

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ŠESTO VANREDNO ZASEDANJE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Treći dan rada
6. jun 2018. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad sednice Šestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 91 narodni poslanik.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali molim vas da ubacite svoje kartice u poslaničke jedinice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 96 narodnih poslanika i da imamo uslove za dalji rad.

Obaveštavam vas da su danas sprečeni da sednici prisustvuju narodni poslanici Đorđe Milićević, prof. dr Žarko Obradović i Stefana Miladinović.

Nastavljamo rad.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA KOD UGOVARANJA NA DALJINU (pretres u pojedinostima).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici.

Primili ste izveštaje nadležnih odbora i mišljenje Narodne banke Srbije o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na naziv Predloga zakona amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović, Goran Bogdanović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Nije prihvaćen amandman koji smo podneli sa obrazloženjem da Predlog zakona jasno odražava njegov predmet i sadržinu.

Što se nas tiče, naš amandman to odražava. Ovo nije nikakav argument nego jednostavno stav, kao što smo prethodna dva dana slušali uglavnom hvalospeve koje je Jorgovanka Tabaković sama sebi ovde iznosila. Mnogo više je govorila o sebi, o nekakvim svojim pravima u Narodnoj skupštini, nego o onome što jeste tema svih onih zakona.

Na mene je nekako ostavilo utisak to kada je rekla da je vernost spremna životom da plati, i ne mogu da verujem da to kaže neko ko je 2008. godine ukrao mandat Srpskoj radikalnoj stranci i tako pokazao koliko je veran, odan ideologiji, stranci itd., ali da nije takva, ne bi to tada ni uradila.

Nažalost, već nekoliko godina je najveća korupcija i najozbiljniji kriminal i najozbiljnija povreda dostojanstva Narodne skupštine bila upravo krađa poslaničkih mandata, ali je ovih dana Meho Omerović to nekako bacio u senku krađom kozmetike, nekih parfema, karmina itd., i to u inostranstvu, na aerodromu u Frankfurtu i, što je najgore, kada je već to uradio, pozvao se na diplomatski pasoš, što je sasvim sigurno nanelo veliku štetu Narodnoj skupštini i veliku štetu Republici Srbiji.

Mi zaista očekujemo da vladajuća većina razgovara sa tim delom skupštinske većine i da se taj problem reši tako što će valjda nekome pasti na pamet da kaže Mehi Omeroviću da bi u najmanju ruku bilo korektno da podnese ostavku, da se bar skloni sa očiju javnosti. Hvala.

PREDSEDNİK: Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Danas, 6. juna 2018. godine, gospođo predsedniče Narodne skupštine, raspravljamo o zakonu o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a tu je gospođa Tabaković, koja je zaboravila da nam kaže u svom uvodnom izlaganju to da možete na određenim ekonomskim sajtovima na internetu da pronađete čak i u PDF formatu predlog ovog istog zakona koji je napravljen 2015. godine. Da li je to tačno? Jeste.

Zašto se ovaj zakon nalazi tek 2018. godine u Narodnoj skupštini, kada je izvršen plasman od strane ovih stranih banaka koje su i te kako opljačkale

građane Srbije u protekle dve decenije? Mogu slobodno da kažem – tek 2018. godine.

Zašto Narodna banka Srbije i ona lično nisu radili na određenoj vrsti kampanje i na uputstvima koje je pored onih osnovnih usluga prilikom ugovaranja jednog aranžmana kod korišćenja finansijskih usluga trebalo da pruže građanima?

Ne očekujete valjda, pošto se ovde pominju preduzetnici i ljudi koji su registrovali poljoprivredna domaćinstva, da će oni u skladu sa svojim nekim osnovnim znanjem i obrazovanjem, da znaju sve zamke koje im priprema neka finansijska institucija? Vaš je posao, gospođo Tabaković, da to uradite i to na najbolji mogući način.

Ali pošto ovaj zakon kasni, postoje određene narodne izreke koje mogu samo da služe na štetu građanima, kada je kamata, kako vi kažete, za vreme vašeg mandata smanjena za 11 procentnih poena. Šta to sada znači kada sve ove banke nude i bez provizije i bez usluga troškova kredita kredit, kada skoro više niko ne može da ga uzme ili je put do toga veoma težak, a i to je da plate deci školarinu, da kupe najosnovnije, da kupe repromaterijal seljaci? Zato penzioneri uzimaju kredite? Da spasu svoje unučice, jer nemaju da im pruže osnovne stvari, a njihova deca su ostala bez posla.

Zato, gospođo Gojković, treba da povedete računa dok narod teško živi i grca, da učinite sa mesta predsednika Skupštine, i vi iz vladajuće većine, to je vaša bruka, da se ovakav skandal više ne ponovi kao što je to uradio Meho Omerović, koji je krao kao narodni poslanik Skupštine Srbije na frankfurtskom fri-šopu.

Sada, da mi koji tamo nismo išli ne znamo koliko je udaljen fri-šop od toaleta gde je on navodno imao problem, pa to je zaista smešna priča. Znači, bruka i sramota je na Skupštini Srbije, a vi ste dužni da to rešite kao vladajuća većina.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nikola Savić.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na naslov Predloga zakona i ako se pogledaju i ovaj zakon i njegov naslov i njegov naziv, ispada da zaista ova vlast vodi računa o građanima Srbije jer se brine o njihovoj navodnoj zaštiti, ali ako se malo uđe u suštinu stvari, u realnost onoga što građani doživljavaju, videćemo da apsolutno nije tako.

Bankarski sistem u Srbiji je u rukama stranaca i jednostavno taj sistem je tako ustrojen da oni određuju sami i kamate i provizije i naknade itd.

Bilo je reči, već godinama se priča a čuli smo to i od guvernera, da će se, recimo, kod podizanja kredita ukinuti one provizije od 2% od iznosa kredita. Međutim, videli smo da od toga nema ništa.

Da ne pominjem onu najvažniju stvar koja pogađa veliki broj naših građana, a to je kredit koji su podigli a koji je indeksiran u švajcarskim francima. To je stvar kojom bi trebalo da se bavi i guverner NBS i ova vlada, ali vidimo da od toga nema ništa, iako mnoge zemlje u našem okruženju rešavaju taj problem, kao što su Mađarska, Hrvatska itd.

Evo, sada možemo proći ovom ulicom iza ove naše skupštine. Kosovskom ulicom sam prošao pre neki dan i vidim tamo piše – mi vas ne šišamo, mi vas ne deremo, mi vas ne čerupamo i tamo je slika konja, slika ovce, slika petla ili kokoške i, jednostavno, ja sam se kao građanin ove države osetio jako povređeno kada sam video te reklame, a u suštini je sve isto.

Toliko sada o ovom amandmanu.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dubravko Bojić.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, za razliku od dosadašnje prakse Vlade Republike Srbije u svojstvu predlagača zakona i dostavljanja Narodnoj skupštini na izglasavanje kada se spajalo nespojivo, danas imamo set zakona, ili tačnije rečeno pet zakona iz oblasti finansija koje je podnela Narodna banka Srbije.

Što se tiče zakona o kojem raspravljamo, ili bolje rečeno samo o prvih nekoliko članova zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, mojim amandmanom na naslov ovog predloga zakona tražio sam da on glasi – Predlog zakona o zaštiti osnovnih prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu.

Ovo je jedan prvenstveno tehnički predlog proceduralnog i finansijskog usklađivanja i usaglašavanja sa propisima EU, tako da sve dobre namere predlagača o olakšanom plaćanju i zaštiti korisnika finansijskih usluga padaju u drugi plan pod teretom moranja, nametnutog usaglašavanja, dodvoravanja direktivama koje dolaze iz EU.

Ostalo mi je malo vremena da se pridružim svojim kolegama iz SRS u osudi jednog velikog međunarodnog i diplomatskog skandala koji je uradio poslanik ovog parlamenta kada je uhvaćen u krađi u jednom od fri-šopova na frankfurtskom aerodromu. Narodna skupština treba da bude mesto gde svaki narodni poslanik treba javno da osudi i žigoše ovaj visoko nemoralni čin.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Ružica Nikolić.

(Radoslav Milojević: Javljam se za reč.)

Izvolite.

Nisam razumela, na ovaj amandman, prošli, ili Ružice Nikolić?

(Radoslav Milojević: Prošli.)

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mislim da je jako neozbiljno da ovako važnim temama skrećemo pažnju na ono što se desilo i što je uradio jedan poslanik.

Naravno da nemam razloga da branim bilo kog poslanika, pogotovo za tako nešto, ali mislim da jedna poslanička grupa hoće da skrene temu sa najvažnijih stvari, a to je da se država Srbija zadužuje 225 miliona evra i da umesto o tome, mi raspravljamo o nekakvoj krađi u nekakvim fri-šopovima.

Mislim da će sa ovih 225 miliona evra opet da ispaštaju građani Srbije, kao što ispaštaju malinari, kao što ispaštaju građani sa povišenom cenom goriva i mislim da se na taj način skreće od ovako važne teme, da ne bude tema to da se SNS zadužuje 225 miliona evra, povrh 10 milijardi evra koliko ste nas zadužili za poslednjih šest godina, već da pričamo o dva karmina i jednom parfemu u fri-šopu.

Vidimo da produžene ruke Aleksandra Vučića iz drugih poslaničkih grupa, ne iz njegove, to uspešno rade i molim građane Srbije i narodne poslanike koji ne žele da učestvuju u tome, da govorimo o najvažnijoj temi, a to je da SNS posle 10 milijardi evra, koliko nas je zadužila za šest i po godina vlasti, zadužuje državu za novih 225 miliona evra. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Replika Vjerice Radeta i Gorana Kovačevića.

VJERICA RADETA: Čudni su stavovi kolege koji je malopre govorio. Naravno, svaki narodni poslanik i svaka poslanička grupa ima pravo da utvrđuje prioritete i da govori o onome što smatra da je najvažnije u

određenom momentu i mi srpski radikali svakako govorimo i o predloženim zakonima ali i o onome što mislimo da jeste bruka i sramota, a to je ta krađa Mehe Omerovića.

Ali, znate, neko ko pokušava da govori o Parlamentu, da govori o tome koliko je šta važno u Parlamentu, nekada je pripadao Demokratskoj stranci, ne znam da li i sada pripada, iz onog vremena kada je Demokratska stranka u Parlamentu imala, odnosno kada je Parlament po njihovoj čudnoj računici imao 308 narodnih poslanika.

To je bio skandal o kojem smo mi uz svaku temu govorili, zato što je to nešto što će dugo da se pamti, poput glasanja iz Bodruma, koje je takođe bruka koja je trajno naneta Narodnoj skupštini, ali braniti Mehu Omerovića ili bilo koga na način da se kaže – neko je ukrao dva parfema i tri karmina...

Neko ko je ukrao dva parfema i tri karmina, da je bio u prilici da bude predsednik opštine Smederevska Palanka, ukrao bi koliko je tada ukrao taj predsednik opštine. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević, replika.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, mi danas raspravljamo o zakonu o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu.

Rasprava se tiče drugog zakona i ne govori uopšte o javnom dugu Republike Srbije. Svakako da u interesu građana Srbije javni dug Republike Srbije treba neprekidno saopštavati. Pre otprilike nekoliko dana, javni dug je iznosio 59 procenata u odnosu na budžet Republike Srbije, odnosno na nivou države. To znači da je javni dug republičkog budžeta i lokalnih uprava 59,9%.

Potpuno je nebitna količina u apsolutnim iznosima u ekonomskoj teoriji u životima građana. On se računa koliko smo mi kao društvo sposobni da servisiramo svoj dug.

Kada se danas zadužujemo po kamatnim stopama od 0,75%, onda to predstavlja osnov za rast i razvoj države Srbije. Kada se neko nekada zaduživao po kamatnoj stopi od 7,8%, onda je to bilo dužničko ropstvo iz koga Srbija nikada ne bi izašla da nije bilo Aleksandra Vučića, Narodne banke Republike Srbije i Vlade Republike Srbije.

Zahvaljujući tad tim trima funkcijama i napornom i pregalačkom radu Srbija danas ima šansu da raste i da se razvija. I uzimaćemo zajmove zato što ti zajmovi znače nove škole, nove bolnice, nove auto-puteve, ako su ti zajmovi takvi da Srbija nema nikakav problem da ih servisira i da ih učini likvidnim u odnosu na interes građana Srbije.

Ako pogledate međunarodne institucije MMF, Svetsku banku, kreditne rejtinge, onda je jasna uzlazna putanja, odnosno trend koji govori da Srbija u ekonomskom smislu stoji sve bolje i bolje. Apsolutni iznosi ne znače ništa. Stepenu zaduženja u odnosu na javni dug govori o snazi i sposobnosti srpske ekonomije da servisira svoj razvoj.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podnela poslanica Ružica Nikolić.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovim amandmanom se u skladu sa predloženim zakonskim tekstom traži izmena naslova i to da se on promeni i da glasi – Predlog zakona o zaštiti osnovnih prava i interesa korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja finansijskih usluga prilikom korišćenja sredstava komunikacije na daljinu.

U obrazloženju zašto se ovaj amandman ne prihvata stoji – jer smatramo da naziv Predloga zakona jasno odražava njegov predmet i sadržinu. Međutim, predloženo amandmansko rešenje je konkretnije i sveobuhvatnije.

Vidimo da ovaj predlog zakona ističe kao svoj osnovni cilj unapređivanje prava korisnika finansijskih usluga, zatim dodatnu zaštitu tih korisnika, kao i usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa pravom EU.

Dalje, kažete da će se prava korisnika kod usluga na daljinu ovim predlogom ojačati, da se ugovaranjem na daljinu korisnicima finansijskih usluga omogućava pristup najširem asortimanu finansijskih usluga koje postoje na domaćem tržištu itd., da ne nabrajam više.

Ono što nas interesuje jeste – kako ćete da zaštitite dostojanstvo Narodne skupštine, dostojanstvo svih nas narodnih poslanika od sitnog lopova, nažalost još uvek narodnog poslanika Mehe Omerovića, koji je zbog nekoliko jeftinih karmina i parfema koje je ukrao obrukao i Narodnu skupštinu i državu Srbiju, pokazujući diplomatski pasoš i pozivajući se na diplomatski imunitet u trenutku kada je uhvaćen u svom jadnom i bednom lopovluku? Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Dame i gospodo narodni poslanici, Srpska radikalna stranka predlaže da Narodna banka Srbije zauzme stav i preporuči sudovima i bankama da ugovore za uzete kredite u švajcarskim francima raskinu zbog promenjenih uslova kreditiranja, tj. enormnog rasta kursa franka u odnosu na dinar tokom perioda 2007-2016. godina za skoro 240%. U slučajevima gde je stranka, na primer, uzela kredit od dva miliona dinara, sada je u obavezi da vrati oko šest miliona dinara, što predstavlja ogromnu nesrazmeru uzajamnih davanja na štetu klijenata. Dužnik je prema ovakvom stanju odnosa doveden u neravnotežan položaj u odnosu na banku.

Narodna banka Srbije treba da preporuči bankama, a da to sudovi imaju u vidu, da se izvrši izmena ugovora o kreditu i isti preračuna u dinarsku valutu, jer je tako i realizovan, tako da dužnik vrati banci ono što je od nje uzeo, uz propisivanje zatezne kamate, čime bi se umanjio glavni dug a banke dobile pravičnu naknadu.

Koristeći odredbe ugovora, banke su kamatu povećavale u skladu sa poslovnom politikom, iz čega je proizilazilo da kamata u trenutku uzimanja kredita nije važila do kraja otplate, već je to često menjala odnosno povećavala, što je uvećavalo mesečnu obavezu klijenta. Banke su ove kredite isplaćivale po kupovnom tj. najnižem kursu, a naplatu mesečnih obaveza po srednjem, pa čak i po prodajnom kursu koji su banke formirale po sopstvenim potrebama i koji je bio po nekoliko dinara veći od prodajnog kursa NBS, što je u suprotnosti sa članom 15. Zakona o obligacijama. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Po Poslovniku, Milorad Mijatović.

MILORAD MIJATOVIĆ: Zahvaljujem, gospođu predsednice.

Pominjem član 106, da svi govornici mogu govoriti samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres. Ovde, u ovoj skupštini se zloupotrebljava jedan nesrećan događaj koji se desio i upravo zbog toga želim da naglasim da mi ne osporavamo taj događaj.

Drugo, dozvolite da ne može niko biti kriv dok se ne dokaže da je kriv.

Treće, dozvolite da nadležni organi nemačke države podnesu svoje izveštaje, svoje istrage i tek onda možemo razgovarati o činu koji se desio. Mi ovde unapred osuđujemo narodnog poslanika. Mi svi verujemo nemačkoj državi. To je ozbiljna država i ako je taj događaj zaista onakav kako ga ovde u našoj zemlji predstavljaju, tada će nemačka država zaista dati pravi odgovor.

Isto tako će Socijaldemokratska partija kao ozbiljna partija dati svoj odgovor na sva ova dešavanja.

Narodnim poslanicima iz SRS ja neću govoriti šta će oni da govore. Oni znaju šta će govoriti. Građanima Srbije ne moram da objašnjavam kakve su politike SRS i Socijaldemokratske partije. Mi smo dva suprotna politička pola i imamo nepremostive razlike.

Ja insistiram da govorimo o politikama, a da ličnosti ostavimo po strani. Onda kada bude sve jasno, kada budu pravosnažne presude, onda da govorimo o pojedincima i njihovim delima. Ja neću spominjati šta znači pravosudna presuda itd.

Zato vas molim, predsednice, da se zaista držimo tačaka dnevnog reda. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Da li želite da glasamo o povredi Poslovnika? (Ne.) Hvala.

Vjerice Radeta, po kom osnovu, pošto nema replike na Poslovnik? Po Poslovniku.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Znam da nema replike, mada je ovde zaista bilo mesta replici, ali ja zato govorim na osnovu člana 107. Govorila sam to i u petak i pozvala sve narodne poslanike da ne otežavaju rad predsedniku i predsedavajućima Parlamenta, da se ne pozivaju na član 107. sve dok je Meho Omerović u Narodnoj skupštini, zato što niko ne može na gori način da ponizi Narodnu skupštinu i da ugrozi dostojanstvo od toga što je Meho Omerović uradio na aerodromu u Frankfurtu, kada je sam, po priznanju, izašao iz frišopa, jednom na jednoj televiziji kaže sa tri karmina, drugi put kaže da je sa jednim parfemom, treći put kaže sa parfemom i karminom. Šta god da je, nažalost, o Mehi Omeroviću i o tom incidentu, krađi koja se desila na aerodromu uz pokazivanje diplomatskog pasoša, raspravljajte verovatno i nemački Bundestag.

Ozbiljna je to stvar i poslanici koji pripadaju poslaničkoj grupi Mehe Omerovića bolje bi bilo da ga ne brane. On pokušava ovih dana da brani sam sebe, pa se sve više zakopava.

A šta će govoriti narodni poslanici SRS apsolutno je naše pravo, kao što je pravo predsedavajućih da poštuju Poslovnik i da, kao što je to do sada bilo, dozvoljavaju da se govori i malo šire od onoga što je na dnevnom redu, jer svi mi narodni poslanici kada govorimo o amandmanima, izademo malo iz teme i to je nešto što smo, izgleda, prećutno prihvatili i to je nešto što će se verovatno dešavati i dalje. Što se nas tiče, zaista ćemo govoriti ono što mislimo da treba. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Svesna sam da je tema vrlo delikatna i da moramo da insistiramo kod nadležnih organa koji mogu da nam pomognu da nam daju nekakvo razjašnjenje šta se zaista desilo u slučaju poslanika...

(Narodni poslanik dobacuje.)

Hoćete biti ljubazni, poslaniče, da mi dozvolite da završim?

... Da nam daju nekakvo obaveštenje ili izveštaj šta se zaista desilo na aerodromu u Frankfurtu.

Jedino sa čime sam upoznata jeste da se poslanik pozvao na diplomatski imunitet. Da li je to kočnica da dobijemo nekakav detaljniji izveštaj, ja to ne znam, ne razumem se u tu proceduru, ali ćemo se truditi i preko našeg konzulata da dobijemo nekakve detaljnije podatke šta se zaista desilo, čisto da ne bi pala ružna slika na rad naših parlamentaraca koji često putuju u inostranstvo. Te vas molim da se malo uzdržimo oko komentara da li je u pitanju krivično delo krađe ili nešto drugo, dok ne dobijemo izveštaj na koji možemo da se u našim diskusijama i komentarima i pozovemo. A ja lično

ne mogu da sprečim bilo kog poslanika da doda nešto još i na raspravu o amandmanu. Hvala.

Reč ima narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Samo mi recite koji član Poslovnika.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospođo Gojković, javljam se po članu 27. i molim vas da nas kao predsednik Narodne skupštine zaštitite od načina na koji je kolega Mijatović zloupotrebio član 106. Poslovnika.

Ovde se ne radi uopšte o tome da je bilo ko iz SRS zloupotrebio vreme predviđeno za raspravu o zakonima. Jedini argumentovano, kao prava, istinska opozicija vladajućem režimu vodimo raspravu i o ovom setu zakona i o amandmanima.

Ali ovde se radi o tome, gospođo Gojković, da vi kao iskusan političar, sa skoro 30 godina staža u ovoj skupštini, i kao advokat morate da upozorite ove iz vaše vladajuće koalicije, iz Poslaničke grupe SDP-a, da ovde nije reč ni o kakvom krivičnom delu i vi ste sad to pomenuli u vašem govoru. U pitanju je, vi to još bolje kao advokat znate, sitna krađa, koja se ne tretira kao krivično delo u nemačkoj državi. Pa ne možemo da očekujemo da o ovoj našoj bruci i sramoti raspravlja nemački Bundestag, ali zato valjda može, kao moralni čin, da se očekuje da se taj čovek više nikada ne pojavi ovde i da podnese ostavku na to mesto narodnog poslanika, jer je u pitanju ona najbednija, najsitnija krađa koja se desila. Ne možete sad i vi da nam kažete – znate, ja čekam da nam se to nešto dostavi. Lepo su se izjasnili inspektori sa frankfurtskog aerodroma. Napisali su zabeležku. On se pozvao na diplomatski status, jer je putovao sa diplomatskim pasošem. Uhvaćen je u krađi. Ljudi su to zabeležili i verovatno i sigurnosne kamere i prema tome, da prestanu više da nas omalovažavaju i on svojim pojavljivanjem i nebuloznim ubeđivanjem, i zaista je smešno da to građani slušaju, a kamoli narodni poslanici.

PREDSEDNIK: Hvala.

Upravo pokušavam da primenjujem član 27, što mi ide otežano.

Rekla sam, tražiću izveštaj o kome vi govorite. Ja ga dobila nisam, nisam videla, biće dostupan svim poslanicima. Verujte mi nije u pitanju nikakva službena tajna, a i znate da mandat pripada poslaniku. Sve je na poslaniku nakon tog izveštaja, ako je pozitivan, da li će ostati pri tome da mandat pripadne njemu ili ne. Mi sankcije nemamo. Hvala.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Izvolite.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala.

Ovim amandmanom koji je podnela Poslanička grupa SRS na Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovora na daljinu predložili smo da se promeni naslov tako da glasi – Predlog zakona o zaštiti osnovnih

prava korisnika finansijskih usluga prilikom ugovaranja finansijskih usluga na daljinu.

Očigledno je da Meho Omerović nije razumeo ovaj predlog zakona, pa je hteo da na daljinu uzetu robu, parfeme, karmine, plati iz toaleta.

Mi iz SRS imamo razumevanja za naviku Mehe Omerovića po sistemu uđi-izađi, da zbog opšteg tehnološkog razvoja i sve većeg značaja elektronskog poslovanja u savremenom životu, kao i razvijanja novih načina za ponudu i oglašavanje finansijskih usluga postoji potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, pre svega njihovog pružanja na daljinu. Razumemo i to da bi uspostavljanje jedinstvenog pravnog okvira za zaštitu korisnika kod ugovaranja svih značajnih vrsta finansijskih usluga na daljinu trebalo da ojača poverenje korisnika u pružaoce finansijskih usluga.

Ono čemu se SRS protivi prilikom usvajanja zakona jeste to što predlagač navodi da je jedan od osnovnih ciljeva usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa pravom EU, pre svega sa Direktivom 2002/65 EU, jer ako nastavimo sa pričom o EU, biće još Mehe Omerovića.

Smatramo da svi zakoni koje usvaja Narodna skupština moraju da se donose sa osnovnim ciljem da se zaštite interes građana i privreda Srbije. Dobro znate da Srbije neće postati član EU. To otvoreno kažu i zvaničnici EU, a SRS se zalaže da srpske vlasti što pre prestanu sa tom pogubnom proevropskom politikom i okrenu se iskrenoj saradnji sa Ruskom Federacijom. Hvala.

PREDSEDNIK: Na naslov Predlog zakona amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Pokušaj kolege Meha Omerovića da na ovaj način skrene pažnju sa ovakvog jednog nedela njegovog kolege i, što je najcrnje, njegova stranka je član Vlade, odnosno predstavlja Vladu Republike Srbije, a da Skupština povodom toga ne zauzme stav pre nego što se reši bilo kakvo pitanje, jer ima dovoljno dokaza da je učinjeno nedelo, da li je krivično delo ili je prekršaj, o tome ćemo razgovarati... Zašto je to potrebno? Zato što moralni profil pojedinca ili stranke određuje, u stvari, njegovu politiku. Ako se takvom politikom vodi i država, onda već znate

kakvu sliku ovaj parlament šalje u svet o zemlji Srbiji i ljudima koji u njoj žive.

Najlepše vas molim da ovo uzmete u razmatranje i da zauzmete stav pre zvaničnih dokumenata koji vam stignu iz Nemačke. Ono što želim da vam kažem to je da ste vi na jednom putu ka EU, da ste ga čvrsto zacrtali, a videli ste, ne znate sa kim ćete u stvari u tu EU – sa ovakvim ljudima, sa ovakvim sitnim lopovima i sa ovakvim ljudima koji lepe etiketu na čitavo srpsko stanovništvo. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Molim poslanike da govore o amandmanima, barem da pokušaju, a ne da posvete čitavu diskusiju problemu s kojim se trenutno Parlament suočava.

Naravno da imam svoj stav, ali nisam vlasna ovde kao predsednik Parlamenta da iznosim svoj stav. Moj stav je kao predsedavajućeg, kao predsednika da čekam da dobijem službeno obaveštenje o ovom događaju, a kažem da nije na meni ili na drugim poslaničkim grupama, nego smatram da je to i lični čin, i nemojte mi odgovarati i zloupotrebljavati Poslovnik, jer unapred kažem da ću oduzimati vreme za zloupotrebu Poslovnika. Vrlo sam tolerantna. Dozvoljavam da se baš ništa ne kaže o amandmanu, a imam prava da prekinem. Prema tome, poslanice, kažem vam, nemojte zloupotrebljavati sada Poslovnik da biste mi vi govorili i odgovorili na moje upozorenje.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Aleksandra Belačić.

Da li želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Marina Ristić.

Da li želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARINA RISTIĆ: Hvala.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, ovaj predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu nam je predstavljen kao nešto novo, savremeno, kao tekovina 21. veka, pa je rečeno kako se na njemu ozbiljno radilo, trajala je javna rasprava unedogled, pa su svi zainteresovani mogli da učestvuju, da daju svoje predloge. Onda je guvernerka Narodne banke po sopstvenom priznanju došla ovde spremna da brani svaku tačku, jer je ovo veoma važan zakon. Slažem se da jeste. Ja sam očekivala čudo neviđeno i rešila da ubuduće sve ugovaram na daljinu za svaki slučaj.

Sad ne znam zašto sam to pomislila, jer u Srbiji se ugovori na daljinu potpisuju odavno. Korisnici su već zaštićeni postojećim Zakonom o zaštiti

korisnika finansijskih usluga pri potpisivanju finansijskog ugovora i u ovom predlogu stoji da sve što nema tu, ima u tom zakonu o zaštiti korisnika finansijskih usluga i sve što nije ovde navedeno, primenjuje se iz tog zakona, a tamo je više, sveobuhvatnije, detaljnije i onda sam ja krenula u potragu za razlikama: internet i tamo i ovde; mobilni telefon nigde; obaveze pružalaca usluga iste; nosači podataka i tamo i ovde; potpis, logično, tamo rukom, ovamo elektronski, ali i to smo imali regulisano zakonom.

Jedina novina, što nam je guvernerka naglasila kao nešto sjajno i novo, jeste rok za odustajanje od 30 dana, ali samo kod onih korisnika kad korisnik daje novac; znači kad potpisuje ugovor o životnom osiguranju ili dobrovoljnoj penziji.

Uzgred, ima li neki rok za odustajanje od krađe? Neko počne da krađe, pa kad ga uhvate, on odustane. Ne mora rok od 30 dana, može i 48 sati, ali treba dati lufta da se lopov predomisli.

U svakom slučaju, što se tiče ovog zakona, smatramo da nije bilo potrebe da se zakazuje ovako po hitnom postupku, da se usvaja, guvernerka nije imala potrebu da radi od jutra do mraka, jer znate kako kažu – ko nije sposoban da posao završi za osam sati, nije ni za dvanaest. Hvala.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poučeni političkim iskustvom od 5. oktobra 2000. godine pa do danas, mi smo u poslednje vreme prinuđeni, u stvari to je naš izbor, da vršimo amandmanske intervencije i na sam naslov zakona. Predložili smo promene naslova zakona.

Evo imamo i ovaj događaj koji je nedavno bio u Nemačkoj. Kolega je govorio o svojoj političkoj stranci. Mi ovde stranku ne vidimo kao bilo kakvog krivca. Socijaldemokratsku partiju Srbije ne vidimo kao bilo kakvog krivca i odgovorno lice, niti njenog predsednika jer sam potpuno siguran da ni stranka ni predsednik te stranke nisu pozvali svog narodnog poslanika i dali mu instrukcije šta da radi, odnosno kako bi u Nemačkoj bilo lepo krasti ako te ne uhvate. Mi zbog toga moramo da predlažemo promene zakona, odnosno nazive zakona da bismo neke stvari osujetili u budućnosti.

Zakon o Narodnoj banci kad je prvi put donet, 1883. godine, zvao se Zakon o privilegovanoj Narodnoj banci Kraljevine Srbije. Privilegije koje je tad zakon dao verovatno su se odnosile na ostale banke koje nisu bile centralne banke, odnosile su se, naravno, i na građane Kraljevine Srbije, ali

ovaj put privilegiju je iskoristila i guverner Narodne banke gospođa Tabaković, kada je 2008. godine, zajedno sa mandatom koji je pripadao SRS, otišla u drugu stranku i kasnije još neke privilegije koje su mogle da se iskoriste. To je ono što je iskorišteno, što je evidentno, a mi želimo da građani Srbije imaju neku korist od ovog zakona koji se donosi.

Jedan kolega reče da se javni dug smanjio na 59,9% i da Srbija treba da nastavi da se zadužuje. Jeste to olakšavajuća okolnost ako javni dug prati rast BDP-a, ali ovde imamo jedan problem – do nekih iznosa došlo se i uzimanjem od građana Srbije, pre svega penzionera, zatim zaposlenih u javnom sektoru. Uzimanje njihovih penzija, smanjenje plata i niz drugih zahvatanja je dovelo do situacije povećanja poreza na dodatu vrednost. Takođe, to skoro nigde nije zabeleženo. Srbija je to uradila.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Filip Stojanović nije tu.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Miladin Ševarlić.

Izvolite.

Izvinjavam se, nisam videla napomenu da je ovaj amandman od Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo odbačen, a o odbačenim amandmanima se ne vodi rasprava.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč? (Da.)

ZORAN RADOJIČIĆ: Poštovani građani Republike Srbije, poštovana predsednice, poštovane kolegice i kolege, u ovom amandmanu sam naveo da se ulazi u suštinu bankarskih odnosa prema građanima i pravnim licima u Srbiji u samom terminu zakona. Dakle, predlog zakona o zaštiti obespravljenih korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Dakle, put obespravljanja korisnika finansijskih usluga u Srbiji nije počeo juče. Nakon 5. oktobra krenulo se sa uništavanjem domaćih banaka. To je učinjeno, dakle, na jedan brutalan način. Posledice su katastrofalne, a mi ih trpimo do danas dani. Ta klima u kojoj su banke gotovo uvek i u svakoj situaciji povlašćene u odnosu na korisnike njihovih usluga se nastavila.

Mi smo do sada u više navrata ukazivali na potrebu da se ti odnosi promene u korist države Srbije, u korist građana Srbije koji koriste finansijske usluge kod banaka, ukazujući na pojedine primere i u našem okruženju. Ne jednom je navođen primer, recimo, kako je Mađarska rešila pitanje kada je reč o zaštiti korisnika kredita u švajcarskim francima itd. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala vam.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodna poslanica Marija Janjušević.

Da li želi neko reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik dr Dragan Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, predsednice.

Za promenu, malo ću da ne pričam o događaju koji se desio sa kolegom, nego ću pokušati da se bar malo vratim u temu. Menjali smo naslov zakona. On je po predlogu zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a ja predlažem da se on zove zakon o zaštiti korisnika svih finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu i, naravno, vi ste u obrazloženju dali da smatrate da je vaš naziv sasvim dovoljan i verovatno smatrate da on i podrazumeva ovu reč koju ja dodajem – svih finansijskih usluga.

Međutim, nažalost, u zemlji Srbiji ima stvari koje se i podrazumevaju, a u životu i u praksi se ne radi tako i upravo zbog toga sam dodao ovu reč i možda je čak bilo pametnije da sam dodao ispred – i svih korisnika svih finansijskih usluga.

Vi ćete, sigurno, kao bolji poznavaoци ove teme razumeti o čemu pričam i šta je muka običnog građanina, a to će i ove usluge podrazumevati. Znae, kada uzmem da nešto platim banci na daljinu, sve ja uradim kod kuće, a banka mi uzme proviziju. Zašto? Šta je banka uradila? Zato treba zaštititi sve korisnike i zato treba razmišljati o svim uslugama.

Dakle, to je samo jedan mali deo onoga o čemu vam Srpski pokret Dveri priča, a guvernerka je zaista objašnjavala sve. Ponekad je bila i pregruba, padala je previše možda u vatru i htela da nam nešto imputira što nismo imali nameru. Dakle, treba zaštititi sve korisnike u svim uslugama i sprečiti krađe koje banke sprovode.

Banke žive od korisnika, a ne korisnici od banaka. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Srđan Nogo.

Izvolite.

SRĐAN NOGO: Kako reče moj kolega malopre, banke žive od svih nas i to dobro žive od svih nas. Žive na račun države Srbije, žive na račun svih njenih građana i tome treba stati na put.

Moj predlog izmene ovog zakona podrazumeva uvođenje jedne reči da se zaštite dosada oštećeni korisnici bankarskih usluga, jer – koliko je ljudi unesrećeno od strane banaka u Srbiji? Koliko je ljudi izvršilo samoubistvo zato što su bili upropašteni od strane banaka? Koliko je ljudi završilo sa

otetom imovinom? Jer, znate, ovde su banke falsifikovale ugovore i pokušavale da otmu ozbiljnu imovinu na osnovu falsifikovanih ugovora, falsifikovanih sredstava obezbeđenja i to je dokazivano u sudskim postupcima pravosnažnim sudskim odlukama i nikada nije bilo nekih posledica za takvo postupanje banaka.

Evo, za sat vremena, ovde u neposrednoj blizini, prekoputa Narodne skupštine, obespravljani građani koji su upropašteni kreditima indeksiranim u švajcarskim francima održaće još jedan u nizu protesta koji će se završiti ispred Vrhovnog kasacionog suda štrajkom glađu nekih od njih.

Jedino Srbija nije rešila problem ljudi koji su uzeli kredite indeksirane u švajcarskim francima jer nijedan kredit nije isplaćen u švajcarskim francima. Svi su isplaćeni u dinarima i švajcarski franak je samo stavka, odnosno samo par slova u ugovorima koje su ti ljudi zaključivali. Čak i po svim internim izveštajima i revizijama koje su same te poslovne banke radile, a koje ja posedujem, vidi se da nijedna od njih nije uzimala i zaduživala se kreditno u inostranstvu u švajcarskim francima, tako da vrlo lako i elegantno možemo rešiti taj problem.

Od 14 država u Evropi 13 je rešilo, samo Srbija još to nije rešila. Apelovao bih i na nadležne u Narodnoj banci, kada već sudovi koji bi morali to da reše ne rešavaju, da se vi posvetite tom problemu jer nije mala stvar, to je preko 100.000 ljudi, 22.000 porodica. Koliko još ljudi treba da se ubije da bismo mi stali konačno u zaštitu onih kojima smo potrebni, jer dužnost i svih državnih organa i dužnost svih narodnih poslanika jeste da vode računa o interesima građana, ali i o pravdi i pravičnosti, a ovde su se kršile i pravda i pravičnost?

PREDSEDNIK: Goran Kovačević kao ovlašćeni.

GORAN KOVAČEVIĆ: Teško je reći da jedino država Srbija u Evropi nije rešila problem kredita indeksiranih u švajcarskim francima. Nesporno je da u izbornim kampanjama mnoge političke stranke koje su dolazile ili su učestvovala u izborima u različitim zemljama EU jesu predlagale rešenja koja su se posle izbora završavala tragično za one koji su poverovali u to.

Nemate gotovo ni u jednoj zemlji, posle završenog izbornog procesa, vlade koje su predlagale i dolazile do vlasti vođene tim obećanjima da su mogle da realizuju ono što su obećavale.

Zašto? Zato što Srbija nije izdvojeno ostrvo u svetu. Krediti u švajcarskim francima i problem sa njima su posledica funkcionisanja svetskog finansijskog sistema, a Srbija je samo deo, segment u celoj toj priči. To nije problem Srbije. Ne možete vi odnose između banaka i fizičkih lica i poslovnih lica, koji se već vekovima baziraju na deviznim klauzulama, da prevedete odlukom Skupštine Srbije i kažete da to ne postoji. Mi to možemo kao

Skupština da uradimo, ali bismo prosto uništili ceo bankarski sistem kako on funkcioniše u svetu.

Mi smo četrdesetak godina bili u sistemu gde je izvršna vlast odlučivala o funkcionisanju svih ekonomskih segmenata i to se pokazalo kao potpuno loše. Narodna banka, Republika Srbija treba svakom svom građaninu, fizičkom i pravnom licu, da predoči jasne posledice njegovih finansijskih odluka. Kada su ljudi uzimali kredite u bilo kojoj valuti, oni su uzimali kredite zato što su mislili da će biti povoljnija kamatna stopa u odnosu na euribor. U tom trenutku to je tako izgledalo. Finansijska tržišta su posle određenog vremena reagovala drugačije.

Da li vi znate kako će izgledati finansijsko tržište na euriboru u narednih pet godina? Ko će snositi posledice zaduživanja sa deviznom klauzulom u ovom trenutku? Država Srbija ne sme da se vraća više poštujući svoja pravila, nego pravila EU, svetskog finansijskog tržišta. Ta pravila moraju da se poštuju. Zato je nesporno da država Srbija treba da uradi sve što se tiče ljudi koji imaju problema sa bankarskim sektorom, ali nikako ne sme da ulazi u rešavanje konkretnih slučajeva u odnosu između banaka i fizičkih lica.

PREDSEDNIK: Po amandmanu možete dobiti reč.

SRĐAN NOGO: Ne bih se ni u jednoj rečenici složio sa prethodnim govornikom. Prvo, ovo nije ekonomsko pitanje, ovo je pravno pitanje i mi to moramo da rešimo na pravni način.

Sve ovo što ste vi rekli bilo bi možda i smisleno da ne postoje brojne sudske odluke. Nedavno je sud Grčke u kolektivnoj tužbi, a ovde se ne dozvoljava kolektivna tužba, 77.000 ljudi je tužilo u Grčkoj i dobilo od strane grčkog suda upravo pozivajući se na načelo pravičnosti i savesnosti. Isto se desilo u Sloveniji, isto se desilo u Poljskoj, isto se desilo i od strane Evropskog suda. Na kraju, na sve ovo što mi radimo ti ljudi će moći da se žale nadležnim evropskim instancama i na Evropskom sudu će nas dobiti, samo što tada neće plaćati banke, plaćaćemo svi mi iz budžeta, plaćaće Republika Srbija iz budžeta, odnosno svi građani iz budžeta, tako da je ovo pravno pitanje, nije ekonomsko pitanje.

U pravnim institutima imate brojne institute koji garantuju zaštitu ljudi. Ovde ste i vi, vaši poslanici kritikovali tu 2006, 2007. i 2008. godinu, Mladana Dinkića, Milana Parivodića, Jelašića i ostale, koji su građane bukvalno izmanipulisali i preporučivali im da uzimaju te kredite. U tome su saučesnici bili i te poslovne banke. Pazite, tu je ozbiljno prekomerno oštećenje. Tu banke nikako nisu na gubitku. Nijedna država nije imala posledice pošto je to rešila, nijedna država. Apsolutno to nije tačno što ste rekli, tako da ovde mogu da budu samo plusevi i benefiti za Republiku Srbiju i za njene građane koji su se spasli sigurne smrti i propasti i omče koja im visi nad vratom.

Ljudi, hajde da shvatimo o čemu mi ovde govorimo! Banke su debelo već zaradile na tim kreditima. Nisu imale nikakav trošak na tim kreditima. Nisu se nikada zadužile u švajcarskim francima.

Pominjete libor i euribor. Pa da li sam pre dva dana ovde pokazao? Evropska komisija i sud u Londonu 2015. i 2016. godine kaznili su grupu banaka zato što su napravile nelegalni kartel kojim su nameštale euribor i libor. Ukupno 11,5 milijardi samo u tim odlukama. Postupci traju još uvek protiv banaka i odgovornih lica u bankama. Ovo su samo oni koji su se nagodili, a euribor i libor ugrađeni su kod nas u sve kredite. Ako su nameštali i pravili veštački euribor i libor na nivou Evrope, a mi to ugrađujemo ovde kod nas u kredite, pa znači da je i kod nas to nepravilno i namešteno.

Hoćemo li više da primenjujemo zakon? Ovde je samo posledica da li primenjujemo zakon i pravna pravila ili se pod interesom, zato što je neko moćan, ima finansijski kapital, a to su banke, zakoni tumače u skladu sa njihovim potrebama. Pa neka umru građani. To je sva suština i to je sva posledica. Ljudi, samo primena zakona!

PREDSEDNIK: Po amandmanu, izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Uvaženi kolega, u suštini vi ste rekli na početku svog izlaganja da se razlikujemo zato što vi to tumačite sa pravne osnove, ja sa ekonomske.

Ja mislim, i ceo svet verovatno, da je ovo primarno ekonomsko pitanje, a pravno jesu posledice. Ako ovo što vi kažete jeste tačno, onda indeksacija, devizna klauzula u međunarodnim bankarskim odnosima treba da se ukine i da ne postoji, sa vama, bez vas. Vi u Parlamentu, ja u Parlamentu. Za deset, sto godina devizna klauzula će postojati kao što je postojala 1785. godine i to se neće promeniti.

Skupština Srbije može da donese odluku da to ne postoji. Skupština Srbije je 1946. godine verovatno takvu odluku i donela, ali to ne može dugoročno da funkcioniše. Bankarski sistem ne zavisi od mene, vas guvernerke. On se bazira na principima. Devizna klauzula, indeksacija je stvar koja postoji stotinama godina, a postojaće i hiljadama godina. Svako je znao kada uzima kredit, da je mogao da ga uzme u dinarima, da je mogao da ga uzme u evrima, da je mogao da ga uzme u bilo kojoj stranoj valuti.

Danas to radite. Danas uzimate kredit indeksiran u evrima, u švajcercima, u dinarima. Kamatna stopa je potpuno različita u zavisnosti od modela koji izaberete. Odgovornost je lična svakoga ko se bavi na finansijskom tržištu. Banke postoje kao institucije tu da zarađuju, nije ništa sporno. Slobodna trgovina, konkurencija u bankarskom sektoru, ono što radi NBS smanjuje kamatne stope. Nikada u Srbiji kamatne stope nisu bile niže, 2,9%, i to je posledica rada NBS, slobodne konkurencije, ne uređenja, ne pritiska države, Skupštine Srbije da mora da menja sistem. Različiti smo i nije

ništa sporno. Vi imate pravo na svoje mišljenje, ja imam na svoje, samo ja neću nikako da pristajem na ideje koje su bile i 1946. i 1947. godine, 2008. godine i gospodina Jelašića, a koje su i Srbiju i nas koštale da se nađemo u situaciji 2014. godine.

Imam pravo kao neko ko veruje u ekonomiju, ko možda i ne zna dovoljno ekonomiju, da verujem da je ono što je ekonomska teorija u bankarstvu mnogo bitnije od onoga šta ja ili bilo koji narodni poslanik misli.

PREDSEDNIK: Idemo redom, pošto su svi po amandmanima.

Reč ima Miladin Ševarlić.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Molio bih prethodnog govornika da pokaže dokaz koji je to građanin Srbije, bilo kada, na osnovu ugovora o kreditu dobio kredit u devizama. Svi su dobili u dinarima, a samo je u ugovoru naveden devizni iznos.

Možemo da raspravljamo o pravnom pitanju, to je više pravno pitanje nego ekonomsko, ali je država dozvolila da banke pljačkaju građane ugovorima i isplatom koji nisu saglasni. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Možemo mi da imamo različita mišljenja, ali zakon je isti za sve. Prema našem Zakonu o obligacionim odnosima banke imaju pravo na glavicu i na kamatu. Valutna klauzula je prema našim pravnim propisima nedozvoljena, vi to morate da razumete. Trebalo je da menjamo zakon da bismo tako nešto omogućili. Pošto nismo, šta da vam radim.

Zato je kod nas još čistija situacija jer, malopre ste rekli, valutna klauzula postoji svuda. Da li postoji u Poljskoj, u Mađarskoj, Austriji, Grčkoj, Sloveniji i u celoj EU? Postoji. Kako su onda njihovi nadležni organi, mahom sudovi, rekli da se krediti indeksirani u švajcarskim francima, pošto je ništavna valutna klauzula, smatraju kreditima datim u nacionalnoj valuti i to je to. Morate to da razumete. Znači da postoji mogućnost za rešenje. Kod njih je to bilo dozvoljeno zakonima, a kod nas nije, a oni su imali samo to da su ti ugovori nelegitimni i nepravični i postupili su na osnovu tog instituta. Mi imamo i da su nezakoniti i nedozvoljeni. Da li je kredit isplaćen u evrima, da li je kredit isplaćen u švajcarskim francima, vi vraćate u valuti u kojoj ste primili.

Drugo, valutna klauzula se i kod nas odnosi upravo na međunarodnu trgovinu, na trgovinu koja podrazumeva kupovinu roba i dobara, ali ovde je kreditiranje građana. Znači, molim vas, zato ovo i jeste pravna stvar i pravno pitanje. Nije tu stvar kako mi sagledavamo ekonomske tokove, već kako ćemo primeniti naše zakone koji postoje i u krajnjoj liniji, kako ćemo zaštititi građane.

Evo, ja vas pozivam. Ja nisam za ulazak Srbije u EU, vi jeste. Ugledajte se na evropsku praksu, ugledajte se na praksu EU i primenite ono što su radile sve ostale države EU, malopre pominjanih 13 država koje su imale taj problem. Sve su u EU i sve su rešile. Ostala je Srbija kao ostrvo.

Mi smo to ostrvo koje ne rešava, jer ovde banke mogu da rade šta hoće i to je suština problema. Nemojte da dođemo da nas Evropski sud natera da mi iz budžeta to platimo, jer ćemo sigurno platiti, ali do tog momenta ko zna koliko će još ljudi da se ubije i da bude upropašćeno.

Pa, je l' vi znate za razne institute koji štite ljude od banaka? Je l' znate da skoro sve države u svetu štite prezadužene ljude koji su došli u poziciju da su prezaduženi, pa i svojom krivicom ili nekim objektivnim razlogom, pa se opet i njima nudi zaštita. Mi nemamo takav jedan zakon, a imamo slobodu kreditiranja.

Tako da ovde moramo misliti o načelu pravičnosti, načelu savesnosti, jer banke su vrlo dobro znale šta rade. Zbog toga su bile kažnjene, ali nažalost, nisu trpele posledice ni u toj EU, jer su se i tamo lepo naplatile. A kod nas rade šta hoće i radile su šta hoće i dan-danas rade šta hoće. A ni vi ni ja nismo zbog toga krivi, ali je to tragično jer i vi i ja imamo moć da to okončamo i sprečimo, samo je potrebna naša volja. Ali, nažalost, dosada nije bilo volje da se suprotstavimo onima koji nam sisaju krv 18 godina i koji su nas upropastili.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić.

VEROLJUB ARSIĆ: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, jako zanimljiva tema. Znači, zaključivani su ugovori između korisnika finansijskih usluga i banaka o nekom pravnom poslu u vreme kada zato nije postajala pravna regulativa, ili nije regulisala određenu oblast kao što je to danas regulisano. Ne u ovom obliku o kome se ovde priča. Bio je stari Ustav, to moram nekog da podsetim, za jedan deo tih ugovora, pa novi, pa izmene, pa usaglašavanje itd.

Međutim, sada ovde imamo jedno i političko i pravno pitanje. Da raščistimo odmah. Političko pitanje, kao što je to neko spominjao, jeste kako je to rešeno, recimo, u Mađarskoj ili u nekim drugim zemljama, a to je bilo da država nadoknadi gubitak bankama, kursne razlike za ugovore koje su zaključivali građani. Mislim da to nije u redu. E sad, baš zbog te nesavršenosti zakonske regulative mi donosimo zakone da se tako nešto više ne desi. Ali sad postavljam pitanje, a znamo svi da je to nemoguće – retroaktivna primena zakona. Možemo da ustanovimo i nju, ali onda tog trenutka završavamo pred međunarodnim sudovima gde ćemo mi da plaćamo štetu koju smo nekom prčinili, s tim da ko god se imalo razume u pravo zna da sam u pravu. E sad, treća institucija jeste sudska vlast koja ceni uslove pod kojima su ugovori zaključeni, njihov pravni osnov, pravnu valjanost, zloupotrebu poverenja

jedne od stranaka u postupku, slabije stranke, to je građanin itd., da ne nabrajam. I sudovi su, koliko sam ja primetio, počeli taj svoj posao da rade.

E sad, treća stvar, možda najvažnija – zašto nas u Skupštini opterećujete tim pitanjem? Izadite, dajte podršku tim građanima. Nemam ništa protiv. Ali nemojte nas da optužujete da mi ne želimo da im pomognemo. Pomogli smo koliko god možemo na dobrovoljnoj osnovi i između po preporukama koje je dala Centralna banka, ali koje su morale da prihvate i jedna i druga strana. Možda to nije dovoljno, ali ne može Centralna banka da zalazi u obligacioni odnos između dve stranke. To rade sudovi. Ne može ni Narodna skupština. To rade sudovi. Da li da primenimo retroaktivno zakone? Možemo. Napravićemo korist građanima, ali banke ništa neće da izgube, platiće opet ti isti građani kroz kazne pred međunarodnim sudovima iz budžeta Republike Srbije.

E sad, ako sve to znamo, nemojte da zloupotrebljavate Narodnu skupštinu za optuživanje drugih za neki nastali politički pravni i ekonomski problem. Dajte podršku, nemam ništa protiv. Tim ljudima i to nešto znači. Ja sam sasvim siguran da će sudovi da postupaju u skladu i sa zakonima, našim zakonima, i sa odlukama međunarodnih organa sa kojima mi imamo zaključene sporazume. Ali dajte više, ostavite nas bar iz SNS-a, mi sa tim nemamo nikakve veze. Nikakve veze.

Najveća kriza je bila 2010. godine kad je izbila ekonomska kriza u Grčkoj. Tad nisam primetio nikoga, tad je bio najgori kurs franka, mislim da su bili čak 1:1 franak i evro, skoro niko se u tim trenucima nije bunio. Svi koji su tada bili ovde u Skupštini shvatali su da su to stvari na koje država ne može da utiče onako kako se to od nje očekuje. Ne može, jer postajemo pravno nesigurna zemlja. Znači, možemo da pomognemo, s tim da platimo iz budžeta, možemo da regulišemo zakonski da se to više nikad ne desi, možemo da tražimo od sudova da sude i donose sudske presude isključivo po zakonu, ali ne smemo da ulazimo u suštinu.

PREDSEDNIK: Reč ima Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, kao neko ko ima kredit od 29.000 evra, pitam se, a pitam i sve vas – šta ako se kurs promeni pa evro naglo skoči, a franak padne? Da li onda svi mi koji smo digli kredite u evrima svojom voljom u bankama treba od Parlamenta da tražimo da to reguliše?

Ovde je kolega govorio većinom o sudovima. Mi nismo sud. Lično nemam ništa protiv da naši sudovi utvrde da krediti koji su dignuti u švajcarskim francima nisu legitimni, da na neki način primoraju banke da to urade i da ta sudska odluka obavezuje te banke.

Mi nismo sud. Ukoliko nešto uradimo i umešamo se u odluke suda, onda država snosi odgovornost i svu štetu prema bankama mora da plati, kao

što smo plaćali sve krivice ranijih vlasti i za „Agrobanku“, „Razvojnu banku“ itd. Sve njihove promašaje ova država je platila, a ova država raspolaže narodnim novcem.

Da li sada treba od jednog naroda uzeti novac, da bi se nadoknadio drugi dug naroda i šta biva ako valute međusobno počnu da menjaju kurseve? Ko će onda vratiti ove kredite u evrima ukoliko se odnos franka i evra promeni u kontr smeru? Šta će onda biti? Da li će te iste štediše tražiti da opet pređu na franke?

Sve je to nastalo, koliko se sećam, po savetu guvernera Šoškića i ja ne vidim nikakvu krivicu i odgovornost ove vlasti. Neka sudovi rade svoj posao. Apelacioni sud u Novom Sadu je doneo neku presudu i svaku presudu koju naši sudovi donesu mi ćemo poštovati, bez obzira na to što su to sudovi iz 2009, 2010. godine, reformisani po nekim veoma čudnim pravilima bivše vlasti, bivšeg režima. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Nikad nisam rekao da su vladajuća većina i SNS krive za kredite u švajcarskim francima, ali upravo se obraćam i apelujem zato što vi možete mnogo da učinite da se taj problem reši. Ja ne mogu.

Ja mogu, što ću i uraditi, zajedno sa kolegama otići na taj protest i dati ljudima podršku, kao i uvek što sam davao. Ali pazite! Prvo, odmah da se razumemo – i po zakonima koji su tada važili i po zakonima koji sada važe, situacija je jasna. Ti ugovori su ništavi. Nema potrebe ni za kakvim novim zakonima, ni za kakvom retroaktivnom primenom zakona, samo da primenimo zakon. To je prva stvar.

Druga stvar, da li Narodna skupština ima istovremeno i kontrolnu funkciju da kontroliše rad drugih grana vlasti? Ima kontrolnu funkciju. Pazite, sudovi ne mogu biti izuzeti iz sistema vlasti. Postoje tri grane vlasti. Molim vas, kome onda odgovaraju sudovi? Američkoj ambasadi? Kome odgovaraju sudovi, ljudi? O čemu pričamo? Na kraju, šta god naš sud da odluči, Evropski sud i njegova praksa su jasni. Ti ugovori su ništavi.

Ja imam ugovore između poslovnih banaka i sudova, gde sudovi koji su u blokadi imaju status VIP klijenata, gde sudije imaju 0,75% godišnje kamate, uzimaju keš kredite, stambene kredite, a banka jednostrano može da im zameni te ugovore – Treći osnovni sud, Drugi osnovni sud, Vrhovni kasacioni sud. Ljudi, o čemu mi pričamo? Kako te sudije da sude?

Što banke plaćaju milione evra na advokate? Pa, ubiše se od para Bogdanović, Vasiljević i Đorđević, koji su bili u toj advokatskoj kancelariji...

PREDSEDNIK: Vreme grupe ste potrošili, uvaženi poslanice. Vreme grupe.

SRĐAN NOGO: Ubi se od para zastupajući banke.

PREDSEDNIK: Vreme grupe ste potrošili.

(Srđan Nogo: Da li vi shvatate da je pravosuđe korumpirano?)

Zahvaljujem. Potrošili ste vreme grupe. Nemojte da koristite suviše jake reči.

Reč ima Zoran Živković po amandmanu.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo. Po amandmanu, kao i moji prethodnici.

Mislim da smo došli u jednu fazu ekstremne demagogije i ja se slažem da je Parlament mesto gde može da se govori o raznim temama, čak i kad nisu striktno na dnevnom redu, ali to ima smisla samo ako se govore neke činjenice. Ovde je izrečeno sve i svašta sa dve-tri strane. Neki žal za domaćim bankama koje su uništene 2000. godine.

Da podsetim kolege da su te domaće banke, patriotske, bile kreatori nečega što se zvalo stara devizna štednja i uništavanja mnogih porodica, a neko je tu govorio i o samoubistvima i o osiromašenju. Sve je to tačno. To se dešavalo u devedesetim godinama i sva ta stara devizna štednja i ona „Dafina i Jezda“ štednja su vraćene nakon toga upravo od vlasti koju vi sad prozivate da je nekako uništila domaće banke.

Te domaće banke su, inače, bile i prezadužene i njihovo gašenje je urađeno na štetu njihovih poverioca. To su mahom bili stranci. Time je država Srbija, da vas obavestim, uštedela na jedan specifičan način preko dve milijarde dolara u tom trenutku, mahom na štetu Kineza, Grka, Rusa i Nemaca. To može da vam potvrdi i ekipa iz Narodne banke.

Tačno je da su bili dozvoljeni i krediti u švajcarcima u nekom trenutku. Ako se dobro sećam, mislim da je Jelašić bio guverner i on je tad govorio javno kao guverner, davao upozorenje građanima da ne ulaze u te kredite. Za to imate snimke sa raznih televizija. Time, naravno, država ne može da se opere potpuno, ali isto tako je netačna i tvrdnja da tadašnji guverneri... Šoškića se ne sećam, možda je već i bilo kasno u njegovo vreme, a za Jelašića se sećam sigurno.

Da li treba da se pomogne ljudima koji su upali u probleme zbog kredita koji su indeksirani u švajcarcima? Da. Ima više načina. Jedan način je da oni to svoje pravo ostvaruju preko sudova. Ja se potpuno slažem sa ocenom sudstva; 90% sudstva radi pod pritiskom aktuelne vlasti. Prema tome, to je loše, a možda može da se to loše i iskoristi u ovom trenutku.

Ono što su logičniji pristupi to je da država autoritetom svoje snage ubedi banke da banke jednostrano, odnosno u dogovoru sa klijentima, dramatično poboljšaju uslove vraćanja kredita u švajcarskim francima. Kako to može da se uradi? Tako što, kao što svi znate, država na svim nivoima, i centralnim i pokrajinskim i lokalnim, ima novac, ima budžetska sredstva, javna preduzeća, takođe i taj novac je u depozitima u bankama, negde i na

oročenju, negde su neki krediti vučeni od strane javnog sektora, to su ogromne pare i da vam kažem srpski – učenom banaka da ili će da naprave bolje uslove za klijente koji su indeksirali svoje kredite u francima, ili neće depoziti biti kod tih banaka. Mislim da je to put kojim treba ići.

Naravno da su banke ostvarile ekstraprofit. Naravno da banke ne treba da propadnu, treba da nastave da rade one koje su poslovno sposobne za to. Ja mislim da ih ima previše na našem tržištu, ali to je njihov posao i to će se prirodno rešiti, ali generalno, to je način da država razgovara, pregovara sa bankama i da kaže – nema naših depozita kod vas ako ne učinite nešto da se ovim ljudima, koji su uništeni vašim sitnim slovima i očigledno zlim namerama, pomogne. To može da se uradi vrlo jednostavno zato što postoji još nekoliko domaćih banaka, ili banaka gde je dominantniji uticaj države, koje mogu odmah, jednokratno da kažu – mi hoćemo to da uradimo. Recimo, „Komercijalna banka“ kao primer. Da se pođe odatle, da kažemo da mi nudimo da se dugovi smanje za, da ne iznosim sad iz rukava procenite, ali jednom lakom analizom gde Narodna banka, naravno, može da pomogne, mi možemo da dođemo do rešenja koje će biti pravedno, pravično, koje nije nikakvo čudo, jer čuda nema u realnom životu, ali koje može da popravi status ljudi koji su ugroženi zbog kredita u švajcarskim francima, i ne samo u tim francima, loši su krediti i u evrima. To je isto, samo je ovo popularnija demagogija sa švajcarskim francima. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Milan Lapčević.

MILAN LAPČEVIĆ: Poštovani narodni poslanici, prethodnih sat vremena se razvila jedna živa diskusija o tome ko je tu koga nadmudrio i ko je u ratu između banaka i stanovništva pobednik. Naravno da tu ne treba trošiti reči. Uvek će banke biti te koje će profitirati iz svakog posla samo je pitanje koliko će država uspeti ili hteti svojim mehanizmima da zaštiti stanovništvo od nekog nekorektnog posla koji banke svojim primamljivim reklama nude stanovništvu.

U ovom slučaju i ja sam jedan od onih kojima je bilo ponuđeno primamljivo rešenje da uzmem kredit u švajcercima. Na svu sreću uzeo sam to na kraći period pa sam se iz toga izvukao. Kamate su različite u različitim valutama i svako ima pravo da bira u kojoj će se valuti zadužiti i kolika će mu biti kamata, odnosno koliko će rizikovati u tom poslu.

Sa druge strane, sam podatak da je bankarski sektor već godinama, ili više od dve decenije najprofitabilnija grana privrede u ovoj zemlji i da svake godine profiti banaka rastu, jasno govori o tome da banke i krediti koje one daju u Srbiji sigurno nisu korektni i nisu tržišno regulisani. Taj podatak se može lako uporediti i sa zemljama u okruženju i sa EU. Ubedljivo najveće profite u odnosu na broj plasmana i visinu plasmana i ubedljivo najveće kamate drže banke u Srbiji.

Na Odboru za finansije, govoreći o zakonima koje je predložila Narodna banka, guvernerka je rekla da se, kada je reč o zakonu o platnim karticama, odnosno visinama naknada za platne kartice, čekalo godinama da tržište reguliše naknade za platne kartice, ali da se to očigledno nije desilo i da je sada Narodna banka rešila da administrativnim merama, odnosno zakonom, reguliše visinu naknada, što je svakako pohvalno.

Svi zakoni koji su predloženi i danas su na dnevnom redu jesu korak napred i u tom smislu jesu za pohvalu, kao i stabilizovanje finansijskog tržišta i snižavanje kamata zadnjih godina globalno. Dakle, to je potvrda da je Narodna banka dosta toga učinila.

Međutim, kada je reč o kamatama, generalno, i za privredu i za stanovništvo, očigledno je da tržište koje ovde funkcioniše bar 20 godina nije regulisalo te kamate i da su te kamate suviše visoke. Mnogo veće, za 50 do 70% veće nego kamate u okruženju, a u odnosu na zemlje EU sigurno i duplo veće. Zato su i profiti banaka ogromni.

Zadatak je i Narodne banke i države da se u slučajevima kada tržište ne funkcioniše, u ovom slučaju ja mislim da tržište nedovoljno dobro reguliše kamatne stope, primene one druge, možda manje popularne mere, ali država je tu kao sistem da garantuje, da obezbedi građanima i sigurnost sa jedne strane i sa druge strane da ih zaštititi od lošeg uticaja ili neregulisanog tržišta.

Brojni su primeri ogromnih naknada koje banke naplaćuju za sve i svašta. Nešto sam o tome govorio na Odboru za finansije. Pomenuću samo neke stvari. Banke su smislile kako da uzimaju na razne načine novac od građana, pa imate naknadu za održavanje računa, naknadu za zatvaranje računa, naknadu za izdavanje čekova, naknadu za registraciju čekova, naknadu za nerealizovane čekove, naknadu za plaćanje pre podne manju, a popodne veću itd.

Mislim da u ovom segmentu, gde se izmišljaju različite naknade za usluge banaka koje nekad i nisu tako male, Narodna banka ima i obavezu a i mogućnost i prostor da reguliše i da preispita kolike su te naknade, i koje su uopšte, i da li banke na to imaju pravo, a sve u funkciji da zaštite građane od jednog vrlo lihvarskog pristupa banaka prema stanovništvu i privredi.

PREDSEDNIK: Hvala.

Potrošili ste vreme. Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Dame i gospodo, drugarice i drugovi, samo zarad istine ja moram ovde da kažem da je apsolutno netačno da su 2000. godine i u postpučističkom periodu domaće državne banke pogašene zato što su bile nerentabilne, nelikvidne, prezadužene i ostalo. Banke su uništene da bi se mogla obaviti

pljačkaška privatizacija. Samo kada su „Beobanka“, „Beogradska banka“, „Invest banka“ i te banke ušle u stečaj, onda je moglo da se krade i da se otimaju srpskoj privredi preduzeća, firme, ogromne nepokretnosti, ogroman kapital, za jedan ili dva evra. To je ono što je vlast koja je došla pučem u Srbiju 6. oktobra uradila.

Zašto su uništili službu SDK, kako smo je zvali, ili službu platnog prometa? Ako je šta u Srbiji bilo vrhunac uspešnosti, efikasnosti, funkcionalnosti, u tom trenutku je bila ta služba. Nigde na zemaljskoj kugli, čak ni u Japanu, u tom trenutku niste imali mogućnost da onog trenutka kada jedna firma pritisne dugme, plati i prebaci novac, sredstva drugoj firmi, da su ona u istom trenutku na raspolaganju toj drugoj firmi. Da je to tako ostalo, pa ne bi onda Boža Derikoža i kojekakve lopurde koje su ovde bile posle 2000. godine odavde otišli sa milionima evra vlasništva u pojedinim bankama za koje su navodno radili. U stvari, stvorili su im prostor da dođu da jednostavno preuzmu poslove koje su imale državne banke, a koliko su dobro radile državne banke u tom periodu pokazuje i to da još uvek nije završen stečaj „Beobanke“, onoliko koliko ja znam, i da danas stižu ogromni plasmani iz perioda 90-ih godina koji su realizovani.

Prema tome, zarad istine, državne banke su 2000. godine uništene da bi pljačkaši mogli da urade ono što su uradili do 2012. godine. Nažalost, točak istorije se ne vraća, i mi tek sada dolazimo u poziciju da banke počinju da funkcionišu približno dobro kao što je nekada funkcionisala služba platnog prometa, a to je da se u relativno kratkim rokovima prenose sredstva između korisnika, sa jednog korisnika na drugog. Kada su oni bili na vlasti, transakcije su trajale i po nekoliko dana, a zna se šta znači kada neko sebi daje pravo i mogućnost da naš novac okrene dva ili tri dana. Možda vam to deluje sitno, ali na bankarskom nivou u mega odnosima, to su ogromne svote para. Hvala.

PREDSEDNİK: Goran Kovačević ima reč.

GORAN KOVAČEVIĆ: Mi u Narodnoj skupštini kao narodni poslanici, u stvari, predstavljamo građane. Kada bi neko danas sa strane gledao Skupštinu Republike Srbije, on bi na osnovu izlaganja pojedinih poslanika došao do zaključka da su banke u Srbiji zle, nikakve i da to ne funkcioniše.

Kako komentarišete to da je kreditna aktivnost poslovnih banaka sa sektorom stanovništva i privrede porasla u prvih nekoliko meseci 7,5%? Znači, građani Srbije, privreda, veruju tim bankama i ulaze u kreditne odnose za 7,5% više nego 2017. godine. Kako komentarišete činjenicu da su MPL-ovi, nenaplativa potraživanja, nikada manji, 9,2%? Dakle, za kredite koje uzima od poslovnih banaka, sektor privrede i stanovništva izmiruje svoje obaveze pod uslovima koji su definisani ugovorom. To je, naravno, zasluga

Narodne banke Republike Srbije koja je uredila tržište bankarskih usluga i funkcionisanje slobodne konkurencije na tom tržištu.

I da se osvrnem na izlaganje mog prethodnika. Zakonom o budžetskom sistemu jasno su definisani principi i pravila. Više ne postoji republički budžet, odnosno sva finansijska sredstva lokalnih samouprava koje imaju depozite kod poslovnih banaka nalaze se u Trezoru. Razlog zato je to što država Srbija više ne želi da svoja finansijska sredstva drži kod poslovnih banaka, pa da od njih uzima ta ista sredstva po većim kamatama, a istovremeno nema manje-više nikakvog nejasnog poslovnog odnosa. Besmisleno je da Srbija vrši pritisak na poslovne banke nekim mehanizmima koji nisu jasno regulisani Narodnom bankom i dobrom poslovnom praksom u skladu sa Evropskom unijom. Ja vam se zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala.

Izgleda da demagogija raste sa težinom govornika. Dakle, posle 5. oktobra, a 5. oktobar je bio okončanje izbornog procesa koji je završen 14. septembra i rezultate tih izbora je priznao i onaj nesretnik što je sahranjen k'o dživdžan ispod neke vrbe ili ne znam gde, i gde mu ne ide niko, prema tome, da ne uzlazimo u pitanje prevrata ili legalne promene vlasti...

Bankarski sistem i pljačkaška privatizacija nemaju nikakve veze. Privatizacija generički nije pljačkaška nego je nužnost, kao posledica raznih gluposti koje su rađene ranije, od nacionalizacije do nekakve društvene svojine, koja nije postojala nigde na svetu osim u Srbiji. Postojala je državna svojina, ali društvena nigde. Proces privatizacije je jedno nužno zlo koje je posledica ideologije u koju se i dan-danas kune polovina ovde prisutnih poslanika, a to je nekakav komunizam.

Služba društvenog knjigovodstva, iliti kako se zvala posle – za platni promet, kao deo Narodne banke nije postojala nigde na svetu. Meni je to dovoljan razlog da bude ugašena. Suštinski razlog je bio taj što su vršene razne zloupotrebe preko te iste službe koja se sad kuje u zvezde kao nešto savršeno. I u jednopartijskom sistemu i u 90-im godinama to je bilo mesto za zloupotrebu gde su državni moćnici, država, interesne grupe mogli da utiču na zakonitost poslovanja.

Što se tiče privatizacija, bilo je, naravno, kriminalnih privatizacija i tu nema nikakve sumnje. Ali sam proces privatizacije nije kriminalan. Kriminalne privatizacije trebalo je da budu osuđene. Krivci za krađu u tom privatizacionom postupku trebalo je da budu u zatvoru. Oni koji su sprovodili taj proces, koji su bili garant tog zakonitog procesa, recimo za vreme dok sam ja bio deo neke vlasti, danas su vaše najveće perjanice. Siniša Mali je bio šef Sektora za tenderske privatizacije u vreme kada sam ja bio predsednik Vlade i

nešto pre toga, tako da je on meni najveći garant pred vama da je u to vreme sve bilo savršeno, jer da nije bilo savršeno, on bi trebalo da je odavno u zatvoru, a ne da bude ministar finansija. Stvarno mislim da je u tom periodu bilo okej. Posle je bilo brljanja sa „Beopetrolom“, ali to je već 2005, 2006. godina, da ne ulazim u to.

Prema tome, državne banke, onih četiri-pet velikih banaka, propale su zato što nisu radile po ekonomskim kriterijumima i njihovo gašenje je bilo sila zakona. Kriminalno otimanje para od građana koje je radio Miloševićev režim u 90-im godinama rešeno je povraćajem stare devizne štednje i rekao sam malopre, čak i ono Dafina i Jezda, ja sam bio protiv toga da se vrati onima koji su štedeli kod Dafine i Jezde pošto je to stvarno njihova krivica. Ako je neko dao pare Dafini ili Jezdi, onda treba da bude kažnjen, a ne da ga država vadi iz njegove greške, da se vrlo blago izrazim.

Prema tome, devedesete su vreme kada su državne banke uništile građane Srbije, a samim tim su i same uništene. Njihovo gašenje je bilo neophodno. Dolazak i stvaranje novih privatnih, stranih, domaćih banaka, a i ostalo je nešto državnih, doprinelo je tome da Srbija dobije normalan bankarski sistem. Privatizacija kao nužnost je generički zakonita, ali bilo je ne 24 nego 224 kriminalnih privatizacija, ali za to što one nisu osuđene, odnosno krivci za te postupke, krivi ste vi koji vršite sada vlast i oni koji su vršili kriminalna dela, pa ih vi niste uhvatili i niste osudili, pošto niko nije osuđen za zadnjih šest-sedam godina za krivično delo zloupotrebe u procesu privatizacije.

Ja želim svima nama da nađemo rešenje za ljude koji imaju problem sa vraćanjem kredita, ponavljam, nisu samo u švajcarcima, problem je i sa ovima koji su u evrima. Sigurno je da država može da nađe način koji nije nezakonit, da izvrši adekvatan pritisak svojim autoritetom na poslovne banke, da ih natera da se odreknu dela svog ekstraprofita, ne profita nego ekstraprofita i da tim ljudima stvorimo uslove da otplate ostatak svojih kredita na način koji je takav da neće da uništi njihovu budućnost. Hvala.

PREDSEDNIK: Po Poslovniku, izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Predsednice, reklamiram član 27. u vezi člana 107. Poslovnika Skupštine Republike Srbije, imajući u vidu da ste propustili da na najoštriji način sankcionišete govor i to govor mržnje prethodnog poslanika koji, ako ništa drugo, barem bi trebalo da ima pijetet prema mrtvima.

S druge strane, uvredio je blizu dva miliona građana Republike Srbije koji su glasali za tog istog čoveka koga on naziva dživdžanom ili nesretnikom. Znači, blizu dva miliona građana Republike Srbije ako ne i više od toga je tada glasalo za tog čoveka.

S druge strane, sve ono što se imputira ovoj vlasti i SPS iz tog perioda, u stvari je slika i prilika dosovske vlasti, čiji je eksponent upravo govornik koji je govorio pre mene. Kriminalne privatizacije su ostavile zlokobne i tragične posledice, zlokobne i tragične zbog toga što se od dosovske vlasti formiralo privredno groblje. Na tom privrednom groblju je sahranjeno na stotine preduzeća koja su otišla u stečaj. Posledica tih stečajeva i tog privrednog groblja jesu na stotine hiljada ljudi koji su ostali nezaposleni, koji su ostali bukvalno na ulicama.

Neću čak ni da pominjem koliki je to broj privatizacija zbog kojih je trebalo da se mnogi, a ne neki, kako to prethodni govornik ukazuje, nađu iza rešetaka zbog toga što se ne zna gde je novac od privatizacija, gde je novac koji je potrošen ko zna zašto, a da su u međuvremenu preduzeća prodavana za jedan dinar. Podsećanja radi, cementara „Popovac“ i mnoge druge su na taj način privatizovane. Molim vas da ubuduće imate priliku da za ovo na šta mi ukazujemo izreknete odgovarajuće kazne u skladu sa Poslovnikom Narodne skupštine. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Smatram da nisam povredila ni član 27. ni 107. a takođe smatram da ste vi povredu Poslovnika zloupotrebili delimično i za repliku koju niste tražili, a imali ste osnova da tražite, tako da je greška i do vas, ne samo do predsedavajućeg kojeg bi daleko odvelo to da cenzuriše govore danas poslanicima jer bi kazne pljuštale na sve strane i znamo kako bi sednica onda izgledala.

Ako želite, većina će glasati.

(Nedo Jovanović: Ne.)

Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Svako ko je malo škole završio, zna da jednačina ima levu i desnu stranu. Ako kao pretpostavku uzmemo da količina kilograma utiče na količinu demagogije, onda na desnoj strani verovatno treba da stoji da količina alkohola utiče na halucinacije. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, moj kolega poljoprivrednik je retko pametan čovek, ali retko.

Dakle, kao svedok tog vremena moram reći šta je bila taktika i moji sporovi sa njima. Šta je bila taktika vrhuške DOS-a koji sam ja podržavao kao i milioni građana? Želeli smo promene. Kako su oni prevarili građane Srbije? Država je povlačila kredite spolja. Kredite su dobijale banke. Banke su novac davale privredi. Privreda je bila dužna bankama i ukoliko nije mogla da servisira dug, ta privreda bi pripala bankama. Da bi to sprečili, da bi se

domogli kapitala, oni su radili sledeće. Likvidirali su banke tako da privreda nije imala kome da vraća novac.

Tako je privreda pripala njima, banke su likvidirane i ostvaren je prostor za plasman novih banaka, stranih banaka za koje je garantovala domaća država. A narodu je ostalo samo da plati dugove koji bi bili plaćeni da banke nisu likvidirane, jer bi banke imovinom privrede nadoknadile novac i vratile to napolju. Narodu je ostao dug, stranim bankama prostor, a privreda je postala njihova, to jest kolege poljoprivrednika i njegove ekipe. Hvala.

PRESEDNIK: Reč ima Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Javljam se po amandmanu, s tim što bih se kratko osvrnuo na ovu debatu. Nisam imao nameru da govorim iz razloga koji sam već ovde objašnjavao – protestujemo moje kolege i ja protiv ovog načina amandmanske zloupotrebe gde, zapravo, sve ovo što mi sada diskutujemo, mi se kačimo na neke amandmane koje su podnele druge kolege na prve članove Prve tačke dnevnog reda i zapravo do većine amandmana, dobrih ili loših, pametnih ili glupih, koje su podneli drugi narodni poslanici neće se ni stići.

To nije dobro i mislim da jeste neka vrsta urušavanja dostojanstva Parlamenta, ali svejedno, uprkos tome pozdravio bih praksu poslednjih desetak dana vođenja Skupštine gde vidim da se dopušta rasprava u jednom tolerantnijem duhu i atmosferi, pa sad ko kako iskoristi tu priliku. I tu bih apelovao, tu završavam ovaj deo, izvinite, na kolege da se manje koristi poslovnička reklamacija a bolje, pogotovo ako imamo raspoloženo rukovodstvo i predsedništvo i predsedavajućeg Skupštine, da se koristi prilika za repliku kada se može dati prilika za repliku u nekoj razumnoj meri, a ne da se stalno poteže priča o Poslovniku i na taj način, rekao bih, takođe dodatno urušavamo dostojanstvo Skupštine. Ali za to nam zaista predsedavajući nisu krivi. Dakle, bolje dajte više replika, a manje, ja bih rekao, zloupotreba Poslovnika na temu zloupotrebe Poslovnika.

Što se tiče osnovnog razloga zbog koga sam se javio, bojim se da tu do kraja ne mogu da se složim sa mojim kolegom iz opozicije, kao ni sa kolegama iz vlasti zato što ja zaista, i ne samo ja nego i ljudi kojima verujem i sa kojima sam razgovarao svih ovih godina smatraju, i to bih prosto hteo da kažem, podelim sa građanima koji još imaju snage da gledaju ove naše prenose a sve ih je manje upravo zbog ovakve prakse koju koristimo i primenjujemo u Skupštini, dakle, da te banke koje su likvidirane, državne banke, nisu bile zrele za likvidaciju.

Ne bih rekao da je to tek tako palo s neba i slučajno došlo i da je ekonomska logika presudila. Tu se moram ne složiti sa kolegom Živkovićem, zato što postoji pismo tadašnjeg šefa MMF-a, gde se direktno od gospodina Miroljuba Labusa, sada već i zaboravljenog heroja prvih godina naše

tranzicije, posleoktobarske tranzicije, traži likvidacija te četiri ili tih pet banaka.

Voleo bih na tu temu da čujem komentar gospođe Tabaković s obzirom na to da da to jeste njena oblast i da je ona svojevremeno kritikovala vrlo oštro tu meru, kao i politička stranka kojoj je tada pripadala. Dakle, ja i dalje što sam mislio tada, mislim i sada, a mislim da je to bila loša mera i verujem da je ona u jednoj velikoj meri doprinela urušavanju srpske privrede, a mogu reći ostataka privrede.

Naravno, ne mogu reći niti se složiti sa onima koji stvari predstavljaju kako je pre toga sve bilo sjajno i idilično i kako su samo došli ti neki zlikovci iz DOS-a i onda jednu rajsku državu, privredu i ekonomiju koja je funkcionisala očerupali. Ne, naravno da je čerupanja bilo i pre toga i da oni koji su stekli imetke i pre 2000. godine, samo su ih uvećali posle 2000. godine i teško da se može jednoj političkoj garnituri ili jednom imenu spočitati to urušavanje. Mnogi su tu bili asistenti i babice na tom poslu.

Ali, svedjedno, politička logika razumljivo da pokušava da prebaci teret odgovornosti na nekog drugog, prethodnika ili nekog ko je došao kasnije, ali od toga građani bojim se da nemaju mnogo koristi.

Dakle, konkretno, po pitanju ovih državnih banaka, mislim da nisu smele biti ukinute na taj način, kao što i po pitanju švajcaraca, i ne samo švajcaraca, smatram i ponovo naglašavam, a i ljudi kojima verujem to takođe misle, da je devizna klauzula nelegalna, neustavna i nezakonita i da je nepravedna. U krajnjoj liniji, čak i ako bi se pravnici složili da može da opstane, na neki način je nepravedna i mislim da bi bilo bolje i za banke, i dugoročno i srednjoročno za poverenje u banke, kada bi bila ukinuta. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Ovo je replika pošto sam pomenut od kolege u negativnom kontekstu dva puta.

PREDSEDNIK: Ali nije rečeno vaše ime.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Jeste. Kako nije? Rekao je – kolega Živković. Proverite. To je sigurno.

PREDSEDNIK: Ali kolega Živković zvuči jako lepo, nije baš za repliku.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Pa dobro, šta treba, da me gađa cipelom da bi bilo za repliku?

PREDSEDNIK: Imate vaše vreme.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Jako mi je drago što postoji jedna ovakva rasprava, s tim što je dobro malo sećanja, malo pamćenja.

Znači, MMF nije imao nikakvog uticaja na dosovsku vlast nikada i da vas podsetim da je dosovska vlast trajala do novembra 2003. godine, kada je izvršeno formalno raspuštanje te koalicije. Ja sam predsedavao poslednjom sednicom DOS-a. Prema tome, kad govorite o DOS-u, govorite do novembra 2003. godine. U to vreme MMF i Svetska banka su, hajde sada da ne veličam ulogu političara u to vreme, dobile otpis jedno šest-sedam milijardi evra. Prema tome, MMF je radio neku vrstu pomoći. Nije slušano sve što oni kažu. Recimo, na primer, tražili su da poskupi struja negde u aprilu 2003. godine. Vlada Srbije je to odbila i našla druge načine kako da urade te efekte koje je MMF očekivao od povećanja cene struje, a da nije bila povećana struja, time što su smanjeni troškovi u samom EPS-u.

Što se tiče banaka, one su bile mrtve još u 90-im, na razne načine. Prvo, bile su velike inflacije, bombardovanje, razni ratovi, koje nismo vodili ali smo ih gubili. Ogromni troškovi za sve i svašta.

Privreda je uništena u 90-im godinama. Hajde da uzmemo jedan primer. Recimo, kolega koji je govorio pre mene da je tajkun koji je negde nakrao neke pare, dođe u Srbiju i neko mu omogući da kupi dobru firmu jeftino. Zašto bi je on uništio? Ako je to dobra firma, onda ulažeš dalje da ti dalje donosi profit od tih prljavih para koje si negde od zlata, krvi ili ne znam čega uradio. Znači, ne uništavaš je. To je minimum logike.

Propale su firme kojima nije bilo opstanka, bez obzira na to što su pevane himne o njihovom mestu u svetskoj trgovini, proizvodnji itd. Da je bilo takvih firmi, one bi opstale i dan-danas. One koje jesu bile takve, opstale su i dan-danas uprkos privatizaciji kao, recimo, cela duvanska industrija, kao što je proizvodnja piva, kao što su cementare. Jedina dobra firma u to vreme prodana budzašto je bio „Telekom“, pa je onda dosovska vlast, govorim od 5. oktobra do novembra 2003. godine, znači dve Vlade, jednu je vodio Zoran Đinđić a jednu sam vodio ja, otkupili smo „Telekom“ od Grka i Italijana i vratili ga da je on i dan-danas 100% u vlasništvu države Srbije, a ljubitelji dživdžana i drugih ptica su to prodali za male pare u 90-im godinama.

Prema tome, hajde da se danas bavimo onim što je dnevni red. A ako se bavimo širom eksplikacijom ekonomske situacije, hajde bar onda da se koristimo činjenicama.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima guverner.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Rado ću da nastavim da se bavim temama koje su na dnevnom redu, ali postoje stvari preko kojih čovek jednostavno ne može da prođe ni da pređe. Dve su stvari.

Zakon o obligacionim odnosima član 395. i Zakon o deviznom poslovanju izričito dozvoljavaju mogućnost postojanja devizne klauzule i ne postavlja se pitanje. Prosto je neistina reći da je ona zabranjena.

Ono što je mnogo važnije a što želim da kažem jeste da je u Srbiji neizvesna i prošlost, a ne samo budućnost, pa ću radi svih nas da podsetim.

Posle petooktobarskih promena 2000. godine, krajem 2001. godine u Saveznoj skupštini je usvojen Zakon koji je tek posle par meseci objavljen u Službenom glasilu koje se zove „Međunarodni ugovori“, mislim da je broj tog službenog glasila 18, u septembru 2001. godine je objavljen, a nešto se dugo čekalo sa objavljivanjem, gde je Skupština ratifikovala tada većinom vladajućeg DOS-a međunarodni ugovor Starateljskog fonda između Savezne Republike Jugoslavije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, gde je od obećanih šest milijardi dolara stiglo šest miliona dolara, od kojih je 4.250.000 dolara otišlo na konsultantske usluge, a ta sitna razlika od četiri i nešto do šest bila je predviđena za nabavku opreme gde će biti smeštene tada decidno nacrtane institucije koje će sprovoditi privatizaciju, počev od agencije i njihovih nadležnosti.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Da li mogu kao predlagač da završim?

PREDSEDNIK: Daću vam kasnije još dva minuta. Pravila su malo čudna. Svi imamo po dva minuta.

Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Član 107. Dostojanstvo...

PREDSEDNIK: Poslaniče, ali vaša grupa nema vremena. Po kom osnovu ste se javili?

MILADIN ŠEVARLIĆ: Povreda Poslovnika, član 107.

PREDSEDNIK: Povreda Poslovnika? Morate onda podići Poslovnik da znam.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Ne ulazeći u raspravu našeg zakonodavstva, mislim da svi imamo moralnu obavezu kao građani Srbije da zaštitimo ekonomske interese građana i nacionalne interese države. Primer za to može da nam bude susedna Mađarska, koja ne dozvoljava nikakve ugovore, niti kredite...

PREDSEDNIK: Poslaniče, uvažavam vaš stav, ali vi ste propustili... Srđan Nogo vam je potrošio vreme. Vi sada diskutujete na ovu temu koju smo otvorili po amandmanu, ali nemate pravo na to. Imate pravo da sam ja nečim povredila Poslovnik, ali ne da diskutujete.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem i ja vama.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Mogao sam repliku, ali neka ide na račun vremena grupe. Samo da se nadovežem na ovo što je i guvernerka rekla.

Ja sam na kraju mog izlaganja rekao, čak i ako evo, vi eksplicitno tvrdite da to nije nezakonito, ja tvrdim da je u svakom slučaju nemoralno i neprihvatljivo. To naravno ne mora da obavezuje zakonodavca, banke, Vladu, ali iskoristio bih ovih minut i po – dva. Primer jednog mog kolege, poznanika dobrog, nemam pravo da mu pominjem ime, ali verujte da postoje mnoge takve sudbine. Čovek je ekonomista, doktor ekonomije i pisao je članke. To je ozbiljan stručnjak, naučni radnik. Možda ste neki i čuli za njega. On je uzeo kredit u švajcarcima. Taj čovek je, pošto sam ga sreo posle nekoliko godina, bio očajan. Ne znam čak ni da li je aktivan u ovoj inicijativi, ovom udruženju korisnika kredita u švajcarcima.

Možemo reći – sami su krivi. Sam pao, sam se ubio. Ali nije to baš sasvim tako. Dakle, ako imamo na delu jedan zakon koji je eksplicitno nemoralan, ako je on štetan po jedan deo građana ove zemlje... (Isključen mikrofon.)

PRESEDNIK: Nisam pipnula mikrofon.

Prijavite se ponovo.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Ne znam šta se dogodilo, stvarno se samo isključilo. Završavam.

Dakle, prosto to navodim samo kao eklatantan primer štetnosti i nemoralnosti tih ugovora. Ako imamo primer zemalja u okruženju, kojih je gomila a koje su našle neko rešenje i tragale za tim rešenjem, onda prosto mislim da bi bila dužnost ili obaveza, makar moralna, da se i kod nas traži rešenje u tom pravcu. To je jedna stvar.

I druga stvar, ne bih se vraćao na ono što je govorio kolega Živković, niti da mu dajem povod za repliku, nego samo bih podsetio kolege iz vladajuće većine u mojoj po meni više-manje opravdanoj kritici ekonomske politike koja je vođena posle 5. oktobra, na činjenicu da sada u vlasti i u Vladi i u najvažnijim institucijama zemlje, od Vlade Srbije do Narodne banke Srbije, sede mnogi predstavnici upravo predvodnici tog DOS-a ili te vlasti iz perioda posle 5. oktobra, ne samo gospodin Mali nego i gospodin Vesić, gospođa Dragutinović koja je u Narodnoj banci itd.

Neki su dobri, neki su loši, ali hoću da kažem, kada se tako paušalno govori – vi dosmanlije, 5. oktobar itd., da nemam nikakav ni razlog niti interes da branim tu vlast i način kako je vodila politiku posle 5. oktobra, ali ne možemo se još malo pa 20 godina posle toga stalno vaditi, i pola decenije i više od pola decenije nakon dolaska ove aktuelne vlasti, na štetu koju su napravili neki prethodnici, tim pre što perjanici tih prethodnika zapravo sede u aktuelnoj vlasti.

I ostali ste mi dužni, niste dužni, ali molio bih vas za komentar o gašenju tih banaka 2000. i 2001. godine. Hvala.

(Zoran Živković: Replika.)

PREDSIEDNIK: Replika.

Samo momenat, repliku ima guverner.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Mene je vreme sprečilo da vam to kažem odmah.

Znači, tada je donet Međunarodni ugovor, pomoć Starateljškog fonda, kojim je sa jedne strane rešavana nacrtana predviđena privatizacija u kojoj su domaći organi morali već u najavi, nameru da nešto kupe ili nabave a vrednosti je iznad 50.000 maraka tada, da prijave ovom donatoru koji im je dao šest miliona dolara.

To ilustruje odnos zaštite interesa države koju predstavljate i pristajanje na ono što vam nude drugi. Danas imamo potpuno drugačiju situaciju. Govorimo o partnerskim odnosima sa MMF-om, a za bankarski sektor je Međunarodni ugovor objavljen u Službenom glasilu broj 18, ne držite me za reč, mislim da je 18, predvideo privatizaciju bankarskog sektora u jednoj rečenici, metodom isecanja od slučaja do slučaja.

Toliko o odgovornosti onih koji su postigli smanjivanje dugova koji su da, sniženi prema državi, ali nijedna poslovna banka prema konkretnim dužnicima privredi nije umanjila te obaveze prema međunarodnim kreditorima, već je od njih zahtevala isplatu do poslednjeg dinara, dolara. To odlično znam i za to imam dokumentaciju, jer sam se time bavila. Vrlo neodgovorno i površno, možda s poverenjem da će svet pomoći. Iskustvo je pokazalo koliko je to bilo pogubno, ali na nama je da se bavimo danas time svi zajedno, a naravno u opštem interesu.

PREDSIEDNIK: Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Da, znači, nekoliko stvari.

Prvo, apsolutno je besmisleno da se ponovo bavim dokazivanjem činjenica. Guglajte malo, ljudi! Mislim, možete da dođete do informacija vrlo lako. Znači, smanjen je dug za šest milijardi tada. Tada je saradnja sa MMF-om bila ista kao danas.

Ne može da bude fenomenalno kada vi pričate sa MMF-om, a kad neko drugi priča sa MMF-om, to je izdaja. Kad predsednik države ili predsednica ovde prime afričkog ambasadora, to je fenomenalno. Kad neko iz opozicije priča sa bilo kojim ambasadorom, to je izdaja. Hajde malo smanjite licemerje.

Privatizacija je, za zaboravne i za namerno zaboravne, počela 1992. godine. To je bio Zakon o pretvaranju društvene svojine u druge oblike svojine, ako se dobro sećam tog drugog naziva zakona, a godine 1997. je donet i drugi zakon iz te oblasti, Zakon o privatizaciji. Mislim, ako se dobro sećam, da je guvernerka tada bila ministarka za privatizaciju. Ako je bila

privatizacija i ako je ona po difoltu, što bi rekli u Srbiji, pljačkaška, onda hajde da vidimo kako je to bilo u devedesetim. A ako nije, što ja mislim da nije, onda treba ići od slučaja do slučaja pa rešavati svaki slučaj pojedinačno.

Banke te velike, znači „Beobanka“, „Jugobanka“, „Investbanka“ i još jedna beše, ne mogu da se setim sada, otišle su u stečaj i sa sobom odnele ogromne dugove prema stranim partnerima, rekao sam iz kojih država, zato što u devedesetim strani saradnici tih banaka, oni koji su davali kredite, koji su plaćali nešto, nisu mogli da imaju garanciju države Jugoslavije, odnosno države Srbije, jer je Jugoslavija, odnosno Srbija bila pod sankcijama, pa onda njihova potraživanja nisu mogla da budu naplaćena.

PREDSEDNIK: Replika. Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Na osnovu direktnog prozivanja i pominjanja zakona na osnovu kojih je vršena privatizacija. Lepo ste vi to rekli, 1992, 1997. godina, ali ste preskočili 1994. godinu ključnu, kada su na osnovu amandmana DSS-a, tada ste i vi sedeli u Parlamentu i ja u onoj staroj zgradi, potpuno poništeni svi efekti privatizacije. Godine 1994. i o tome postoje dokazi, o tome koliko smo se zalagali za promenu i da li je sama privatizacija bila cilj, ili postizanje neke efikasnije privrede.

Zakon koji je primenjivala SRS u kojoj sam ja učestvovala jeste zakon koji je nasleđen i koji je imao dva ključna nedostatka – neobaveznost i nedorečenost, ali za privatizaciju koju sam dve i po godine ja u ime tadašnje stranke sprovodila nijedna mrlja, nijedna sporna privatizacija, nijedan učesnik vlasti od strane SNS niti je umešan, a da je bio, vi biste to tako lepo baštinili od 2000. godine kada su bili krivi i ljudi koji su poslovno sposobni pa radili, za razliku od nas danas koji ljude koji rade nešto i mogu da doprinesu i nisu ostrašćeni, stavljamo u funkciju onog što je naš zajednički interes.

U to vreme su privatizovana preduzeća „Metalac“, „Tehnogas“, „Apatinska pivara“. To su najuspešnije privatizacije koje su i dan-danas primeri načina na koji privatizacija nije svrha sama sebi, nego je privatizacija koja ne treba da znači uništavanje onog što se zove proizvodnja, što je usledilo kasnije.

Zašto sam rekla da je problematično to što su banke nastavile da potražuju dugove od pravnih lica iako su državi bili otpisani? Upravo to je poslužilo kao osnov da se posle privatizuje preko petnaest banaka u državnom vlasništvu, koje su kasnije prodavane.

(Zoran Živković: Replika.)

PREDSEDNIK: Nema replike više, jedino ako hoćete po amandmanu, iako ovo...

(Zoran Živković: Ja razumem žensku solidarnost, ali tolika surovost prema meni...)

Danas izuzetno.

Da li želite po amandmanu ili ne?

(Zoran Živković: Mogu po amandmanu.)

Po amandmanu, izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ako je tako lakše, i po amandmanu.

Ja nisam rekao ništa loše o tom delu privatizacije od 1997. do 2000. godine i ne znam što se branite. Sada ću morati da se vratim pa da proučim taj deo. Ja sam mislio da je tada bilo sve u redu, najviše zbog toga što ničega nije ni bilo. Bilo je osim te tri, možda je još bilo jedno deset privatizacija. Ukupan promet ispod 100 miliona maraka.

Prema tome, inače, akcije „Apatinske pivare“ su 2003. godine prodate za više para nego što je posle par godina prodat DIS. Četiri stotine i nešto miliona evra je „Interbru“ platio „Apatinsku pivaru“, a NIS je poklonjen da nam Rusi čuvaju Kosovo i, ne znam, takve neke zablude, za otprilike tolike iste pare.

Prema tome, hajde da se setimo malo. To je odgovornost onih koji su tada vodili državu. Naravno, nema tu nikakve sumnje. Tu je, recimo, bio neki Dinkić kojeg ste vi gajili, pazili, mazili. Ja sam ga smenio sa mesta guvernera NBS, ja, zato što je muvao nešto sa „Poštanskom štedionicom“. Nacionalnom, izvinite, sa Nacionalnom štedionicom.

Prema tome, da li ima nevinih? Teško. Da li ima polunevinih? Nikako. Pitanje je – da li je neko uradio nešto sa svesnom namerom i to je očigledno da se radilo u devedesetim i u poslednjih pet-šest godina, ili je nešto urađeno u okviru mogućnosti u datom ambijentu i datom trenutku? Na taj deo drugi ja mogu da budem apsolutno ponosan. Evo mene, ako se dobro sećam, 15 godina van bilo kakve vlasti. Niko nije, osim što neki vole da arlauču kada čuju moje ime i da nešto drugo, ima au i av-av i neke druge onomatopeje, niko nije podneo nikakvu krivičnu prijavu, a kamoli nešto preko toga. Ponosan sam na postpetooktobarsku dosovsku vlast do kraja 2003. godine. Tačka.

PREDSEDNİK: I tačka na ovaj amandman.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik mr Ivan Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Boško Obradović.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo saglasno članu 163. stav 2. Poslovnika odbacio je ovaj amandman, a odbačeni amandmani ne mogu biti predmet rasprave i o njima se ne glasa.

(Zoran Živković: Imamo situaciju! Nema struje.)

Nema struje? Znači, ovo je prirodno osvetljenje.

(Zoran Živković: Jeste li vi platili struju?)

Redovno se plaća.

Čekamo da nas obaveste službe da li se radi o nekom kvaru.

Određujem pauzu od pet minuta.

Ja ostajem tu da dobijem informaciju.

Pauza jedno pet minuta, a posle ćemo prebaciti na agregat i imaćemo struju i radićemo.

(Posle pauze.)

PREDSEDNIK: Na nadnaslov iznad člana 1. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov iznad člana 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Da je gospođa Tabaković predložila ovaj zakon pre tri godine kada je on bio praktično i gotov za skupštinsku proceduru, možda bi ga iskoristio za mogućnost da plati nešto i da izabere na nekom od frankfurtskih fri-šopova Meho Omerović, pa ne bi morao da počini i tu bruku i sitnu krađu ili da mu se eventualno objasni, pošto je u setu ovih zakona, da je mogao da koristi platnu karticu. Ali, naravno, u pitanju je patološki lažov i neko ko je obrukao pre svega sebe, a samim tim naneo i ljagu Narodnoj skupštini Republike Srbije, zloupotrebivši diplomatski status i pasoš koji je pokazao kada je kraduckao na frankfurtskom fri-šopu.

Što se tiče mogućnosti, ja ću da govorim sada o tome, gospođu Tabaković, da ovaj zakon pruža i pravnim i fizičkim licima mogućnost da ovakve ugovore na daljinu sklope. Evo, primera radi, ne bih da zvuči kao reklama, ali pouzdan izvor mi kaže, „Unika osiguranje“ koje je jedna od najvećih osiguravajućih kuća – veoma mali broj pravnih lica se opredeljuje za bilo kakav aranžman onlajn i zaključivanje takve vrste ugovora. Obično se izvrši eventualno neki upit aplikacija o tome šta se nudi, pa vas kontaktira agent koji se pojavi, konkretno u tom preduzeću, u toj preduzetničkoj firmi, a da ne govorim o poljoprivrednim proizvođačima koji su registrovali svoja poljoprivredna domaćinstva. Ovo je sve njima još uvek strano.

Radi se o tome, a to će vam reći i sve ove druge kompanije koje se bave na neki način promocijom takve vrste poslovanja putem interneta, opet ne bih jednu od najvećih u Srbiji sada da spominjem, koja se striktno opredelila, i tako se i zove taj sajt, da se rade te vrste osiguranja, da narod o tome apsolutno skoro ništa ne zna. Ako ne zna običan građanin, teško da će znati i ovi koji imaju preduzeća.

PREDSEDNIK: Hvala.

Hoćete li vi, gospodo Radeta, trošiti vreme zamenika šefa poslaničke grupe, pošto smo dobili obaveštenje da ste vi izabrani za zamenika umesto Nemanje Šarovića?

Izvolite.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Ovde smo slušali već duže vreme raspravu koja se uglavnom odnosila na banke, između poslanika one bivše, bivše vlasti i ove aktuelne vlasti i zaista ne može se pobeći od činjenice da su naše državne banke, srpske banke, uništene u vreme DOS-a i da je glavni akter uništenja tih banaka bio Mlađan Dinkić. Sećam se dobro, sećamo se svi da je Jorgovanka Tabaković u to vreme bila najveći kritičar onoga što je Dinkić radio. Naravno, Mlađan Dinkić za to mora krivično da odgovara kad-tad i od toga prosto ne može da se pobegne, odnosno on neće moći da pobegne.

Činjenica je da ni sadašnji guverner nije nešto promenio kurs kada je u pitanju odnos građana i banaka. Svi naši propisi i delovanje Narodne banke su apsolutno u interesu banaka. Mi imamo situaciju da se banke oglašuju o pravosnažne sudske presude i kažu to u javnosti i niko na to ne reaguje. Narodna banka ne reaguje. Pa hoće li pobeći te tzv. strane banke zato što moraju da poštuju pravosnažne presude naših sudova? Neka beže. Kako došle, tako neka odu. Dakle, mora se funkcionisati tako da građani Srbije moraju biti prioritet svakog segmenta države, a naravno u svakom slučaju i Narodne banke, što do sada nije bio slučaj.

Jedino što je dobro u ovom zakonu jeste činjenica da će sada bez problema moći da se koriste platne kartice u inostranstvu. Da je bilo ovog zakona, možda bi Meho platnom karticom platio, umesto što je ukrao u frišopu kozmetiku. Hvala.

PREDSEDNIK: Na naslov iznad člana 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandmane u istovetnom tekstu podneli su Milorad Mirčić i zajedno Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović, Goran Bogdanović i Zdravko Stanković.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

MILORAD MIRČIĆ: Evo, ovde se radi o nečem što je relativno, a to je sigurnost kada je u pitanju plaćanje na daljinu, odnosno sistem koji funkcioniše. Ne može niko da garantuje da je to 100% sigurno, ali je očigledno da je Narodna banka ponesena tom idejom ne samo zato što je to, uslovno rečeno, tehničko pitanje koje se primenjuje u Evropi. Narodna banka, pre svega, želi da ovim merama doprinese da ima pod kontrolom što više novca koji se sliva ili koji odlazi iz naše države, i to se radi preko poslovnih banaka.

Ovde su, konkretno, ciljna grupa oni koji uplaćuju sredstva. Mi znamo da je preko dve milijarde prihoda, priliva novca, i dalje iz inostranstva. Taj novac je u jednom periodu sve manje i manje bio pod kontrolom zato što su se tražili neki drugi kanali, nije se moglo to raditi, i sada Narodna banka pokušava da na neki način uspostavi kontrolu.

Ono što je suština čitave ove diskusije koja se ovde vodi, to je da vidimo i sami da nema baš toliko garancije za neku sigurnost, jer kada su u pitanju interesi građana, onda se brzo institucije ove države, u zavisnosti ko je na vlasti, distanciraju. Kada je u pitanju zaštita interesa građana, ovde se bukvalno pravi ta distanca kao da država nije u kontinuitetu, kao da ova vlast nema nikakve veze, odnosno Narodna banka, sa prethodnom garniturom koja je bila na čelu Narodne banke. Ne zaboravite dobro da su devizne štediške, odnosno oni koji su, tačnije rečeno, koristili kredite u švajcarscima, ponukani objašnjenjima bivšeg ministra finansija i bivšeg, nažalost, guvernera koji je upao sa oružjem u Narodnu banku, Mladanom Dinkićem, koji je objašnjavao javno u svojim nastupima koje su sve prednosti korišćenja kredita u švajcarskim francima.

Sada jednostavno imamo situaciju da se distancira institucija koja se zove Narodna banka Srbije. Jednostavno, kaže, to je problem koji nisu oni započeli. Niti počinje, niti završava Narodna banka sa ovim. Sigurnost, na kraju krajeva, postoji u ovom parlamentu. Ne možemo da prenebregnemo činjenicu da i u ovom parlamentu sede ljudi koji su dosta nečasni, koji su čak toliko nisko pali da blate i ovu državu i ovaj parlament, idući po inostranstvu i krađući.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li želite reč? (Da.)

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ovde su i pripadnici bivšeg i sadašnjeg režima onako pominjali, rekao bih, vrlo negativno, svakako s pravom, Mladana Dinkića i Labusa. Njihov direktni vuk potomak, što bi Marijan Rističević rekao, jeste Zorana Mihajlović. Ona je njihov vuk potomak, pa onda mi izražavamo jednu bojazan i za građane.

Zbog građana sam malo, pošto se ovde otvorila jedna tema, a to je želja... Pretpostavljam da svi najiskrenije žele da pomognu građanima Srbije koji su svoja kreditna zaduženja uzeli ili napravili u švajcarskoj valuti franak. Zbog njih hoću da kažem da je Narodna banka slobodna institucija, nezavisna, da ona ne zavisi mnogo od Vlade, odnosno u direktnoj vezi je sa Narodnom skupštinom Republike Srbije. Guvernera Narodne banke bira Narodna skupština Republike Srbije. Svoj izveštaj Narodna banka podnosi narodnim poslanicima, pa ako je to tako, ako su iskreno govorili jedni i drugi, onda bi

Narodna banka trebalo da nastavi sa istraživanjem načina na koji bi mogla da pomogne građanima Srbije. Oni to zaslužuju.

Mene malo iznenađuje kada jedan kolega kaže – to nije problem Srbije, to je problem građana. Čiji su ti građani? Problem građana je proizvodnja maline i sve je problem građana. Na kraju, ti građani u dobroj meri pomažu da ova država, kako vi kažete, procveta. Postoji valjda neka odgovornost svih faktora političkih za te građane. Što su moje kolege naglasile, da je ovaj zakon ranije donet kada je bio pripremljen, onda bi sigurno moglo, pretpostavljam da je Meho Omerović imao novca ili imao mogućnost da realizuje tu karticu na daljinu, da sklopi ugovor o pružanju finansijske pomoći i onda ne bi došao u situaciju da bruka svoju državu, Narodnu skupštinu i sve građane Srbije.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li želite reč? (Da.)

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ne znam da li je baš ovaj zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu najsrećnije odabrani zakon za ovako temeljnu raspravu. Mislim da je šteta što i o ostalim zakonima iz ove oblasti nećemo moći da govorimo, a mislim da su bili zahvalni za ovakvu diskusiju i amandmansku intervenciju.

Prvi član ovog zakona na koji sam podneo amandman, smatram da je trebalo, bolje bi možda zvučalo, da glasi – da se ovim zakonom uređuju uslovi i način ostvarivanja, kao i zaštita prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja usluga upotrebom sredstava za komunikaciju na daljinu.

Postojeći pravni okvir u oblasti zaštite korisnika finansijskih usluga u Republici Srbiji ovim zakonom se dopunjuje uvođenjem novih odredaba koje imaju za cilj uspostavljanje jedinstvenih principa za sve vrste finansijskih usluga na daljinu. Pohvalna je i namera predlagača, kako da zaštiti korisnika ovih usluga, tako i za međusobno jačanje poverenja između pružalaca ovih usluga i njihovih korisnika. Sve bi ovo imalo smisla i mi bismo to pohvalili da se ne nameće usklađivanje domaćeg prava sa propisima EU u ovoj oblasti, pre svega sa Direktivom 2002/65 EU, tako valjda stoji u ovom tekstu o usklađivanju, a koja se odnosi na sve vrste finansijskih usluga: bankarske, kreditne, osiguravajuće, penzione, investicione, platne itd.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela poslanica Ružica Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, kada je član 1. Predloga zakona u pitanju, kojim se uređuje predmet zakona, amandmanom koji smo podneli tražimo izmenu kompletnog člana jer smo na taj način precizirali i konkretizovali osnovne odredbe ovog predloga, a koje se odnose na sam predmet predloženog zakona.

Amandman koji smo podneli glasi – ovim zakonom uređuju se prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja usluga upotrebom sredstava za komunikaciju na daljinu, kao i uslovi i način ostvarivanja i zaštite prava i interesa korisnika.

Kao što se vidi iz predloženog amandmanskog teksta, akcenat smo stavili na zaštitu prava, i to svih prava u korist korisnika, kao i na načine i uslove ostvarivanja istih.

Međutim, kada je u pitanju zaštita prava, ne mogu a da se ne osvrnem na aktuelnu situaciju. Uskoro ćemo u ovom domu raspravljati o predlozima zakona koja se tiču prava nacionalnih manjina. Znači u kakvom su položaju nacionalne manjine u Srbiji, naročito pripadnici Roma i da se godinama unazad intenzivno radi na inkluziji Roma.

Članovi SRS koji su i članovi određenih udruženja Roma aktivno rade na poboljšavanju njihovog društvenog statusa, na opismenjavanju. Sprovodimo razne projekte kompjuterskog opismenjavanja što dece školskog uzrasta, tako i onih starijih od 15 godina i raznorazne druge oblike edukacije.

Skupštinski Odbor za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova je organ koji se bavi upravo tim pitanjima, ali ono što obesmišljava rad ovog odbora i napore svih nas koji se aktivno bavimo i trudimo da pripadnicima romske nacionalne manjine pomognemo u prevazilaženju različitih životnih problema i diskriminacije kojoj su svakodnevno izloženi, jeste sam predsednik ovog skupštinskog tela, Meho Omerović, koji je uhvaćen u krađi parfema, karmina i određenih krema. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli poslanici Zoran Živković, Marinika Tepić, Aleksandra Čabraja, Jovan Jovanović i Sonja Palović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela poslanica Marija Janjušević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Neđo Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

NEDO JOVANOVIĆ: Amandmanom koji je podnela Poslanička grupa SPS želi se samo izvesno precizirati sam tekst zakona. U suštini, imajući u vidu da je zakon podržan u celini i imajući u vidu da zaista postoje izuzetno kvalitetna rešenja ovog zakona, ovim predlogom amandmana smo samo korisnike usluga hteli da na neki način dodatno zaštitimo i da se tekst amandmana precizira upravo u pravcu te zaštite, odnosno njihove prevashodno pravne sigurnosti.

Ukoliko, uvažena guvernerko, smatrate da sam tekst zakona ne treba korigovati, ipak razmotrite obrazloženje našeg amandmana u smislu da li bi ono moglo da bude kompatibilno, u skladu sa onim što ste već u predlogu naveli u smislu nadogradnje samog teksta sa jedne strane, a sa druge strane možda efikasnije praktične primene, neposredne primene zakona u praksi kada su u pitanju korisnici usluga. Zahvaljujem se.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik dr Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovane kolege narodni poslanici, uvaženi građani, posebno vi koji u ovom trenutku protestujete ispred Ustavnog suda Srbije zbog kriminalnih i lopovskih kredita indeksiranih u švajcarskim francima, želim sve da vas pozdravim, a naravno da istaknem da smo predloženim amandmanom želeli zapravo da unapredimo zakon koji ovde predlaže guverner NBS Republike Srbije, a meni je u prethodnom slučaju pravno onemogućeno da na dnevni red uopšte dođe moj predlog amandmana koji je glasio da se ovaj zakon preimenuje u ime koje bi bilo jedino ispravno, a to je zakon o bankarskoj pljački građana Srbije.

Dakle, suštinski vi ovde, gospođo guvernerko, ne odgovarate ni na jedno pitanje koje vam mi opozicioni poslanici postavljamo. Slažem se sa vama. Vi sada posle šest godina vlasti krećete da malo štitite bankarske klijente od bankarskih pljački, ali imamo veliki problem sa tim. Prvo, gde ste bili šest godina i ko će da odgovara za svu pljačku za ovih šest godina od kada ste vi guverner NBS, kojoj su izloženi građani Srbije od strane banaka? Drugo, kao što je navedeno u jednoj dobroj definiciji od strane jednog od udruženja bankarskih klijenata, vi ovim zakonom ne rešavate problem, već samo pokušavate da umanjite negativne posledice koje problem izaziva. To je suština na koju vam mi ukazujemo u čitavoj ovoj raspravi.

Praktično nam niste odgovorili ni na jedno jedino pitanje. Hoćete li da ih ponovim? Zašto je Srbija jedina zemlja u okruženju i u Evropi koja nije rešila problem prezaduženih građana koji robijaju pod zelenaškim lopovskim kreditima indeksiranim u švajcarskim francima? Jednostavno pitanje. Svi su drugi rešili, 13 od 14 zemalja koje su plasirale te kredite, a jedino mi nismo. Svi su ih proglasili nezakonitim, nedozvoljenim, nepoštenim i lopovskim i vi tu pravite jednu veliku zamenu teza. Moram na to da vas podsetim.

Ne tražimo mi iz Srpskog pokreta Dveri da se problem građana koji su u dužničkom ropstvu i koji više ne mogu da servisiraju takve lopovske kredite prelije na budžet Republike Srbije i na druge građane Srbije, nego tražimo da se prelije na banke, na lopovske zelenaške banke koje su opljačkale te građane. Narodna banka Srbije to dozvoljava. Srpsko pravosuđe to dozvoljava. To je problem. U drugim državama je to rešeno.

Drugo pitanje – zašto su krediti u Srbiji indeksirani u stranim valutama, a ne u dinaru i kada će biti zaustavljena pljačka građana Srbije na valutnim klauzulama? Veoma jednostavno pitanje. Prošli put sam vas pitao, a vi ste to prećutali. Kako je Mađarska sve kredite indeksirane u stranim valutama prebacila u domaću valutu forintu? Je l' može? Može. Kako je Poljska dodatno oporezovala ekstraprofit banaka u Poljskoj, pa su sve banke nastavile da normalno posluju u Poljskoj? Je l' može? Može. Što vi to ne radite? To je pitanje i razlog zbog koga vi ne možete i nećete da odgovorite ni na jedno moje pitanje.

Kada će banke u Srbiji biti kažnjene zbog nepoštenih poslovnih praksi i pljačke građana na izmišljenim troškovima za obradu kredita, održavanje računa, na raznim naknadama i skrivenim provizijama na kojima su samo u 2015. godini profitirale 61 milion evra? Tu bih želeo da vam skrenem pažnju da niste do kraja zaštitili građane Srbije. Naprotiv, niste ni načeli ozbiljnu zaštitu od bankarske pljačke.

Da vam kažem kako to izgleda. Glavna pljačka građana Srbije jeste upravo na skrivenim troškovima. To vam je ono kada vam oni daju kredit, a onda vam naplate, primera radi, trošak za obradu zajma, tj. tog kredita, koji je zamislite kakav, ne jednokratni, nego procentualni od 0,5 do 3% ukupne visine vašeg kredita. Šta to znači? Uzmete kredit 50.000 evra, 1.000 evra su vam, primera radi, troškovi obrade zajma. Šta je to? Pljačka, klasična pljačka.

Mogu da vam čitam dalje. Ovo su podaci iz 2015. godine kada su banke zaradile 61 milion evra. Već sam vam rekao, a vi mi niste odgovorili na pitanje – da li je tačno da banke imaju oko 500 različitih provizija i naknada koje naplaćuju? Da li je tačno da su jedna trećina prihoda banaka te provizije i naknade koja su uglavnom pljačkaške? Da li je tačno da su u prošloj 2017. godini ostvarili profit od 500 miliona evra, što znači da je jedna trećina od provizije i naknade, što je klasična pljačka?

Da vam pročitam kako to izgleda – održavanje tekućeg računa 200 dinara mesečno, dostavljanje izvoda poštom 40 dinara, dodatni izvod 50 dinara, dodatni izvod faksom 200 dinara, slanje opomene o minusu 200 dinara, slanje opomene pred utuženje 1.500 dinara, zamena oštećenih novčanica u stranoj valuti 4%, obrada kreditnog zahteva do 2,5%, slanje opomene po kreditu 100 dinara, izdavanje čekova 10 dinara po čeku, provizija za kupovinu stranih valuta od 0,3 do 1%, izdavanje potvrde iz redovnog bankarskog poslovanja 300 dinara, penzije iz drugih zemalja 1 do 1,2%, prenos sredstava po ugovoru o kupoprodaji 1.500 dinara itd.

Dakle, nema nijedne moguće transakcije na kojoj nas oni ne pljačkaju. Da bih vam dokazao kako to izgleda kada funkcioniše sudstvo, navešću vam primer Višeg suda iz Sombora, koji je ovakav trošak obrade zajma kredita proglasio nezakonitim. I šta je uradio? Naložio banci da nadoknadi svu štetu

bankarskom klijentu, da mu vrati sve što mu je oduzela po, da kažem, tom obračunu obrade kredita, plus zatezna kamata, plus sudski troškovi.

Šta ćemo sad? Da li to znači da su sve obrade zajma kredita bile nezakonite, lopovske i da svaki građanin Srbije može da tuži banku i da naplati to što im je nezakonito uzeto uz samo davanje kredita? Troškovi kredita, vi to bolje znate od mene ali nećete da kažete javno, moraju biti uračunati u kamatnoj stopi. Nema dodatnog troška obrade zajma i lopovluka od 0,5 do 3% kroz čitave godine i decenije otplate kredita. Već sam vam naveo primer. Uzmeš 50.000 evra, 1.000 evra je trošak obrade zajma. Čekajte, šta je to? Lopovluk.

Sad tu dolazimo do suštine. Ne može građanin Srbije koji uzima kredit, gospođu Tabaković, da završi ekonomski i pravni fakultet, pa tek onda da potpisuje ugovor o kreditu. Ne može on da bude taj koji sve zna o tome i ne može da bude on taj koji sam sebe može da zaštititi od bankarske pljačke. Dve institucije to treba da rade – Narodna banka Srbije i srpsko pravosuđe, a ni jedna ni druga ne rade taj posao. Vi ste dužni da štitite bankarskog klijenta od bankarske pljačke i vi to ne radite.

Da bih vam naveo kako se to radi u drugim ozbiljnim državama, ne znam da li ste informisani da će ovih dana, tačnije 10. juna u Švajcarskoj biti referendum, a znate na koju temu? Da li banke da pozajmljuju samo novac koji stvarno postoji, a ne bilo koji spekulativni novac? Vrlo interesantno, vrlo interesantno. Znae šta kažu iz Pokreta za suvereni novac, koji je inače inicijator ovog referenduma u Švajcarskoj? Evo to, citiram, a ja vama poručujem. Kažu ovako: „Draga centralna banko, seti se zašto si osnovana“. E to je poenta priče. Vi niste osnovani da štitite strane banke i bankarsku pljačku, nego da zaštitite građane Srbije od takvih bankarskih lopovluka i monopola.

Čuli ste kako je to urađeno od strane Evropske komisije kojoj se vi divite. Četiri banke kažnjene su u vrednosti od milijardu i po evra zbog udruživanja bankarskih kartela i pljačke građana u Evropi. Kada su kažnjene u Srbiji? Koliko su kažnjene u Srbiji? Možda ste ih kaznili nešto simbolično, a oni svake godine ostvaruju 500 miliona evra profita. Pa, kada ćete konačno da ih kaznite onako domaćinski, da podele malo i banke teret krize sa građanima i privredom, a ne da su banke sve bogatije što su građani siromašniji. Pa to nešto neće da bude u redu i neće dobro da završi.

Zato danas javno podržavam ovaj protest Udruženja CHF Srbija koji se, nažalost, završava početkom štrajka glađu ispred Vrhovnog kasacionog suda.

Druga stvar koju je danas uradila Poslanička grupa Srpskog pokreta Dveri – predali smo u skupštinsku proceduru zahtev za formiranje skupštinskog Anketnog odbora koji će konačno da utvrdi ko stoji iza pljačke

banaka, a posebno kada su u pitanju krediti indeksirani u švajcarskim francima.

Vi kažete, mogu samo delimično sa vama da se složim, da vi niste krivi, a nije baš tako, da niste krivi. Oni koji su krivi i odgovorni danas sede u vašoj vlasti. Vi ste nedavno čoveka odgovornog za pljačkaške privatizacije iz vremena DOS-a postavili za ministra finansija. On se zove Siniša Mali i bio je desna ruka Mirka Cvetkovića i Aleksandra Vlahovića. Pa, nije to jedini slučaj. Imam ja primer i za guvernerku. Viceguverner, sad obratite molim vas pažnju na ovo, čisto da vas sve demantujem koliko ste licemerni, viceguverner Narodne banke Srbije je Dijana Dragutinović u mandatu i u rukovodstvu Jorgovanke Tabaković. Znete ko je Dijana Dragutinović? To je viceguverner Narodne banke Srbije od 2004. do 2008. godine. To je ministar finansija od 2008. do 2011. godine, u vremenu kada su nastale sve one katastrofalne pljačkaške privatizacije, krediti investirani u švajcarskim francima itd.

Dakle, odgovornu osobu za ono zbog čega danas ljudi izvršavaju samoubistva jer ne mogu više da servisiraju svoje kredite u švajcarskim francima vi danas držite kao viceguvernera Narodne banke Srbije, kao što odgovornog za pljačkaške privatizacije Sinišu Malog postavljate na mesto ministra finansija. Kako onda niste odgovorni? Vi direktno one koji su učestvovali u uništavanju i pljački ove države danas unapređujete, postavljate ponovo na najodgovornija mesta. Pa, ko je odgovoran? Za mene nisu odgovorni oni, verujte mi. Vi ste odgovorni. Vi im dajete novu šansu da nakon one prethodne pljačke ponovo pljačkaju ovaj narod i državu i to je taj osnovni problem sa kojim se mi ovde suočavamo. Kada će konačno neko da odgovara?

Za kraj, još nekoliko pitanja. Kada će građani biti pravno zaštićeni od bankarskog terora, odnosno kada će biti donet zakon o zaštiti prezaduženih porodica, koji bi podrazumevao zaštitu porodičnog doma od oduzimanja od strane javnih izvršitelja u slučaju proglašenja ličnog bankrota? Kada će Vlada konačno da reši pitanje ko je odgovoran za uništenje domaćih banaka i pranje para u pljačkaškim privatizacijama preko banaka? I da li je normalno, ponavljam, da se u vremenu svetske ekonomske krize banke bogate, a građani siromaše? Kada će oni krivično da odgovaraju za utaju poreza itd.? Kada ćete zaustaviti tu korupciju na najvišem nivou da sudije dobijaju specijalne kredite od banaka da bi sudile u korist banaka u slučajevima kada su bankarski klijenti oštećeni? Pazite, to je korupcija na najvišem mogućem državnom nivou. Dakle, banka direktno korumpira sudiju da kada bankarski oštećeni klijent dođe na sud, on sudi u korist banke, tako što sudijama daje najpovoljnije kredite koje ne može da dobije nijedan građanin Srbije, samo sudija. Da li vi mislite da su banke neke humanitarne institucije, pa one posebno vole sudije i zato njima daju najpovoljnije kredite u Srbiji? Ne. Daju im zato da bi sudije sudile ne po zakonu, nego onako kako je interes banaka.

Da li shvatate da je to srce kriminala i korupcije u ovoj državi? Pravosuđe i bankarski kartel. Ako se sa tim ne obračunamo, mi nemamo šansi da oživimo i ozdravimo ni domaću privredu, ni institucije u ovoj državi. I to vam je moja poruka. Odgovorite konačno na jedno jedino pitanje.

Znači priznajem da vi ovim zakonom krećete minimalno da štitite potrošače, odnosno korisnike finansijskih usluga, od bankarske pljačke. Već sam vam rekao i ponoviću – to je samo flaster na kancerogenu ranu srpskog bankarstva. Vi morate da uhvatite tu bankarsku hidru i da se uhvatite ukoštac sa tim lopovlukom i tim kriminalom banaka u Srbiji, a vi to ne želite, ili to ne smete, ili ste u dilu sa njima, ili radite za njihove interese, a vi mi odgovorite šta je od toga.

Ono što vi radite nije rešenje bankarske pljačke. Vi ne smete kako treba da zaštitite građane Srbije zato što biste se suprotstavili bankama, zato što biste morali da se obračunate sa bankarskim monopolima, kartelima i lopovima.

Pitam vas, evo recite! Evo ljudi danas počinju štrajk gladu, gospođo Tabaković, zbog Vas i Vrhovnog kasacionog suda koji neće da donese nijednu odluku koju mora da donese i da kredite indeksirane u švajcarskim francima proglasi nepoštenim, nezakonitim, nedozvoljenim i lopovskim, kao u svih 13 od 14 zemalja gde su bili plasirani.

Vi mi recite – jedino Srbija štiti bankare i lopove koji su plasirali takve lopovske kredite? Ili, ako mislite da nije tako, evo, predlažem i šefu Poslaničke grupe SNS Aleksandru Martinoviću da se usvoji naš predlog za dopunsku tačku dnevnog reda i da formiramo skupštinski Anketni odbor koji će ispitati upravo taj slučaj kredita indeksiranih u švajcarskim francima, pa da vidimo ko je odgovoran, ko je u koje vreme bio guverner Narodne banke, ko je bio ministar finansija, ko je bio na čelu Vlade, ko je preporučivao te kredite, ko nije ukazao na rizike koje građani imaju ako uzmu te kredite itd.

Ako nemate šta da krijete kao vladajuća većina, hajdemo zajedno da formirano ovaj anketni odbor i da utvrdimo ko je opljačkao građane Srbije, a jedan od tih vam sedi kao viceguverner Narodne banke Srbije u vašem aktuelnom rukovodstvu Narodne banke Srbije. Dakle, vi štitite one koji su direktno uticali na pljačkaške privatizacije i na pljačkaške kredite indeksirane u švajcarskim francima. Vreme je da se kaže puna istina građanima Srbije ko ih je opljačkao i da taj odgovara za to. Hvala.

PREDSEDNIK: Potrošili ste vreme ovlašćenog predstavnika vaše grupe.

Replika, Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Nisam najbolje razumeo o kakvoj dopuni dnevnog reda se radi, pošto je sednica već počela.

Što se tiče toga ko je opljačkao, pa, gospodine Obradoviću, vi ste učestvovali u pljački građana Srbije nad kojima danas ronite krokodilske suze.

Ti krediti u kako vi kažete, švajcercima, nisu uzimani u vreme mandata Jorgovanke Tabaković kao guvernera Narodne banke, nego u vreme kada su vas finansirale DSS i DS, malo preko Kolubare, malo preko Ministarstva za dijasporu. To je jedna stvar.

Druga stvar, ja nisam video većeg licemera u životu od gospodina Obradovića. Evo, gospođo Tabaković, da znate, oni koji kažu – nezakonita je, nemoralna je devizna klauzula, treba sudovi da reaguju, treba Jorgovanka Tabaković kao guverner Narodne banke da reaguje itd. poslanica Boška Obradovića, gospođa Marija Janušević je 2010. godine zaključila Ugovor sa predsednikom opštine Inđija o pružanju usluga pres-klipinga.

U članu 5. tog ugovora, pazite, piše – naručilac priznaje izvršiocu usluge naknadu za usluge iz ovog ugovora za ukupne troškove u visini, a visina naknade izražena je u evrima. U evrima! Ne u dinarima, u evrima. I onda ustane Boško Obradović i kaže – evo, da li će Martinović, da li će Jorgovanka Tabaković, da li će Vučić nešto da uradi? Šta da uradimo? Ono što ste vi zamesili sa Vojislavom Koštunicom, sa Borisom Tadićem, sa Jelašićem i sa svima onima koji su vas napravili i sa svima onima koji su vas finansirali? I onda se vi javljate, vi koji kažete da ćete se pridružiti protestu građana.

(Predsednik: Vreme.)

Objasnite im zašto ste bili finansirani, pre nego što odete na te proteste, zašto ste bili finansirani i na koji način od onih za čijeg mandata su ti građani uzimali kredite.

PREDSEDNIK: Hvala.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. stavovi 2. i 3. Poslovnika obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 17.00 časova zbog potrebe da što pre donesemo akte iz Dnevnog reda ove sednice.

Po Poslovniku, Milimir Vujadinović.

Dala sam vam reč. Molim vas da ne isključujete svoj mikrofoni.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Evo kratko, predsednice. Ja znam da ste vi jedna prilično tolerantna osoba i znam da ne možete kontrolisati šta će koji poslanik u kom momentu izgovoriti. Međutim, mislim da ste po članu 107. bili dužni da možda izreknete i opomenu u skladu sa članom, kažem, 109, na kraju, poslaniku Bošku Obradoviću. Čuli ste salvu uvreda i komentara da smo izdajnici, da radimo za tuđe interese, da smo, pokušao sam da pribeležim, pljačkaši, lopovi i licemeri.

To ko je s kim radio, i ko sa kim radi i kako ko koga postavlja, mislim da je u Srbiji jasno. U Srbiji se u ovom momentu i ministri i svi ljudi koji obavljaju važne funkcije postavljaju po osnovu rezultata koji su lako merljivi, kao što su merljivi rezultati rada Narodne banke, i to ljudi najbolje danas znaju.

Ali ne zaboravite ko je postavljao Boška Obradovića i njegove saradnike. Ko je postavio člana, tj. predsednika političkog saveta u Dverima, ženu koja dolazi iz jedne daleke zapadne zemlje. Ne zaboravite ko je Boška Obradovića uveo u ovaj parlament i pomagao mu u onoj izbornoj noći. Ne zaboravite sa kim sarađuje Boško Obradović, da su to ustaški potomci iz Hrvatskog sabora. Ne zaboravite da sarađuje sa Atakom iz Bugarskog parlamenta, koja se zalaže za cepanje Republike Srbije.

Ono što je meni najviše žao danas, meni je danas najviše žao onih ljudi koji danas protestuju. Ne zaboravite da svako koga je Boško Obradović podržavao, u jednom momentu je nestao. Boško Obradović je podržavao DSS, danas je nema u Parlamentu. Boško Obradović je podržavao i sarađivao sa ovima iz, kako se zvaše, Dosta je bilo. Nema ni njih danas. Tako da je meni najžalije tih ljudi koje podržava Boško Obradović, pokušavajući na njihovoj mucu da stekne neki jeftini politički poen. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Boško Obradović, replika na izlaganje Aleksandra Martinovića.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Pre svega da obavestim kolegu Aleksandra Martinovića da je Poslanička grupa Srpskog pokreta Dveri, ako nije dobro razumeo da ponovim, predala u skupštinsku proceduru predlog zahteva da se formira skupštinski anketni odbor koji bi ispitao sve malverzacije vezane za kredite indeksirane u švajcarskim francima. Ako nema ništa da se krije, šta je sporno da mi lepo formiramo taj skupštinski anketni odbor?

Tako ste nekada, gospodine Martinoviću, želeli da formirate i anketni odbor za istraživanje izbornih neregularnosti, pa ste od njega odustali zato što se zna da ste vi učestvovali u izbornoj krađi, pa ne biste baš da se sazna šta se sve tu radilo i dešavalo.

Sa druge strane, u koje vreme je sve to bilo? Pa u vreme viceguvernera Narodne banke Srbije Dijane Dragutinović, u mandatu Jorgovanke Tabaković, u vreme Siniše Malog i Agencije za privatizaciju. U to vreme se sve to dešavalo, vašeg ministra finansija i vašeg viceguvernera. Hoćete da vam nabrajam još pripadnika žutog preduzeća i žutog kartela koji su danas u redovima SNS? Hoćete Nebojšu Krstića? Hoćete Jelenu Trivan? Koliko još da vam nabrajam?

I, naravno, ono što je vaša velika hrabrost, gospodine Martinoviću, to je da napadnete dve dame – Mariju Janjušević, koja nije prisutna jer je na parlamentarnoj konferenciji u Ruskoj dumi u Moskvi zajedno sa drugim narodnim poslanicima, i Jasminu Vujić, jednu od najvećih srpskih naučnika iz dijaspore, kojoj, zapravo, niko od vas nije ni do kolena. Vrlo je lako napadati žene i sada vidimo ko je taj ko napada žene i ko se junači kada čak te žene

nisu ni prisutne da bi mogle da vam odgovore. Evo, napadajte mene. Ja sam tu i spreman sam da odgovorim.

PREDSEDNIK: Vreme. Hvala.

Mogu da svedočim ko napada žene u Parlamentu.

Aleksandar Martinović, replika.

Momenat, samo da vidim zašto nemam vreme na ekranu.

Samo probu pravim. Nemojte, ako...

Izvolite, imate reč.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospođo Gojković.

Prvo, nisam napadao nikoga, nego imam u rukama Ugovor o pružanju usluga praćenja medija između „Ninamedia kliping“ d.o.o. Novi Sad, Vojvode Mišića 9, koju zastupa Marija Janjušević, direktor, i Opštine Indija, koju zastupa gospodin Goran Ješić, gde se u članu 5. kaže – naknada za pružanje usluga indeksira se, kako vi to volite da kažete, u evrima. Dakle, u stranoj valuti, što je suprotno važećim propisima u Republici Srbiji.

Pre anketnog odbora vezanog za ugovore koji su indeksirani u švajcarskim francima, predlažem nešto drugo – da se formira Anketni odbor, da se utvrdi koliko para je iz „Kolubare“ ispumpano 2004, 2005, 2006. godine za potrebe Boška Obradovića i njegove političke partije, u vreme kada su bageri u „Kolubari“, kada su mašine u „Kolubari“ zbog Boška Obradovića radile po 25, 26, 27 sati dnevno.

Dalje, da se formira Anketni odbor i da se utvrdi kako je moguće da jedna politička organizacija koja je registrovana u Republici Srbiji i koja nema nikakve veze sa dijasporom u vreme žutog preduzeća, u periodu od 2008-2012. godine bude finansirana iz budžeta Ministarstva za dijasporu, pa ćemo nakon toga da se bavimo problemima o kojima govori Boško Obradović.

Dakle, Boško Obradović je u pravu u jednoj stvari, kada kaže da nikad nije bio na vlasti. Biti na vlasti znači, između ostalog, i snositi odgovornost za vršenje te vlasti, ali da je imao koristi od svih dosovskih vlasti od 2000. godine, i te kako je imao.

PREDSEDNIK: Reč ima Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, meni je malo bilo dirljivo kada je Boško Obradović govorio o zaštiti žena. Onaj koji je ovde napao moju ženu u Parlamentu. Naše žene nisu žene, samo su njihove žene i koleginice ženskog pola, one su žene. Sve drugo nije bitno. Može da se bije, mogu da se zavrću ruke, može da se upada u kabinet predsednice Skupštine, mogu da se napadaju novinarke itd.

Pričao je Boško Obradović o pljački. Što se tiče kredita u švajcarskim francima, voleo bih, već sam rekao, da naši sudovi donesu odluke u korist naših štediša.

Mi nismo sud, ali bih voleo da svaki sud za svakog klijenta te banke donese da je u pravu i da se švajcarski franci pretvore u dinare po nižoj stopi itd. Niko od mene to ne bi više voleo, zato što vrlo dobro znam šta je kredit i kako ga treba vraćati.

E sada, kada se govori o pljački, onda se zaboravlja „Kolubara“, zaboravlja se da su ti krediti dizani baš u vreme kada su privatizaciju sprovodili njegovi koalicioni partneri. Sa njima na listi je došao u ovaj parlament. Naravno, uz pomoć američkog ambasadora, kako bi drugačije? Naravno da on ne zna da je Marija Janjušević bila anketar *USAID*-a i to naplatila u dolarima. Naravno da ne zna, možda i zna, ali sada je sigurno obavešten o tome.

Naravno da ne zna da je od Gorana Ješića, u vreme pljačke, privatizacije, dobijala pare za organizaciju koja se zvala „Moja Indija“, da bi učestvovali u mom rušenju u zgradi Uprave „Vodovoda“. Naravno da on to zna. Pa, kada ima od nečeg koristi, on onda ne bira sredstva. Boga se ne boji, ljudi se ne stidi.

Kada smo već kod boga, ovde se govori o daljinskoj zaštiti, treba zaštititi Hilandar. Opšte je poznato, po tvrdnji sveštenih lica, da je prethodni govornik sa one desene strane klepio, kako to naš narod kaže, 5.000 evra iz svetinje na Hilandaru. Ja obično u crkvu uđem da nešto ostavim. Svi drugi politički predstavnici nešto ostave u Hilandaru, jedino je on našao i dao sebi pravo da uzme 5.000 evra u Hilandaru, zapamtite evra, ne dinara, da ne pravi, uz zakletvu na Trojeručicu, da neće praviti od porodične organizacije političku stranku. Slaže i sveštenstvo, klepi 5.000 evra, zakune se na Trojeručicu, i sada ga svi zovu Sveti Boškić Levoručica. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Replika, Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća, na demokratskom duhu i toleranciji.

Vidite, ja apsolutno prihvatom, evo odmah potpisujem formiranje svih anketnih odbora da se istraži sve ovo što ste vi o Dverima govorili. Sve ovo što ste o Dverima govorili su laži i klevete. Ja sam spreman da se formira skupštinski Anketni odbor da se to ispita. A da li ste vi spremni? Naravno da niste, zato što će da se dokaže da lažete.

Pazite, zamislite kolika je to kleveta da vi za nekog kažete da je on opljačkao Manastir Hilandar, a onda taj neko bude primljen od igumana Manastira Hilandara pre samo nekoliko nedelja na najvišem nivou sa jednom međunarodnom delegacijom prijatelja pravoslavlja, kao vođa te međunarodne delegacije, uvažen na najvišem nivou Manastira Hilandara. Vi hoćete da kažete da Manastir Hilandar tako prima one koji su ga opljačkali?

Vi, ljudi, zaista ne znam koju više monstruoznu laž možete da smislite. Razumem da je u uništavanju Dveri sve dozvoljeno, razumem da ćete najveće laži i klevete da iskoristite zato što nemate i ne možete da nađete za Dveri ništa, zato što Dveri podnose izveštaj o svom finansijskom poslovanju ovoj državi i Agenciji za borbu protiv korupcije i nikada ništa nije bilo sporno u finansijskom poslovanju Dveri i vi to dobro znate. I Dveri su čiste kao suza, i to je ono što vas boli. Ne možete Dverima da nađete bilo kakav kriminal, aferu i bilo šta sporno. Zato su Dveri za vas ogledalo u koje vi ne smete da se zagledate i da vidite vašu moralnu rugobu, vašu korupciju, vaš kriminal i vašu pljačku.

To je, zapravo, poenta priče. Slažem se, gospodine Martinoviću. Hajdemo onda sve anketne odbore, hajdemo anketni odbor kako je osnovana SNS. Koja je uloga Stanka Subotića Caneta, Mila Đukanovića, Mikića Rakića, šefa kabineta Borisa Tadića, da vidimo ko vam je dao pare, ko vam je dao mandate, ko vam je dao prostorije u Knez Mihailovoj ulici u Beogradu. Hoćemo li da ispitamo te zanimljive pikanterije iz procesa stvaranja SNS?

PREDSEDNIK: Hvala.

Replika, Aleksandar Martinović i Marijan Rističević.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dakle, da ne bi bilo nikakve zabune, nisu ovo nikakve klevete, ovo je zvaničan ugovor koji je zaveden na pisarnici Opštine Indija, ima i delovodni broj 40-385, datum 22. novembar 2010. godine. Dakle, nije nikakva kleveta.

Dalje, što se tiče finansiranja Srpskog pokreta Dveri, ispumpavanja para iz državnog budžeta, pranja novca, pa to je Boško Obradović usavršio do krajnjih granica. Mi smo govorili o tome više puta. Dakle, Srpski pokret Dveri prebacuje 4.200.000 dinara 23. marta 2017. godine privatnoj radnji „Intel“ Borča, pa onda 23. marta 2017. godine prebacuje 3.800.000 dinara „Fluks kom“ Borča Ivan Cvijanović. U ovom prethodnom preduzeću vlasnik je Verica Cvijanović. Majka i sin, kandidati za odbornike na listi Dveri. Maja 24. 2017. godine prebacuje 3.550.000 dinara Branislav Simidžija „MK TEL“ Beograd. Pa onda, prebacuje 200.372 dinara „Veluks“ d.o.o. Beograd, i onda ispod toga ide sukcesivna isplata gotovine istog dana kada je uplaćeno firmi. Znači, Dveri uplaćuju ovoj firmi, firma istog dana isplaćuje gotovinu Bošku Obradoviću. Isto vam je tako i za „Fluks kom“ Borča, isto vam je tako i za „MK TEL“ Beograd, isto vam je tako za „Veluks“.

Pričate o nekim advokatima kako štite banke, kako su u sprezi sa NBS. Pa vi ste za usluge advokata u izornoj kampanji potrošili – koliko, Marijane, beše? – preko 20 miliona dinara. Vi ste imali više advokata nego svi optuženi u Haškom tribunalu.

PREDSEDNIK: Hvala vam, poslaniče, vreme.

Reč ima Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, član 107.

Dakle, Boško Obradović je bio član. Nije otišao sam na Hilandar, nego je bio deo međunarodne posete i verovatno je zbog toga amnestiran. Ali ja nisam još čuo da sveštenici biju zato što ih je neko prevario i od porodične organizacije napravio stranku. Dakle, oni praštaju. Oni praštaju. Ja nisam sveštenik. Mogu da ga razumem, ali ne mogu da oprostim jer uzeti pet hiljada evra sa Hilandara, evra, ne poštovati nacionalnu valutu, da ne pravite stranku već da pravite dalje porodičnu organizaciju koja će se baviti porodicom itd., za mene je veći zločin nego što je on taj novac uzeo.

On ničim nije demantovao da je njegova poslanica bila anketar *USAID*-a. Ja sam ovde donosio da je njegov poslanik, najmlađi Titov odbornik, iz STAR projekta koji je bio namenjen za razvoj stočarstva na Staroj planini uzeo 63.000 evra da napravi studiju o zadrugarstvu koje nigde nema, ne možemo da je pronađemo, ali 63.000 evra je isplaćeno u evrima narodnom poslaniku i njegovom kolegi.

Kada je u pitanju novac, njemu ništa ne smeta. Kada je u pitanju javni sektor, kada je u pitanju podela vlasti, kada treba zaposliti određene ljude, kada treba opljačkati sopstvenu stranku, a ovo je šema onoga što je Boško Obradović uradio, na preduzetničke radnje i advokatske kancelarije je isumpao 28 miliona i 600 hiljada dinara koje je umesto u kampanji, utrošio i stavio u svoj džep, a kada se pare ne utroše u kampanji, evo gospođa guvernerka zna, te pare se vraćaju u budžet. Nije ošteti samo svoju političku stranku, već je ošteti i budžet Republike Srbije, a time i građane Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče.

Samo me podsetite, Neđo Jovanoviću, koji ste vi osnov tražili? Po amandmanu.

A Miladin Ševarlić? Povreda Poslovnika.

Reč ima Miladin Ševarlić.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice.

Ovo je ne znam koji put da od istog narodnog poslanika slušamo apsolutne neistine. Dakle, narodnom poslaniku treba objasniti da postoji razlika između faktura i naloga za isplatu. Fature su finansijska dokumenta koja se ispostavljaju...

PREDSEDNIK: Koji član?

MILADIN ŠEVARLIĆ: Član 107, dostojanstvo narodne skupštine.

Mogu li da nastavim, predsednice?

PREDSEDNIK: Naravno, izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Hvala.

Onda zamolite poslanike da me ne ometaju u korišćenju vremena koje mi sleduje po Poslovniku.

Dakle, apsolutna je neistina da sam ja uzeo toliki novac, a mogu da vam dokumentujem koliko mi je tačno isplaćeno. To je najmanje plaćeni posao koji sam uradio. To je prvo. Drugo, odmah prilikom imenovanja za poslanika, na adrese svih 17 članova Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu poslao sam elektronsku verziju publikacija koje smo izdali po osnovu tog projekta. Treće, to je jedini projekat koji je rađen u poslednjih 30 godina u Srbiji na osnovu infild analize, odnosno sprovedenog anketiranja uključujući negde oko 10,8% zadruga, što je izrazito reprezentativni uzorak. Analize tog istraživanja trebalo bi da služe zadrugarstvu Srbije. Hvala vam lepo.

PREDSEDNIK: Vi ste replicirali, ipak je replika bila u pitanju.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Ja vas molim da ubuduće ne dozvoljavate, kao predsednica, iznošenje neistina.

PREDSEDNIK: Ja ne mogu to da radim. Ne znam unapred ko će šta da kaže.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Ne, ne, ali kada ste saslušali, ovo je već ko zna koji put. Nemojte da primenjujemo neke metode, da ne imenujem tvorca... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Znam, poslanice, verujem. Kad god neko nas pominje, svi smo izuzetno osetljivi kada smo spomenuti lično, ja to apsolutno razumem, ali ne mogu unapred da znam da li je neko izneo istinite navode ili nije. Onda bih ja bila najgori mogući cenzor u Evropi, ne samo u državi. Onda bi krenuli izveštaji svih tih međunarodnih monitoringa koji se vrše nada mnom da se ovde dešava nešto neverovatno, da se ne dozvoljava poslanicima uopšte da kažu jednu reč. Na vama je da replicirate i da demantujete to što je rečeno, te ste vi imali pravo na repliku koju niste hteli da iskoristite. Hvala.

Ako smatrate da ja kršim Poslovnik, staviću na glasanje, najmanji je problem, te vas molim da budete na tom glasanju i glasate u korist svoje povrede Poslovnika.

Reč ima narodni poslanik Marijan Ristićević.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, član 103.

Ne može se ukazati na povredu Poslovnika na koju je već ukazano. Znači, ako ja kažem član 107, kolega kaže član 107, hajde da ja poštujem vašu tolerantnost, ali morate mi dati priliku koju je dobio i on.

Dakle, ja nisam pomenuo da je to uradio gospodin Ševarlić. Ja sam rekao da je to učinio najmlađi Titov odbornik, narodni poslanik, kolega Boška Obradovića i odjednom se pojavio gospodin Ševarlić. Ovo nije prvi put da on pokušava da demantuje. Dakle, postojao je STAR projekat, bio je namenjen stočarstvu na Staroj planini, a onda se pojavljuju čudna živa bića koja su umesto uzgajanja na Staroj planini počela da koriste sredstva za konsultantske usluge. Bilo je tu Poljaka i Slovenaca, a bilo je i najmlađih Titovih odbornika.

Ovde sam ja jednom prilikom, gospodin Martinović zna, doneo sve papire i sve datume isplata, uključujući i pokušaj da se izmame pare, ne samo za studije o zadrugarstvu, već i za konsultanta iz oblasti zadrugarstva koji je Iranac i koji je trebalo da nas valjda obuči kako se gaje pistači ovde. Pokušavao sam da nađem hiljadu primeraka te studije o zadrugarstvu, koju je navodno najmlađi Titov odbornik napisao, i nisam našao nijedan primerak.

Novac je isplaćen u nekoliko navrata i ukupno je isplaćeno 62.000 evra i biću u prilici da u nastavku sednice, zasedanja, ponovo pronađem te papire i ponovo ih pokažem narodnom poslaniku, najmlađem Titovom odborniku. Hvala.

PREDSEDNIK: Samo polako. Ne znam o kome ste govorili. Ko je najmlađi Titov odbornik?

Nije se Ševarlić pozvao ni na jedan član. Ustao je i govorio dve minute, zato sam bila zbunjena da li je replika ili povreda Poslovnika. Nije se pozvao. Poslanici tu odredbu više ni ne gledaju, nego se svi pozivaju na sve po hiljadu puta dnevno, a to ne može. Verujem da je stiglo, sačuvajte to za kasnije.

Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić, replika.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Dakle, gospodin Marijan Rističević iznosi neistine da sam ja primio taj iznos. Takođe iznosi neistine da su angažovani ljudi koji su nestručni. Kolega koji je iz Irana je doktorand Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Doktorirao je iz oblasti zadrugarstva. Mislim da je danas profesor u Kanadi. Mogu da proverim i da dostavim te podatke. Ja nisam vršio izbor konsultanata iz drugih zemalja, nego je vršila komisija u kojoj je bila profesorka koja je prva u Srbiji napisala knjigu „Koop menadžment“, ili upravljanje zadrugama, još 2001. godine.

Nije tačno da je to jedini projekat koji je bio izvan stočarstva, niti znam za šta su ta sredstva po kreditu Svetske banke bila namenjena. Bio je javni konkurs, a ja podsećam narodnog poslanika Marijana Rističevića da pogleda još jednu strategiju koja je isfinansirana u nešto većem iznosu od toga, koja se takođe odnosi na zadrugarstvo i koja ima jednu publikaciju koja je objavljena, koja predstavlja adresar zadruga u Srbiji u 80% ili 70% teksta. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović, povreda Poslovnika.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, ukazao bih na član 108, da se o redu na sednici Narodne skupštine stara predsednik Narodne skupštine, iz ugla da bi zaista bio red da se uvaženi prof. dr Miladin Ševarlić, njegov moralni i svaki drugi integritet, zaštiti od ovih zaista, kako da ih nazovem, bahatih i nemoralnih optužbi jednog čoveka koji bi odavno trebalo da je u zatvoru. Znam da vi znate ovo o čemu ja govorim. Znamo da je Marijan Rističević stručnjak za robne rezerve, znamo da su se njegove firme bavile tim poslovima... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Povreda Poslovnika ne daje vam za pravo da vi sada govorite o Marijanu Rističeviću. Rekli ste šta ste imali. Ne mogu da štitim pojedinačno poslanike od optužbi drugih poslanika. Za uvrede mogu, ali kada su eksplicitno izražene. Ne mogu da utvrdim o čemu se ovde radi. Pokušavam.

(Boško Obradović: Replika.)

Nema replike na povredu Poslovnika.

(Boško Obradović: U više navrata me je prozvaao imenom i prezimenom.)

Ako možete da pustite predsedavajućeg da vodi, a ako ne, da izađemo mi svi napolje, a vi sami vodite sednicu. To bi bilo isto inovativno rešenje.

(Boško Obradović: Neka nastavi Marijan Rističević.)

Molim poslanika Boška Obradovića da se kandiduje na sledećim izborima i da ima toliku većinu da ga i izaberu poslanici za predsednika. Sa zadovoljstvom ću raditi nešto drugo, nije problem. Ali preduslov je da neko pobedi na izborima. To je mali preduslov – da ubedimo građane da glasaju za nas, dovoljan broj.

Samo momenat, imam šumove kako dalje da vodim sednicu; ko je tražio repliku, ko je tražio povredu Poslovnika, ko je šta.

Po kom osnovu ste vi tražili, gospodine Rističeviću? Da odgovorite Ševarliću, je l' tako?

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, u skladu sa članom 104. imam pravo na repliku jer me je Ševarlić prozvaao nekoliko puta. Rečeno je da ja ne govorim istinu.

Evo ovako, isplaćeno je 57.351 evra i 97 centi. Ovo je izveštaj gde piše – korisnik je tražio povećanje aktivnosti po završetku ugovora 31.10.2011. godine. Dakle, iz tog STAR projekta gospodin je dobio 57.351 evro i ovde piše – konsultant, ponovo pomenuti gospodin, sa iznosom od 4.518 evra. Izvolite, saberite to, i to mu je malo bilo. Evo njegovih potpisa na zahtevima za isplatu. Što je interesantno, u jednom od zahteva veliki zaštitnik ćirilice se obraća latinicom. Dakle, ovo je njegov potpis, ovo je sve.

Sada vi meni objasnite ko je ovde licemer i ko ne govori istinu. Ovo je već drugi put da prikazujem ove papire i ovo nije slučaj samo za najmlađeg Titovog odbornika. Ovo je cela ta poslanička grupa koja sada prelazi kod Đilasa. To je desna ruka Đilasa, koja pokušava, između ostalog, i mene da kriminalizuje.

Da, ja sam naredio kontrolu robnih rezervi. Da, gospodin Arsić zna, pronašli smo manjak od 80.000 tona. Manjak koji meni želite da pripisete je bio u Krčedinu, 22.500 tona. I, gle čuda, on je pripao, silos je pripao Dobrivoju Sudžumu, pomoćniku gospodina Milosavljevića. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Miladin Ševarlić.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvaljujem.

Najpre replika na izlaganje Boška Obradovića.

PREDSEDNIK: Ja sam vam dala na Marijana Rističevića.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Dozvolite, molim vas.

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Ne mogu da dozvolim, ne može u istoj poslaničkoj grupi, lepo piše u Poslovniku.

Ovo bi bila zloupotreba i onda bi SNS replicirala jedna drugoj u čitavom zasjedanju. Nikad se to ne bi završilo.

Nemojte govoriti u isto vreme. Pokušavam da vam pomognem.

Ne možete da replicirate poslaniku iz svoje poslaničke grupe, lepo piše u Poslovniku. Oni su ista poslanička grupa.

Dajem pauzu od pet minuta, pošto ovo ne vodi više ničemu. Ovo je postala opšta svađa.

Kraj je sa replikama. Sve smo objasnili. Svima je sve jasno i svima je sve nejasno.

Da vas podsetim, radimo amandmane na Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Mislim da smo to svi zaboravili, a pogotovo gledaoci.

Reč će posle pauze dobiti isključivo Nedo Jovanović jer želi da govori po amandmanu, iskreno se nadam.

(Posle pauze.)

PREDSEDNIK: Izvolite, imate reč.

NEDO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsednice.

Uvažena guvernerko, Poslanička grupa SPS kategorički stoji na stanovištu da ovaj amandman ne treba prihvatiti, jer je apsolutno neutemeljen. Neutemeljen je jer je zasnovan na jeftinom političkom marketingu s jedne strane, a s druge strane na nestručnosti ili nepoznavanju pozitivnih propisa.

Hajde da krenemo od početka. Ja ću koristiti vreme poslaničke grupe.

Prvo i osnovno, devizna klauzula je zakonska kategorija i ona je kao pravni institut sadržana u odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Ukoliko neko želi da izmenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima izbriše institut devizne klauzule, onda će obesmisлити suštinu obligacionog prava.

Devizna klauzula kao institut postoji od savremenog zakonodavstva, kada je Obligaciono pravo definisano i sistematizovano kroz odredbe Zakona o obligacionim odnosima na savremen način, još od 1982. ili 1984. godine. Prema tome, devizna klauzula mora da postoji i ona je neminovnost. Ako

ćemo jeftinim političkim poenima da to dovodimo u sumnju, onda je to direktno podrivanje pravnog poretka i pravosuđa Republike Srbije.

Ja moram samo jednu stvar da istaknem, a jako je važna, zbog građana Srbije. Nema korumpiranosti sudija od banaka. To nije istina. Praksa, i to sudska praksa, ukazuje na nedvosmislen način da su sudovi doneli presude protiv banaka u zadnjih nekoliko meseci, i to presude gde su fizička lica bili tužioci, kada su ustali sa tužbama protiv banaka za sticanje bez osnova, pa su tražili da im se vrati nešto što im, navodno, pripada, a banke su to navodno neosnovano oduzele ili se neosnovano obogatile, za nekakav iznos troškova, provizija, po osnovu kreditnih linija, ugovora o kreditu itd. Ja verujem da je to vama sigurno poznato.

Međutim, sudska praksa nastoji da bude ujednačena. Jedino sudovi ovaj problem mogu da reše. Problem švajcarskih franaka i kredita koji su podignuti odnosno ugovoreni u švajcarskim francima izuzetno je kompleksan i složen. Brojna savetovanja, brojni seminari pravnika, sudija, advokata ukazali su na to da jedino kroz sudsku praksu možemo doći do nekog rešenja, a to rešenje se još uvek nigde ne nazire. Sistematizovati ga teško možemo, zbog toga što ćemo doći u nekakav drugi problem, a taj problem može da bude multipliciran sa teškim posledicama.

Prema tome, da se manemo mi jeftinih političkih poena i jeftinog političkog marketinga. Ovo je problem koji će se rešavati, naravno, uz pomoć NBS, ali je glavni teret rešavanja ovog problema na pravosuđu i na sudovima.

Sušta laž i apsolutna neistina je to da su sudije donosile presude u ovom pravcu protiv banaka. Nije ni to tačno. U prvom stepenu je bilo ustrojstvo sudske prakse tako što su dva prvostepena suda u Beogradu donela presude kojima se priznaje ili usvaja tužbeni zahtev fizičkih lica po osnovu naknade štete, gde se šteta na neki način obrazlaže kroz sticanje bez osnova ili drugi vid štete, opet vezano za švajcarske franke. Ožalbene su te presude. Čekaju se odluke po žalbama.

Prema tome, građani treba da znaju da onaj ko ukazuje na ovakve stvari, iznosi ovakve lažne ili neistinite podatke, jeste apsolutno neko ko nije dobronameran i ko ne želi dobro ni državi Srbiji, a naročito pravosuđu Republike Srbije.

Ovo sam morao da iznesem zbog toga što je to jedan širi kontekst, imajući u vidu da ni obrazloženje amandmana nema utemeljenje u zakonu, nego ima utemeljenje u jednoj političkoj priči, političkom pamfletu.

Zato smatram da amandman treba odbiti. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srđan Nogo.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik mr Ivan Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boško Obradović.

Da li želite reč? (Da.)

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije, meni je izuzetno drago da ste svi bili svedoci jednog muka aktuelnog guvernera NBS Jorgovanke Tabaković na svih deset pitanja koja sam joj postavio. Ona odlično zna da je sve o čemu sam govorio apsolutna istina i zato ne sme da odgovori ni na jednu moju konstataciju, a kamoli na koje moje pitanje.

Meni je drago da su građani Srbije imali priliku da se uvere da Jorgovanka Tabaković nema odgovor na pitanje zašto je Srbija jedina zemlja od 14 zemalja gde su plasirani krediti indeksirani u švajcarskim francima u kojoj taj problem nije rešen i ti krediti nisu proglašeni za nezakonite, nedozvoljene, nepoštene i pljačkaške.

Zbog svega toga u ovom trenutku traje protest Udruženja bankarskih klijenata CHF Srbija na više mesta u Beogradu i završava se štrajkom glađu više od 39.000 porodica koje imaju problem kredita indeksiranih u švajcarskim francima, a videćemo koliko će porodica sada imati i zdravstveni problem od ovih 39.000 zato što će stupiti u štrajk glađu, jer su ljudi prinuđeni da se bore na taj način protiv sudova i NBS koji neće da reše njihov problem, kao što je rešen u drugih 13 zemalja koje su imale ove kredite.

Naravno, kada je u pitanju bilo kakva finansijska problematika ili transakcija Srpskog pokreta Dveri, ako ima nešto sporno, učili smo od najboljih, od Srpske napredne stranke, od onih koji najbolje znaju kako se peru pare i kako 40.000 dinara u kešu, koje si uzeo na drugi način, daš nekom svom članu da uplati za tvoju predizbornu kampanju i tako sedam hiljada njih puta 40.000 dinara i dva miliona evra opereš iz crnih fondova kojima si opljačkao ovaj narod i državu.

Dakle, ako neko zna kako se peru pare i izvlače iz državnog budžeta u lične stranačke, kumovske i bratske džepove, onda je to SNS i Aleksandar Vučić. Učili smo od najboljih u tom smislu.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Učili ste vi od Milovana Brkića i sve što pričate pročitali ste u Tabloidu, tako da građani Srbije znaju. Sve te vaše velike demagoške priče o Jorgovanki Tabaković, o Vučiću, o SNS itd., to ste pročitali kod Milovana Brkića, čoveka koji besomučno iznosi svakoga dana najgore moguće uvrede na račun Aleksandra Vučića, njegove porodice i svih nas koji pripadamo SNS.

Što se tiče štrajka glađu, pošto vidim da mnogo brinete za građane Srbije koji najavljuju štrajk glađu, zanima me da li ćete se pridružiti tom štrajku zajedno sa članovima vaše poslaničke grupe. Nekako ne bi bilo viteški

i ne bi bilo hrišćanski, ne bi bilo ljudski da ljudi gladuju, a da vi čekate 14 časova i pauzu u radu Skupštine da se spustite u skupštinski restoran i da ručate.

Dakle, ako 39.000 porodica u Srbiji, kako vi kažete, štrajkuje gladu, ja vas molim da se solidarišete sa njima i da pokažete da ste zaista u punoj meri na njihovoj strani.

Takođe, mogu da vam dam jednu sugestiju kako tim građanima možete neposredno da pomognete. Sve one silne milione evra koje ste dobili, malo od DSS-a, malo od DS-a podelite sa tim građanima koji su sada u finansijskim nevoljama. Sigurno da će im biti lakše.

Samo u 2004. godini, evo, i time završavam, gospodo Gojković, „Kolubara“ je isplatila Srpskom pokretu Dveri, tada su bili neko Udruženje građana Srpski sabor Dveri, 4,2 miliona dinara kada je direktor „Kolubare“ bio Vladan Jovičić, a „Kolubara“ beležila rekordne gubitke. Samo u 2004. godini zabeležila je gubitak od nekoliko milijardi dinara.

Dakle, malo te pare koje ste dobili od žutih, od DSS-a, od svih tih iz DOS-a malo podelite sa tim građanima. Nemojte sve da prisvajate za sebe, siguran sam da će to biti najefikasnija podrška tim ljudima. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Kao što vidite, sedim sam u poslaničkim klupama gde sede narodni poslanici iz Dveri zato što su ostali narodni poslanici iz Dveri upravo na protestu CHF Srbija i pružaju punu podršku njihovim opravdanim zahtevima da se konačno zaustavi bankarska pljačka svih onih koji imaju kredite indeksirane u švajcarskim francima.

Sam ću se lično pridružiti ovom protestu čim bude proglašena pauza i pružiti im punu podršku, kao što sam to uvek do sada činio i kao što ću to i ubuduće činiti.

Što se tiče ovih drugih vaših simpatičnih izjava, evo, ja ću da vam pomognem da razumete odnos Manastira Hilandara prema Srpskom pokretu Dveri i da citiram mišljenje. Ako ste ikada bili u Manastiru Hilandaru, a ne sećam se da je Aleksandar Vučić bio, a ne znam da li je Vojislav Šešelj bio, ali to je sada druga tema, ali ako ste bili tamo, onda ste sigurno upoznali najvažnijeg duhovnika Manastira Hilandara, nedavno upokojenog starca Kirila, koji je ovako rekao kada su Dveri ušle u politiku, šta želi Dverima i šta misli o Dverima.

Kaže: „Radi se o istinski nacionalno i duhovno odgovornim ljudima. Oni će dosledno i do kraja sprovesti program duhovne i materijalne obnove Srbije. Verujem da su ovi mladi ljudi, koji su se već dokazali na braniku vere i nacije, istinska budućnost Srbije“. Otac Kirilo, Hilandarac, za svakoga ko je

ikad bio na Hilandaru najveći duhovnik ovoga manastira poslednjih nekoliko decenija, rekao je ovo o Srpskom pokretu Dveri, pa neka sada građani Srbije procene da li će da veruju Marijanu Ristićeviću, koji je ovde u Narodnoj skupštini da ne bi bio u zatvoru i koji umesto da je on nosio nanogicu, dodelio je nanogicu svojoj ženi na koju je prepisao da bude direktor njegovih lopovskih firmi ili Aleksandru Martinoviću, koji je šest puta isti svoj rad prijavljivao pod drugim imenom i tako se pravio velikim naučnikom i stručnjakom. Dakle, sa jedne strane otac Kirilo Hilendarski, s druge strane Marijan Ristićević i Aleksandar Martinović.

PREDSEDAVAJUĆA: Hvala, narodni poslanice.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, replika.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ove informacije o Milovanu Brkiću ne vredi čovek ni da komentariše. Ovde se postavlja jedno mnogo ozbiljnije pitanje. Da malo mi počnemo da pričamo o ozbiljnim temama, da se manemo ko je bio na Hilandaru a ko nije bio na Hilandaru. Ovde se postavlja jedno ključno pitanje – zbog čega su građani Srbije uopšte došli u situaciju da se zadužuju kod banaka, bez obzira kojih, domaćih ili stranih, da bi kupili stan, da bi kupili belu tehniku ili da bi platili školovanje svojoj deci? Sigurno ne zbog Aleksandra Vučića i sigurno ne zbog Jorgovanke Tabaković, nego zbog onih koji su vodili Srbiju od 2000. do 2012. godine, kada su inače ti krediti i uzimani.

Dakle, ovde se postavlja pitanje ko je građane doveo svojom neodgovornom ekonomskom i fiskalnom politikom u situaciju da svoje elementarne životne potrebe zadovoljavaju tako što će uzimati kredite od banaka.

Pazite, to su krediti koji idu direktno u potrošnju. To nisu krediti koji idu za proizvodnju, nego za potrošnju. Dakle, ko je građane doveo u situaciju da uzimaju te kredite da bi uopšte mogli da prežive? Gospodine Obradoviću, isti oni koji su vas finansirali.

Kažete da ne govorim istinu! Evo, ovo su zvanični podaci Ministarstva finansija u periodu od 2008. do 2011. godine. Gospođo Tabaković, kaže, dotacije nevladinim organizacijama iz budžeta Republike Srbije: Ministarstvo za dijasporu Srpski sabor Dveri – 300.000 dinara, Ministarstvo vera – 400.000 dinara, Ministarstvo za dijasporu – 300.000 dinara. To je ukupno milion dinara samo u jednoj godini. Znači, dva puta od Ministarstva za dijasporu i jedanput od Ministarstva vera.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić, povreda Poslovnika.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram član 101. i apelujem na vas, gospođo predsedniče, da napravite pauzu, što vam daje mogućnost i ovaj član.

Ovo stvarno poprima besmisao kada raspravljamo o ljudima koji se nalaze u realnim problemima.

Ovde smo čuli da provejava sama činjenica da je to 30.000 članova porodica. Gospodo, nemojte da gledate te ljude kao potencijalno biračko telo koje će glasati za vas. Vi s druge strane, ne posmatrajte te ljude da možete na taj način da njihov problem stavite negde pri kraju, pa da se ne osvrćete na te probleme.

Mislim da bi bilo veoma korisno da napravite jednu pauzu od minut-dva i da prekinemo sa zloupotrebama ovde u ovom parlamentu, jer ti ljudi koji su spremni na štrajk gladu, stvarno imaju svoje realne probleme.

Bilo bi dobro da u što skorije vreme izađu i predstavnici Narodne banke i novoizabrani ministar kao ekspert da vidimo da li postoji mogućnost da se delu tih ljudi koji su u realnim problemima pomogne. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala, ali moram prvo replike da dam poslanicima, pa ćemo razmisliti o pauzi, koja se ionako približava.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Mi nismo imali nameru da se mešamo u ovu raspravu, pogotovo ne da zloupotrebljavamo činjenicu da ljudi danas štrajkuju zbog ovih kredita koji su uzeti u švajcarskim francima.

Mi smo Bošku Obradoviću odavno rekli sve što je trebalo da se zna. Mi smo ti koji smo prvi rekli da je on zahvaljujući Skotu ušao u Narodnu skupštinu.

Istina je da je Šešelj prvi izneo informacije o tome koliko je sredstava koja su bila namenjena za kampanju Boško Obradović potrošio, odnosno opraio, tako što ih je uplaćivao, zamislite, električarima, pa advokatima itd.

Ne znamo zaista šta je trebalo Bošku Obradoviću da u ovu svoju raspravu sa kolegama iz vladajuće većine pominje dr Vojislava Šešelja. Da li je bio u Hilandaru ili nije bio u Hilandaru Vojislav Šešelj manje je važno, a mnogo je važnije da kada bude u Hilandaru, Vojislav Šešelj sigurno neće opljačkati Hilandar. Neće ukrasti tamo 5.000 evra, neće se tamo lažno zakleti da nikada neće praviti stranku, već će naravno otići kao svaki smerni vernik i sa prilogom i sa, ako treba, nekim obećanjem koje će sigurno ispuniti.

Dakle, Boško Obradović ne treba da se hvali činjenicom da je bio na Hilandaru, jer je tamo bio i ukrao 5.000 evra. Hvala.

(Boško Obradović: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Kolega Obradoviću, Marijan Rističević, replika.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, molim kamermane. Boško Obradović je poznat po hrabrosti posebno kad primenjuje mentalno i fizičko nasilje nad ženama.

Dakle, on ne preza od toga da im fizički i psihički ugrozi zdravlje.

Ovo je potvrda od Ministarstva pravde 30.5.2018. godine da moja supruga nije ni na kakvim merama i nema nikakvu nanogicu. Može sam de se uveri. Ja o njegovim suprugama neću pričati. Već sam rekao da ću poštovati njegovu porodicu.

Međutim, rekao je još puno neistina. Govorio je, ovde je uverenje da ne dugujem ništa državi, ovde da nikad nisam imao nikakve firme, ovde da nikakav poslovni odnos nikada nisam imao sa robnim rezervama. Vi se, kolega Arsiću, sećate one kontrole sa 80.000 tona kada smo njegove koalicione partnere, pa možda i Đilasa samog, uhvatili u manjku od 80.000 tona.

Odatle je usledio revanš i optužba ničim utemeljena, a ovde je nekoliko potvrda da ništa ne dugujem, da nikad nisam zvao, nikad nisam ušao tamo, ali očigledno to Bošku Obradoviću nije bilo dovoljno.

E sada, nisam ja izmislio Hilandar, to je Miloš Stojković, čovek od vere, verski službenik. On tvrdi, na stranu Glišić, bivši njegov partner, ali jedan teolog kad tvrdi da je neko za jednu porodičnu organizaciju uzeo pet hiljada evra, zakleo se na Trojeručicu i umesto porodične organizacije napravio stranku, ja hoću da verujem da je taj verski analitičar u pravu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, guverner, gospođa Tabaković. Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Ljudi koji protestuju vezano za svoj problem u švajcarcima ne pominju NBS jer znaju šta je uradila. Ja ne razumem fascinaciju gospodina Obradovića guvernerom, odnosno sa mnom, ovakvo ostrašćeno prozivanje, pozivanje, obraćanje.

Ja sam ozbiljna gospođa u 58-oj godini. Molim vas, upristojite se, privedite svoje ponašanje temi, mestu gde se nalazimo, a pre svega realnim problemima ljudi koji imaju problem u švajcarskim francima.

U avgustu 2012. godine sam postala guverner. U maju 2013. godine, znajući sa kakvim se problemima suočavaju ti ljudi, NBS je donela dve preporuke bankama od kojih se jedna odnosila na neodredive elemente jednostranog povećavanja kamata, a druga na načine kako se olakšava otplata kredita u švajcarskim francima.

Neki slični, nedobronamerni, nagovarali su ljude da ne razgovaraju sa bankama o tome. Petnaestog januara 2015. godine, kada je vrednost švajcarskog franka naglo skočila, dovela je do reakcija NBS, koja je 24. februara donela četiri modela kojim se bankama nalaže da u zavisnosti od svakog pojedinačnog slučaja pregovaraju sa građanima, omogućavajući im sve

olakšice koje proizilaze iz njihovog stanja i ugovornog odnosa, koji će im olakšati otplatu kredita. Mnogi koji su ozbiljno shvatili i nameru države, ali i banke, ušli su u te razgovore i dobili su olakšavajuće okolnosti.

Tog trenutka je i preporuka o tom jednostranom povećavanju kamata iz 2013. godine postala obavezna, po kojoj su, ponavljam, banke vratile korisnicima kredita, a na osnovu odluke NBS, 5,13 milijardi dinara.

Recite mi vi sada ko se ovde bavi politikom, promocijom, a ko preduzima konkretne aktivnosti.

Kada su takođe slični dobronamerni osnivači udruženja za zaštitu, a sami prethodno na neke neobične načine rešavajući sopstvene kredite, ali ne i za svoje članove udruženja, nastavili da ljude nagovaraju da će se taj problem rešiti na drugačiji način, još jednom je na inicijativu tada premijera, gospodina Aleksandra Vučića, Ministarstvo finansija okupilo za sto sve članice, pa i te zaštitnike građana, i doneli smo zajedničke preporuke gde će se svi korisnici kredita tretirati prema sopstvenim problemima u kojima se nalaze. Bankama je dat nalog, molba i preporuka da cene status i sposobnosti svake porodice da otplaćuje te kredite.

Oni koji iznose neistine da je ovaj problem rešen svuda, ne znam da li zaslužuju ikakvo poštovanje od bilo koga. Svaki građanin može da uđe na sajt svake centralne banke, svakog udruženja građana, od Slovenije, preko Poljske i ostalih i da vidi da li su se i kako ti problemi rešavali, ali je to kolega odlično objasnio, i gospodin Arsić i Martinović, i u kakvu je to pravnu nesigurnost uvelo zemlje gde se država ili nepozvana NBS meša u međusobne ugovorne odnose između banaka i korisnika kredita.

Možete biti i grublji nego što jeste, ali ne možete da poništite istinu i činjenice o tome šta je država Srbija, njena vlada, Ministarstvo finansija i NBS preduzela.

Ja o ovoj temi više neću odgovarati, a vi ako imate nešto posebno da me pitate, pozovite me u hodnik, možda ću znati da vam odgovorim na to pitanje. Mene nije strah da mi se približite, mada znam da ste nasilni.

(Radoslav Milojević: Na šta ovo liči? Povreda Poslovnika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po Poslovniku, narodni poslanik Milojević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Gospodine Arsiću, reklamiram član 107. i reklamiram član 108.

Da li je moguće da ste vi ostali nemi na ovo da je guvernerka rekla za poslanika da je nasilnik i svašta još? Na šta ovo liči? Ovo joj nije SNS. Ovo je Narodna skupština i ovde su poslanici koji su izabrani od građana Srbije. Nije

rekla nikome iz Poslaničke grupe Demokratske stranke, ali ste vi u obavezi da reagujete na tako nešto. Zaista nema smisla.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Milojeviću, proverićemo, ali vi samo što ste utrčali u salu, odmah ste tražili povredu Poslovnika. Nije vas bilo.

(Radoslav Milojević: Šta vas briga kad sam ja ušao u salu?! Ko ste vi da određujete kad ću da dolazim?!)

Ne vičite na mene, gospodine Milojeviću, molim vas.

(Radoslav Milojević: Da naziva nekog grubijanom i nasilnikom?!)

Nije gospođa Tabaković tako nešto rekla. Proverićemo. Ja nisam čuo.

(Radoslav Milojević: Niste čuli?!)

Lepo sam vam odgovorio.

Još jedno pitanje – vi ste kolegi Obradoviću advokat, je l' tako?

(Radoslav Milojević: Šta vas briga?!)

Mene to uopšte nije briga, nego konačno pokažite da ste u koaliciji, ništa više.

Po Poslovniku, Aleksandar Marković.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem.

Član 106, član 108. Ne mogu da verujem da ste dozvolili prethodnom govorniku da urla sa svog mesta na jednu damu, gospođu Tabaković.

Želim da mu kažem, kao što je on malopre prigovorio da ovo nije SNS, ne, ovo nije Savez za Srbiju kome on pripada.

Kada je reč o nasilnicima – šta je nejasno u tome što je gospođa Tabaković rekla da mi znamo nasilnu prirodu Boška Obradovića? Šta je nejasno u tome? Pa cela Srbija zna da je nasrtao na žene u RIK-u. Cela Srbija zna da je nasrtao na žene novinarke ispred zgrade Pinka svojevremeno. Šta je nejasno u tome?

S druge strane, verujem da se prethodni govornik prepoznao lično u odrednici nasilnik. Pa cela Srbija zna da je on sa svojim „tigrićima“, kako su ih zvali u Smederevskoj Palanci, napadao čoveka od 63 godine. Cela Srbija to zna.

Molim vas, mislim da je trebalo da reagujete i minimum opomenu da mu date.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Član 116. je povređen zato što je malopre Jorgovanka Tabaković, guverner Narodne banke, ne znam po kom osnovu govorila skoro pet minuta.

Dakle, u raspravi smo o pojedinostima, govorimo o amandmanima. Ista prava i obaveze, kada je reč o amandmanima, ima predstavnik predlagača, kao što imaju narodni poslanici.

Razumem ja želju i potrebu da se ko zna šta kaže, ali tu istu želju i potrebu često imaju i narodni poslanici, ali ne mogu da govore više od dva minuta. Dakle, ako je replicirala, to je dva minuta. Ako je po amandmanu, to je dva minuta. A da sabira dva plus dva i još pola, tako ne može. A ceo dan nam je u četvrtak pričala kako se ona seća sebe kao narodnog poslanika, kako ona zna Poslovnik, pa se pozivala na svoja poslanička prava, poslovnička prava itd.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, to je moja greška, a ne gospođe Tabaković.

VJERICA RADETA: Pa ja ukazujem na vašu grešku, naravno, ali moram da objasnim kako je greška napravljena.

Gospodine Arsiću, molim vas, jeste gospođa Jorgovanka rekla u petak da je u ljubavi i ratu sve dozvoljeno, ali ovo nije ni ljubav, ni rat. Ovo je Narodna skupština Republike Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospođa guverner je po više osnova imala pravo na repliku.

(Vjerica Radeta: Otkad se to sabira?)

Mogao sam da biram da li na svako izlaganje gde bi guverner bio prozvan da dajem dva minuta, a to bi potrajalo možda i dvadesetak minuta. Evo, prihvatam da je to moja greška. Odsad ću da vodim računa o tome, a izmerićemo efikasnost te moje odluke.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Ne.) Hvala lepo.

Sada određujem pauzu.

Nastavljamo sa radom u 15.00 časova.

(Posle pauze – 15.00)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Damjanoviću, izvolite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Hvala.

Dode vreme da prođu sve moguće replike, povrede Poslovnika itd.

Što se tiče zakona koji inače dolaze u naš parlament, može se plastično, onako u stihovima reći – teoretski zakon lepo zvuči, malčice je drukčije u praksi. Na samo par minuta od našeg doma nalazi se beogradska Poslovna škola i najveći problem te škole jeste direktor Visoke škole strukovnih studija. Pored desetine prosvetnih, finansijskih, budžetskih i mnogih drugih inspekcija, čak i konačne odluke Agencije za borbu protiv korupcije, dokazanih malverzacija, stiče se utisak da se zakoni koje donosimo u ovom parlamentu ne primenjuju u praksi. Postavlja se logično pitanje – zašto mi te zakone donosimo ukoliko izvršni organ selektivno određuje kada će ga primeniti i na kome?

Još decembra 2017. godine, što se može videti ovim predmetom, Agencija za borbu protiv korupcije kaže – utvrđeno je da je rešenjem v.d. direktora Agencije, pod brojem tim i tim, izrečena mera javnog objavljivanja preporuke za razrešenje sa javne funkcije direktora škole, jer ste postupili suprotno odredbama ...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Damjanoviću, nije zakon o sistemu obrazovanja.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Ko je rekao da je taj zakon?

PREDSEDAVAJUĆI: Znam, ali svoj amandman morate da obrazložite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Ja govorim o finansijskim malverzacijama i govorim o tome...

PREDSEDAVAJUĆI: To kada bude bilo na dnevnom redu, nemam ništa protiv.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Gospodine Arsiću, ja objašnjavam...

PREDSEDAVAJUĆI: Ne objašnjavate vi ništa.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Ja objašnjavam da se za zakone koji se donose, kao i za ovaj koji će se sada doneti, postavlja pitanje da li će biti primenjiv u praksi i dajem konkretan primer kako se određeni zakoni, koji postoje, apsolutno ne primenjuju kada su neki ljudi zaštićeni kao beli medvedi. Javnost treba biti upoznata...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Damjanoviću, molim vas, vratite se na temu dnevnog reda.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Gospodine Arsiću, za razliku od prethodnika koji su govorili o Hilandaru, ja makar govorim...

PREDSEDAVAJUĆI: Govorili su u replikama i trudili su se da makar malo govore nešto o finansijskom tržištu. Vi ništa o finansijskom tržištu niste rekli.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Upravo govorim o tome kako se zloupotrebljavaju određene funkcije u društvenim i državnim institucijama. Ne vidim razlog da me prekidate.

Ja ću objasniti kroz ovaj primer kako je na primer ugovor na daljinu sklopila Beogradska poslovna škola sa „Simpom“ i nikada nije vraćen, a radi se o milionskim iznosima i vrednostima ili na primer kako je ista ta škola, koja je u budžetskom sistemu Republike Srbije, u junu 2014. godine dala donaciju Fondaciji Dragice Nikolić u vrednosti od 400.000 dinara. Da li su to ugovori? Jesu. Da li su dali? Jesu. Šta vam ovde nije jasno?

(Isključen mikrofoni.)

PREDSEDAVAJUĆI: Objasniću vam sada, pošto očigledno niste pročitali zakon.

(Miljan Damjanović: Naravno da jesam.)

Izgleda mi da niste. Vi pričate o Zakonu o obligacionim odnosima. Ovde je reč o zakonu koji reguliše oblast finansijskih usluga koje mogu da pružaju samo lica koja su za to registrovana. Nijedno lice koje ste vi spomenuli nije registrovano u smislu zakona o pružanju finansijskih usluga.

(Miljan Damjanović: Hoćete li me pustiti da govorim ili nećete?)

Možete da govorite samo u okviru tačke dnevnog reda i u okviru vašeg amandmana. Ne određujem ja šta ćete da govorite, nego određuje Poslovnik. Ja sam dužan da primenjujem Poslovnik.

(Miljan Damjanović: Ja sam, za razliku od onih koji čitaju sve vreme danima i slušam iste tekstove, pokušao da objasnim kako se u praksi ne primenjuju... Ne vidim razlog zašto bi u ovom zakonu...)

Kolega Damjanoviću, to je bilo u vezi replika. Znači, kada je replika, onda je drugačije.

(Miljan Damjanović: Replika je nastala kada je kolega Boško Obradović, koji nije govorio u skladu sa zakonom o kom je govorio, došlo do toga da se raspravlja gde su nečije pare nestale. Ne vidim razlog zašto me sada prekidate, a alarmantno jeste kako jedna budžetska organizacija koristi...)

Zahvaljujem, kolega Damjanoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Saviću, izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam u svom prvom amandmanu govorio o tome kolika je briga ove vlade za pružanje finansijskih usluga građanima Srbije. Danas kada se ode u bilo koju banku, kada potpisujete bilo koji ugovor koji se odnosi na neku finansijsku transakciju, ako ste uopšte u prilici da tako nešto primetite, prvo što vam pada u oči jeste da vidite neke rečenice, reči koje su ispisane sitnim fontom. Neke najvažnije stvari i najnepovoljnije stvari koje su u tom ugovoru, a koje se odnose na klijenta, ispisane su sitnim fontom, neke se čak nalaze u nekim ugovorima na marginama, a neke stvari nalaze se i u fusnoti. To nije samo slučaj sa bankarskim uslugama, nego i sa bilo kojim drugim stvarima gde

građanin ima potrebu da potpiše neki ugovor koji se tiče neke finansijske transakcije.

Dakle, vidimo da, sada kada vršimo ove, hajde da kažemo, klasične transakcije, postoji milion začkoljica, milion zamki, milion načina da se obmanu građani, da se obmanu klijenti, a šta li će se tek onda desiti kada zaživi ovaj zakon, kada počne ugovaranje na daljinu kao što je to predviđeno ovim zakonom.

Jedan naš kolega poslanik, poslanik vladajuće većine, Meho Omerović izgleda da je bukvalno shvatio predlog ovog zakona, pa je pokušao na daljinu iz toaleta da plati stvari koje je uzeo u fri-šopu. Međutim, očigledno da zakon, pošto još nije donet, nije donet ni u EU i znamo šta se desilo, a to naš narod naziva krađom.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Ristić, izvolite.

MARINA RISTIĆ: Dame i gospodo, poštovani narodni poslanici, nastaviću svoje izlaganje o Predlogu zakona o zaštiti korisnika finansijskih uloga kod ugovaranja na daljinu.

Nažalost, zaključak je da je ovo još jedan od zakona EU koji je samo preveden. Ovom prilikom moramo da pohvalimo guvernerku jer je angažovala odlične prevodioce, pa je zakon preveden tako da je razumljiv i laicima. Svakako ima bolje prevodioce od onih koje angažuje Vlada, a možda su samo snalažljiviji jer su uvideli da su gotovo sve tačke potpuno iste kao u već postojećem zakonu. Ako je tako, onda imaju pohvale za snalažljivost jer je ona veoma važna u diplomatskim krugovima, ovde u Skupštini, pa i u fri-šopu kada je potrebno brzo da se reaguje, da se smisli replika, doskoči protivniku. Snalažljivost sama po sebi nije loša i može da pomogne da se daleko dogura životu, pa i u politici. Problem nastaje kada se koristi kada ne treba, pa se izazove diplomatski skandal i to zbog malo kozmetike. Znae kako kažu – manje je više. A ovaj put je nastala gromada koja će se teško zataškati.

Mi srpski radikali oštro se protivimo uvođenju zakona EU, a naročito na ovaj način pod parolom transparentnosti, pod parolom ozbiljne studije i teškog i samopregornog rada. Još jednom, prevodiocima svaka čast. Kako god da ste radili, vi se niste obrukali. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Despotoviću, izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, kroz ovaj amandman a vezano za predlog finansijskih zakona o kojima govorimo u ime građana Srbije, SRS vas pita i traži odgovor – da li je tačno da ove strane banke koje drže monopol u Srbiji plaćaju preko 450 različitih provizija na bankarske transakcije, kako za privatna tako i za fizička lica, pravna, pardon? Da li ste proverili da li su te provizije zakonite? Po našim informacijama mislim da nisu. I zašto se ne izvrši kontrola, a sve u cilju zaštite građana Republike Srbije?

Da li je tačno da je u Srbiji za elektronsko plaćanje naknada šest puta veća nego u EU, a prepisujemo i usaglašavamo zakone sa EU? Zašto ste dozvolili po pitanju platnih usluga na relaciji trgovac – potrošač da to tek sada rešavate? Zašto se moralo čekati punih šest godina kada ste vi mogli da rešite to za dva dana kad ste postavljeni?

Ovde su građani oštećeni jer su punih šest godina plaćali veću proviziju, jer su trgovci tu razliku uračunavali u cenu proizvoda. Tako su i banke šest godina zarađivale na račun potrošača.

Dok građane Srbije ne oslobodite monopola stranih banaka, i dok ne osnujete domaću razvojnu banku u državnom vlasništvu koja će razvijati i privredu i poljoprivredu i koja će raditi za interes građana Srbije... Tada će i vama lakše biti da branite interes domaće banke i građana Srbije, naravno, a ne da vam pripisuju da štitite strane banke i njihov kapital.

Na kraju, ovo što je poslanik Omerović uradio činom krađe za vreme velikog posta Ramazana je pre svega veliki greh, a još veće poniženje za ovaj dom i Republiku Srbiju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Ljubenoviću, izvolite.

TOMISLAV LJUBENović: Hvala.

Poslanička grupa SRS je podnela amandman na član 1. Predloga zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Članom 1. ovog predloga zakona definisan je predmet zakona. Mi smo amandmanom predložili da se tekst usvoji i način otvaranja izmeni i da bude usvojen tekst – uslovi i način realizacije.

Smatramo da, da je predlagač prihvatio ovaj amandman, bio bi na bolji i precizniji način definisan predviđenim pojmom, tj. biće jasnije da se radi o uslovima i načinu realizacije i zaštiti prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja finansijskih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu.

Elektronsko poslovanje je omogućilo porast pružanja finansijskih usluga na daljinu i ima svojih prednosti i može doprineti uštedi vremena građanima, ali i finansijskih sredstava. Opšti je zaključak da su građani i privredni subjekti otvoreniji za korišćenje modernih načina plaćanja i shodno tome se može očekivati da će se u budućnosti informacione tehnologije sve češće koristiti u zaključivanju novih ugovora. To su stvari koje sa sobom nosi današnje doba i mi iz SRS u tom smislu i posmatramo ovaj zakon.

Ovaj amandman smo podneli kako bi tekst bio što precizniji. Smatramo da je predlagač trebalo da prihvati naš amandman, jer bi se time zaista dobilo na kvalitetu zakona, a kvalitet zakona je bitan zbog građana i privrede Republike Srbije. To treba da bude prioritet predstavnicima vlasti u Srbiji.

Očekujem da će usvajanjem zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu Meho Omerović sledeći put na daljinu plaćati sa nekog lepšeg, pristojnijeg mesta, da to bude iz parka, bašte, umesto toaleta.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Danijela Stojadinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Stojadinović, izvolite.

DANIJELA STOJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Gospodo guverner sa saradnicima, ja sam podnela amandman na Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu.

Amandmanom se predlaže dopuna člana 1. stavom 2, kako bi ova odredba bila potpunija i predmet zakona jasniji, a preciznijom zakonskom formulacijom bismo omogućili lakšu kontrolu sprovođenja zakona. To je bila naša namera, a s obzirom na to da nije prihvaćen, ja bih još nešto dodala oko ove teme.

Jasno je da je jedan od prioriteta rada Vlade unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija na prvom mestu u privredi i jasno je da je u Srbiji iz godine u godinu primetan porast upotrebe platnih kartica i taj pozitivan trend se očekuje i u narednom periodu. Sa tim se slaže i Privredna komora i to pokazuje i sedam miliona platnih kartica sa tendencijom porasta ovog broja. Cilj jeste povećanje procenta bezgotovinskog plaćanja, a brz razvoj informacionih tehnologija i telekomunikacija neposredno uvodi novine i u oblasti platnih kartica.

Čuli smo od kolega iz drugih poslaničkih grupa da je tu prosto razlika u korišćenju platnih kartica između većih mesta, gradova, Beograda i da je njihovo korišćenje u manjim mestima nešto manje, što će verovatno u nekom budućem periodu biti promenjeno.

Ovim zakonom prvi put se pruža celovita zaštita finansijskih usluga i sveobuhvatno će biti uređena prava korisnika finansijskih usluga. Stoga se Poslanička grupa SPS u potpunosti slaže sa ovim, i u danu za glasanje glasaće za ove zakone. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko po ovom amandmanu želi reč?

(Ne.)

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, primili ste ostavku narodnog poslanika Željka Sušeca na funkciju narodnog poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srbije i izveštaj Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine povodom razmatranja ove ostavke koji je utvrdio da je podnošenjem ostavke nastupio slučaj iz člana 88. stav 1. tačka 2. Zakona o izboru narodnih poslanika i predlaže da Narodna skupština u smislu člana 88. st. 3. i 4. tog istog zakona konstatuje prestanak mandata ovom narodnom poslaniku.

Saglasno članu 88. stav 1. tačka 2. i st. 3. i 4. Zakona o izboru narodnih poslanika, Narodna skupština, na predlog Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine, konstatuje da je prestao mandat pre isteka vremena na koji je izabran narodnom poslaniku Željku Sušecu danom podnošenja ostavke.

Saglasno Zakonu o izboru narodnih poslanika, izvršiće se popunjavanje upražnjenog poslaničkog mesta u Narodnoj skupštini.

Na član 1. amandman sa ispravkom podneo je narodni poslanik Miletić Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milisav Petronijević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Mirjana Dragaš.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Paunović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Stević.

Izvolite, kolega Steviću.

ZVONIMIR STEVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvažena gospodo guverner, dame i gospodo narodni poslanici, na Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu podnosim sledeći amandman – u članu 1. Predloga zakona posle stava 1 dodaje se novi stav 2, koji glasi – korisnikom se smatra fizičko lice koje na osnovu ugovora na daljinu koristi ili je koristilo finansijske usluge ili koje se pružaocu usluge obratilo radi zaključenja tog ugovora i korišćenja tih usluga u svrhe koje nisu namenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj delatnosti, preduzetnik u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva i poljoprivrednik koji je nosilac ili član poljoprivrednog gazdinstva u smislu zakona kojim se uređuju poljoprivreda i ruralni razvoj.

Kao obrazloženje navodim – amandmanom se predlaže dopuna odredbe člana 1. Predloga zakona tako što se ovim članom definiše pojam korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu.

Predloženim amandmanom se dodaje novi stav 2. u članu 1, koji m se bliže definiše pojam korisnika finansijskih usluga ugovorenih na daljinu. Smatram da je potrebno u članu 1, kojim se definiše predmet zakona, istovremeno definisati i ko su korisnici finansijskih usluga ugovorenih na daljinu korišćenjem elektronskih sredstava komunikacije.

Zakon predviđa da korisnici ovih usluga mogu biti fizička lica, s tim da roba ili usluga koju su ugovorili putem interneta, telefona, mejla služi isključivo za privatne potrebe, a ne za preprodaju ili obavljanje neke delatnosti, zatim da to mogu biti i preduzetnici, u slučaju da ugovorena usluga ili roba nisu namenjeni obavljanju preduzetničke delatnosti. Takođe, sada se uvodi mogućnost da poljoprivrednici koji su nosioci ili članovi registrovanog poljoprivrednog domaćinstva mogu ugovarati finansijske usluge na daljinu.

Osnovni ciljevi donošenja zakona jesu unapređenje prava korisnika finansijskih usluga i dodatna zaštita tih korisnika, kao i preciziranje određenih praktičnih pitanja kod ugovaranja na daljinu, kao i usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa pravom EU. Zakonom se, pre svega, sveobuhvatno i konkretno uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a istovremeno se obezbeđuje i viši nivo zaštite prava interesa tih korisnika.

Postojeći pravni okvir u oblasti zaštite korisnika finansijskih usluga u Republici Srbiji dopunjuje se uvođenjem detaljnih odredbi koje za cilj imaju uspostavljanje jedinstvenih principa i načela za sve finansijske usluge koje se mogu pružiti na daljinu, za različite finansijske usluge koje su trenutno uređene kroz više posebnih zakona, kao što su usluge davanja kredita i druge

bankarske usluge, usluge osiguranja, usluge upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima, platne usluge, usluge izdavanja elektronskog novca, finansijske pogodbe i investicione usluge. Na taj način usklađuju se pravila pri ugovaranju na daljinu, čime se korisniku finansijskih usluga pruža dodatna pravna sigurnost, a postupak ugovaranja različitih vrsta finansijskih usluga za korisnike se pojednostavljuje. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Stojković, izvolite.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Uvažena guvernerko NBS, gospođo Tabaković, sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, u zemljama EU preko 70% trgovine obavlja se elektronskim putem. Primena elektronskog potpisa i elektronskog poslovanja stvara uslove da se svi poslovi prilikom trgovine obavljaju brže, efikasnije i ekonomičnije. Poslovni partneri komuniciraju preko interneta, razmenjuju elektronske ponude, elektronski ugovaraju nabavke, obavljaju poslove i preko mobilnog telefona. Ovakvo poslovanje je dobro dokumentovano, zaštićeno od falsifikata i prevara i nije zasnovano na papirnim dokumentima, već se isključivo bazira na elektronskom dokumentu koji se u određenim situacijama moguće i odštampati.

U Srbiji u oblasti ugovornog prava proces harmonizacije zaista ide uzlaznom putanjom i na tome vam, gospođo Tabaković, zaista čestitam, na naprecima koje ste u ovoj oblasti postigli. Već je donet niz zakona i drugih podzakonskih propisa koji prate zahteve i standarde EU. Međutim, kako ova materija nije do sada bila regulisana, zapravo reč je o onoj oblasti koja je kao neka vrsta pokretne mete. Mi kao narodni poslanici i kao NBS i sva resorna ministarstva u procesu harmonizacije sa propisima EU stalno moramo da dostižemo te standarde i te nivoe.

Želimo ovim setom zakona koje ste podneli kao NBS, ali i kao Ministarstvo privrede, da idemo ukorak sa vremenom. Želimo da usvojimo sve one standarde i želimo da harmonizujemo i usaglasimo naše zakonodavstvo sa propisima EU. Sa druge strane, ovo radimo zapravo zbog građana Srbije koji žive u ovoj zemlji, zbog privrede, zbog korisnika finansijskih usluga, ali i brojnih domaćih kompanija.

Nakon izmena velikog broja propisa, pre svega nam predstoji izmena propisa i kada je reč o carinskim propisima, poreskim, republičkim administrativnim taksama informacione bezbednosti i elektronskim arhivama. Znači, u procesu evropskih integracija u 35 poglavlja koja su pred nama ima dosta posla koji je potrebno da usvojimo kako bi građani osetili sve one benefite evropskih integracija za koje se mi kao država zalažemo.

Praksa u prethodnom periodu je bila da bivši režim apsolutno nije konstatovao ni domaću privredu, ni građane, zaista se nisu pomerili sa mrtve tačke kada je reč o elektronskom poslovanju u Srbiji. Kada pitate domaće kompanije, oni kažu da, zapravo, ključni problemi leže u zakonodavnom okviru koji se tiče plaćanja putem interneta. Domaće kompanije identifikovale su sledeće probleme – nemogućnost primene poslovnih modela baziranih na e-novcu, masovno neprepoznavanje e-ugovora kao osnove plaćanja u domaćim bankama, nemogućnost korišćenja inostranih servisa za e-novac, ali i drugih servisa poput Kraun platformi za plaćanje rezidenata, te nemogućnosti države da kontroliše prihode lica, ostvarenih preko Pejpala ili drugih pružalaca sličnih usluga.

Kao član Odbora za evropske integracije mislim da je zaista važno da harmonizujemo propise koji se nalaze u Poglavlju 28. Reč je o zaštiti potrošača. To poglavlje nosi naziv Zaštita potrošača i zaštita zdravlja. Reč je o onim oblastima i propisima koje sama Evropska komisija definiše kao ciljanu harmonizaciju, odnosno harmonizaciju čiji stepen zavisi od slučaja do slučaja i u svakom trenutku moramo voditi računa o koristi potrošača koji posao obavljaju u našoj zemlji, bez primene automatske i безусловne harmonizacije.

Međutim, u ugovorima na daljinu, naročito kod kupovine preko interneta, neophodna je potpuna harmonizacija propisa radi unapređenja i izgradnje jedinstvenog tržišta. Ovo je zaista jedan komplikovan posao i mora se voditi računa o svim detaljima. Srbija se upravo ovim zakonom hvata ukoštac sa ovim problemima. Pravo EU nije u potpunosti izgrađen i celovit sistem, već je pravni sistem koji je u izgradnji. Pravo EU, kada je reč o ovim oblastima, ima preko 20.000 propisa i zaista je veliki broj propisa koji se odnose na sekundarno zakonodavstvo EU. Takođe, merodavno pravo i izvor prava su i brojne sudske odluke. Pre svega mislim na Sud pravde, ali i na prvostepeni sud.

Uprkos velikom potencijalu za razvoj privrede, povećanje zapošljavanja i konkurentnosti, kao i olakšavanje svakodnevnog života, elektronsko poslovanje u Srbiji je zaista u povoju. Tek je dolaskom SNS-a na vlast u Republici Srbiji proces digitalizacije, koji je jedan od osnovnih prioriteta Vlade Republike Srbije, naše premijerke, gospođe Brnabić, ali i našeg predsednika Aleksandra Vučića, visoko pozicioniran na agendi digitalizacija, ali i naša reforma elektronske uprave.

Uprkos velikom potencijalu za privredu, zaista mi ne možemo osporiti pomake koji su već u prethodnom periodu načinjeni, i tek sada nekako imamo osećaj kao narodni poslanici, kao građani koji žive i koji posluju u ovoj državi, i možemo da kažemo da se ti pomaci zaista dešavaju i da mi danas možemo govoriti o konkretnim rezultatima.

Moramo se boriti protiv brojnih stereotipa koji važe u ovoj oblasti, ali moramo i jačati poverenje među korisnicima finansijskih usluga. Nije dovoljno da samo usvajamo propise, mi danas zaista imamo veliki broj propisa o kojima raspravljamo, već se moramo kao narodni poslanici zaista starati o njihovoj implementaciji, o njihovoj primeni u praksi, kako zbog samih građana tako i zbog nadležnih organa koji su zaduženi za primenu ovog seta propisa.

Moramo raditi i na edukaciji kadrova, jer zaista, u prethodnom periodu imamo nasleđenu preglomaznu birokratiju i moramo raditi na osposobljavanju stručnog kadra, na stalnim edukacijama zaposlenih u državnim službama, ali i na edukacija trgovaca, samih potrošača, kako bismo, zapravo, podigli svest o značaju i koristima elektronske trgovine.

Kada govorimo o koristima, koristi usvajanja ovog zakona su zaista višestruke. Benefiti od usvajanja ovog zakona ogledaju se u tome da se pruža dodatna pravna sigurnost korisniku finansijskih usluga, gde se pojednostavljuje postupak ugovaranja različitih vrsta finansijskih usluga, gde se jačaju prava samih korisnika finansijskih usluga. Takođe, benefiti se odnose i na jačanje poverenja korisnika u primeni savremenih tehnika ugovaranja poput elektronske trgovine ili tzv. elektronskog mobilnog bankarstva. Samim tim, primenom ovog zakona povećaće se i sveukupna tražnja za finansijskim uslugama. To će biti neki način osnovnog ponašanja u Republici Srbiji kada je reč o korisnicima finansijskih usluga.

Takođe, doći će i do snižavanja troškova poslovanja finansijskih institucija zato što se ugovaranjem na daljinu korisnicima finansijskih usluga omogućava pristup najširem asortimanu finansijskih usluga koje postoje na domaćem finansijskom tržištu, bez obzira na mesto prebivališta, znači, bez obzira na mesto boravišta ili prebivališta gde se korisnik nalazi.

Takođe, doći će do povećanja sloboda izbora korisnika. Mi ćemo moći, znači, i kao građani i kao privreda da biramo preko koga ćemo da izvršavamo određene finansijske usluge, snižavaće se troškovi i utrošak vremena uz korišćenje sredstava komunikacije na daljinu, pre svega mislim na sredstva za komunikaciju na daljinu kada je reč o korišćenju interneta.

Ono što je za gospođu Tabaković, prosto, izazov neki naš u sledećem periodu jeste da moramo zaista da radimo sve više na zaštiti korisnika finansijskih usluga ali i pružalaca finansijskih usluga. Statistički podaci koje ste nam dostavili u materijalu za pripremu ovog zakona zaista govore o velikom trendu konstantnog porasta korišćenja instrumenata plaćanja kao što su platne kartice na kojima je pohranjen određeni elektronski novac. Mi imamo u ova četiri kvartala 2017. godine porast i kad je reč o internet plaćanju i mobilnom plaćanju, ali i o samom izdavanju platnih kartica, kada je reč o plaćanju u Republici Srbiji, ali i plaćanjima koja su okrenuta ka inostranstvu.

Na samom kraju, zaista poslednja rečenica, SNS i naši koalicioni partneri će zaista podržati usvajanje ovog jednog dobrog zakonskog rešenja, ali i svih zakonskih rešenja koje nam je ponudila u Narodnoj skupštini NBS, ali i Ministarstvo pravde Republike Srbije. Ja vam se zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Miletiću, izvolite.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se.

Uvaženi predsedavajući, poštovana guverneru, kolege poslanici, građani Srbije, predložio sam amandman kojim želim da u okviru ovog zakona stavim akcenat na nedovoljno razvijena područja, na područje iz kojeg ja dolazim, jer samo na taj način možemo čuti a samim tim i reagovati na probleme naših sugrađana koji žive na jugoistoku Srbije, u brdsko-planinskim područjima, ljudi koji vrlo malo koriste internet. Ovim zakonom data je mogućnost, a i mi svi zajedno radimo na tome da se što veći broj naših sugrađana, poljoprivrednih proizvođača uključi i da na ovakav način koristi ove usluge, s tim što će to biti, što se kaže, sigurno jer imam puno stvari koje su rađene u prethodnom periodu gde je veliki broj naših poljoprivrednih proizvođača koristio određene kredite a sada, posle tih kredita koji su bili vrlo nepovoljni ali potrebni, ti poljoprivredni proizvođači imaju problema sa svojim dobrima zato što im dolaze izvršitelji.

Uvažena guvernerko, ovim mojim amandmanom, kojim stavljam akcenat na nedovoljno razvijena područja, želim da se doprinese razvoju tih područja i da radimo svi zajedno na područjima kao što su Svrlijig, Bela Palanka, Gadžin Han, Knjaževac, Sokobanja i ostale opštine na jugoistoku Srbije. Možemo našim angažovanjem i ovakvim amandmanima koje predlažem da damo doprinos da naši ljudi koji tamo žive imaju mogućnosti da koriste usluge i da sutra mogu da uštede svoja sredstva kojima mogu da poboljšaju svoj život.

Inače, kod svih nas poljoprivrednih proizvođača i na jugoistoku Srbije, a i svuda postoji jedno pravilo – dug je rđav drug. Zato veliki broj naših poljoprivrednih proizvođača ne želi da uzima kredite, ali kada uzmu, dobro je da se zna koje su mere, kamate. Zbog toga pozivam sve kolege poslanike da glasaju za moj amandman, da se da podrška nedovoljno razvijenim područjima i da razvijamo ta područja. Sa razvojem tih područja, razvojem poljoprivrede i sela, mi razvijamo i našu zemlju Srbiju.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Maja Mačužić Puzić. Izvolite.

MAJA MAČUŽIĆ PUZIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana guvernerko sa saradnicima, podnela sam ovaj amandman kako bih ukazala na značaj digitalizacije i elektronskog poslovanja za razvoj Srbije i održavanje koraka sa razvijenim svetom.

Tehnološki razvoj i sve veći značaj elektronskog poslovanja u svim oblastima poslovanja su za Vladu Srbije izazov, pa je zato Vlada kao jedan od tri stuba svog razvoja i razvoja Srbije postavila digitalizaciju i unapređenje korišćenja informacionih tehnologija i u privredu i u državnu upravu.

Osnovnu prepreku na putu digitalizacije u dosadašnjem periodu je predstavljao neadekvatan pravni okvir, odnosno zakonodavni okvir iz ove oblasti. Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu će zajedno sa nedavno donetim zakonima o elektronskoj upravi, kao i o elektronskom dokumentu biti rešena ta prepreka i stvoriće se adekvatan zakonodavni okvir za dalji napredak digitalne ekonomije.

Digitalizacija nije stvar izbora. To je imperativ za razvoj Srbije. Kada bi digitalna uprava zaživela u celoj Srbiji, država bi uštedela 245 miliona dinara ili šest miliona sati koje bi građani Srbije mogli da provedu mnogo pametnije nego čekajući u redovima.

S obzirom na to da su finansijske usluge takođe postale predmet široko dostupnih elektronskih tehnologija i da pružaoci finansijskih usluga imaju potrebu da se oglašavaju, nude svoje proizvode korisnicima, to će se ovim zakonom urediti za sve aktere finansijskih transakcija i doprineti višem stepenu zaštite korisnika finansijskih usluga.

Uspostavljanje jedinstvenog pravnog okvira za zaštitu korisnika kod ugovaranja svih značajnih vrsta finansijskih usluga na daljinu trebalo bi i da ojača poverenje korisnika u pružaoce finansijskih usluga i da se time značajno poveća obim elektronskog poslovanja kod nas u zemlji, ali i sa inostranstvom.

Bitno je pomenuti takođe da su pored fizičkih lica ovim zakonom na isti način obuhvaćeni i poljoprivrednici i preduzetnici, što dovoljno govori koliko Vlada Srbije i Narodna banka na čelu sa vama posvećuje pažnju svim segmentima i svim građanima Srbije.

Ovo je posebno značajno imajući u vidu njihov opšti nivo finansijskog znanja i znanja iz oblasti digitalizacije i elektronskog poslovanja. Moram još jednom da naglasim da će se donošenjem ovog zakona podsticati već prisutna digitalizacija u finansijskom sektoru i ohrabrivati se korisnici da masovnije upotrebljavaju usluge putem savremenim sredstava komunikacije na taj način što će ovaj zakon doneti dodatnu pravnu zaštitu istih aktera.

U danu za glasanje moje kolege iz SNS i ja ćemo podržati i ovaj zakon i ostale zakone koji su danas na dnevnom redu, a ja svoje kolege poslanike pozivam da podrže moj amandman. Hvala vam najlepše.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Manojlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Manojloviću, izvolite.

IVAN MANOJLOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvažena gospođo Tabaković, poštovane kolege narodni poslanici, na ovaj zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu podneo sam amandman u cilju da se dodatno definiše predmet ovog zakona.

Naročito sam ovim amandmanom želeo da istaknem važnost da se ukaže kakav efekat će ovaj zakon imati po snaženje privrednih resursa. S obzirom na to da u privredne resurse spada na specifičan način i ljudska radna snaga, a da će se opšti trend digitalizacije društva koji se već odavno odvija na globalnom planu pa je, eto, na svu sreću prisutan i kod nas, doprineti da se sve veći broj ljudi uključi u elektronsko bankarstvo.

Vrednost obavljenih transakcija karticama na internetu je u 2017. godini iznosila negde oko 20 milijardi dinara. Ovo govorim zato što smo u toku diskusije čuli od nekih kolega koji sede prekoputa u sali da je ovo nešto što je postojalo i ranije, mogućnost da se vezuju ugovori tj. da se korisnici bankarskih usluga povezuju sa pružaocima finansijskih usluga. Ne znam šta bih tu dodao osim da je neko definitivno predložio taj amandman, pa izneo neke kritike, a da pri tome verovatno nije pročitao ni sam naziv ovog predloga zakona, jer ovde se govori o zaštiti korisnika. Tako da, ovo je potpuno jedna novina i to pokazuje brigu i Vlade Republike Srbije i Narodne banke o krajnjim korisnicima.

Zaštitom ne samo da će se zaštititi i potrošači, već će da se zaštite i poljoprivrednici, takođe i preduzetnici koji u velikom broju slučajeva, nažalost, nisu u prilici da toliko dobro poznaju materiju. Tu je i bilo nekih prigovora, a upravo ovaj zakon pokazuje da vi i te kako brinete o svima da imaju adekvatnu informaciju pre nego što zaključite bilo kakvu vrstu ugovora, pa čak u dobrom delu da ostavljate nekih dodatnih 14 dana da ukoliko se neko konsultuje, posavetuje, da može takav ugovor i da raskine. Potpuno će biti šira dostupnost informacija i to je nešto što je takođe novina, a i to da su bankarske institucije u obavezi da na adekvatan način informišu potencijalne korisnike.

Prošle godine broj korisnika mobilnog bankarstva u Srbiji prešao je milion. Ja se nadam da će u narednom periodu i te kako da se ovaj broj korisnika poveća, s obzirom na to da će imati mnogo manje predrasuda pre nego što stupe u odnose sa bankom.

Takođe, danas smo, gospođo Tabaković, čuli od ovih kojih danas ima u sali onoliko otprilike koliko će ih verovatno biti zvanično nakon nekih narednih izbora, ali meni je u toku prošle sednice zaista nešto zasmetalo u obraćanju vama, što ne zaslužuje niko ni na ličnom, ni na profesionalnom nivou, pa sam samo hteo da vas zamolim da ne obraćate pažnju na to. Znaite, kada neko danas ovde kritikuje finansije, a pri tome se usudi da kaže da je

nenamenski potrošeno 60 milijardi evra za šest godina, a da budžet Republike Srbije iznosi 10 milijardi ukupno, a nenamenski je potrošeno šest budžeta ukupnih Republike Srbije, to pokazuje o njegovom znanju, o njegovom poznavanju finansija, tako da samim tim što on nalazi nešto da prigovara i vama i ovako dobrim zakonima, govori o njima. Eto, na sreću nas i građana Srbije, danas nisu više prisutni u sali. Hvala vam puno.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Darko Laketić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Laketiću, izvolite.

DARKO LAKETIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani guverneru Narodne banke Srbije, uvažene kolege narodni poslanici, pre svega danas govorimo o setu finansijskih zakona i govorimo o zakonu o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

Naime, moj amandman govori o celokupnim efektima ovog zakona na našu zemlju i finansijski sistem, ali sam želeo da se pre svega svojim amandmanom osvrnem, kažem i bacim akcenat i na efekte ovog zakona koji potencijalno mogu imati uticaja na lokalne samouprave.

Ono na šta bih zaista stavio akcenat i što bih potencirao jeste upravo činjenica da sam ovim amandmanom pre svega želeo da iskažem svoju želju da se uspostavi jedna snažnija finansijska disciplina. To nema veze sa Narodnom bankom direktno. Ima veze sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom lokalne samouprave. Govorim o finansijskoj disciplini na nivou lokalnih samouprava. Zašto je to bitno?

Pomenuću vam jedan primer iz svog ličnog iskustva, iskustva ljudi koji su preuzeli vlast 2012. godine na nivou opštine Prokuplje. Naime, u tom trenutku kada je preuzeta vlast od bivše vlasti, zatečen je ukupan dug u iznosu od preko dve i po milijarde dinara. Da vam kažem, to je jedna zaista strašna činjenica, strašna iz razloga što je godišnji budžet opštine Prokuplje milijardu i sto miliona dinara. Dakle, to su skoro dva i po budžeta ostavljenog duga kroz, da kažem, različite osnove.

Ovo je veoma značajno zato što smo mi u ovom periodu kada je trebalo da budžet bude razvojni, kada je zaista postojala i postoji jako otvorena priča od strane Vlade, kad postoji jedna privrženost tome da napravimo što više infrastrukturnih projekata, škola, bolnica i svih onih objekata koji su neophodni stanovništvu, došli u situaciju na nivou lokalne samouprave da vraćamo tako zatečen dug. To je žalosno.

Ovo nema direktne veze sa ovim zakonom, ali ovo ima veze sa finansijskim sistemom Republike Srbije, jer se dugovanja lokalnih samouprava definitivno prelivaju i na republički nivo kada ona postoje.

Ono što je najznačajnije od svega, a hteo sam ovim amandmanom da stavim akcenat na to, jeste finansijska disciplina, adekvatna kontrola lokalnih samouprava i sankcionisanje onih koji ne poštuju red i zakon u ovoj oblasti. Definitivno mora da bude tako. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Ognjanović, izvolite.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvažena guvernerko, moj amandman govori o efektu finansijske stabilnosti na sveukupni razvoj Republike Srbije. Ostvarivanjem finansijske stabilnosti obezbeđuje se makroekonomska stabilnost kao jedan od ključnih faktora za privlačenje stranih direktnih investicija, odnosno za rast investicija u celini. Ukoliko se tome pridoda i jačanje poverenja korisnika finansijskih usluga, onda je stvoren poslovni ambijent koji je izuzetno privlačan za investicije.

Izveštaji NBS kažu da su neto prilivi po osnovu stranih direktnih ulaganja povećani na 6,6% BDP-a u 2017. godini, a očekivanja su da će ukupne investicije u Srbiji ove godine imati učešće od skoro 22% u BDP-u. Finansijski paket usluga kod ugovaranja su segmenti koji kroz ovakvu reformu čine poslovnu atmosferu koja privlači nove korisnike. Zato je povećanje stepena zaštite korisnika kroz dostizanje višeg nivoa pravne sigurnosti, prava na informisanost i smanjenje troškova poslovanja osnovni preduslov stvaranja dobre poslovne klime.

Narodna banka Srbije već šest godina predano radi na poboljšanju ekonomskog ambijenta, što je prvi stub strategije dinarizacije i osnova da se dinar više koristi u finansijskom sistemu, ali to je i razvoj tržišta dinarskih pozajmica, tržišta dinarskih obveznica i tržišta finansijskih derivata čime se jača zaštita od deviznog rizika.

Niska, stabilna i u potpunosti kontrolisana inflacija u prethodnim godinama omogućila je veća ulaganja, povećala potrošnju i štednju i u celini promenila preduzetničku inicijativnost građana i doprinosi održivom privrednom rastu uz očekivanja da rast BDP-a ove i naredne godine bude 3,5%.

Za godinu dana, od oktobra 2012. do oktobra 2013. godine, smanjili smo inflaciju za preko 10%. Kamatne stope na dinarske kredite konstantno su u padu. Danas su 11 procentnih poena u proseku niže od onih ranije.

Dakle, jasno je. Naša Vlada se ne bavi skandalima i spletkarenjem, već samo i isključivo našom Republikom Srbijom. Iza nas ne stoje nelegalne

gradnje, vile, bazeni, tramvaji ni džipovi, iza nas su rezultati. Vođenjem dobre monetarne politike kroz održavanje stabilnosti deviznog kursa dobijena je mogućnost da Vlada Republike Srbije pažljivim planiranjem pronade način da ponovo podigne privredu koja je bila na izdahu i podigne životni standard građana, čime se podiže sveukupni razvoj Republike Srbije.

Vama, poštovana guvernerko, čestitam na velikom trudu i upornosti koji su doneli izvanredne rezultate i želim vam dalji uspeh u radu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vera Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Jovanović, izvolite.

VERA JOVANOVIĆ: Poštovani predsedavajući, guverneru gospodo Tabaković sa saradnicima, kolege poslanici i građani Srbije, amandman koji predlažem ima za cilj dodatno definisanje predmeta ovog zakona.

Rast privrede je jedan od najznačajnijih strateških ciljeva Republike Srbije na kome Vlada Republike Srbije i predsednik Aleksandar Vučić neprestano rade. To je prepoznala i pozitivno ocenila i Svetska banka u svom izveštaju, ali i građani Srbije, o čemu govore rezultati poslednjih lokalnih izbora u Beogradu.

Pozitivni trend privredne aktivnosti u Srbiji zabeležen u 2017. godini nastavljen je i u 2018. godini. Već u prva tri meseca 2018. godine, zahvaljujući odgovornoj politici, ostvaren je veći privredni rast nego što je prvobitno bilo planirano, a on iznosi oko 4,5%. Ovo je takođe najveći privredni rast u poslednjih 10 godina, čime se Srbija pomerila sa začelja Evrope u ovom segmentu.

Trend uspešnog dovođenja stranih investicija nastavljen je i ove godine, što se pozitivno odražava na plate i smanjenje nezaposlenosti. U tom smislu Vlada aktivno radi na stvaranju pravnog okvira kojim bi se olakšalo poslovanje i našim investitorima, na prvom mestu malim i srednjim preduzećima, koji su obuhvaćeni i ovim zakonom.

Prema oceni Evropske komisije domaća tražnja će dodatno ojačati ove godine zahvaljujući investicijama i kontinuiranom prilivu stranih investicija. Planirana su ogromna javna ulaganja od čak 128 milijardi dinara. Srbija ostvaruje i veoma snažan izvoz, a ove godine se očekuje njegov porast za čak 9,7%. U tom smislu Svetska banka predviđa da će privredni rast Srbije iznositi oko 3% ove godine.

Imajući u vidu značaj ovog predloga zakona, kao i činjenicu da je privredni rast jedan od stubova sveukupnog razvoja Republike Srbije, smatram da se privredni rast mora izričito naglasiti u prvom članu ovog zakona.

Predlogom zakona kojim se uređuju prava korisnika, uslovi, način zaštite i ostvarivanje prava garantovanih zakonom postiže se naglašavanje

značajnog privrednog rasta i dodatno definiše predmet predloga zakona, što je cilj ovog mog amandmana.

Molim kolege poslanike da u danu za glasanje prihvate moj amandman i da usvojimo sve predložene nam zakone. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNĀNOVIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Poštovana gospodo guverner sa saradnicima, kolege i koleginice narodni poslanici, amandmanom koji sam podnela na član 1. Predloga zakona dodatno se definiše predmet zakona, a sve u cilju razvoja Republike Srbije.

Kao jedan od prioriteta Vlade Republike Srbije postavljeno je i unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima, a na prvom mestu u privredi i državnoj upravi, čemu naročito doprinosi usvajanje Zakona o elektronskom dokumentu i elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju i Zakona o elektronskoj upravi, a donošenje ovog zakona dalje bi doprinelo korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija u oblasti finansijskih usluga.

Osnovni ciljevi donošenja Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu jesu unapređenje prava korisnika finansijskih usluga i dodatna zaštita korisnika finansijskih usluga kroz povećanje transparentnosti i uporedivosti pružanja tih usluga, kako bi se svakom građaninu i privrednom subjektu omogućilo da lakše donese pravu odluku o izboru usluge i finansijske institucije, a u skladu sa njegovim realnim potrebama.

I ovo zakonsko rešenje deo je regulatornih aktivnosti koje Narodna banka Srbije sprovodi u cilju unapređenja finansijskog tržišta u našoj zemlji i ostvarenja njenih zakonom utvrđenih ciljeva i uvek u interesu onih zbog kojih institucije i postoje, a to su građani i privreda. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Studenka Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Kovačević.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana gospodo Tabaković, kada govorimo o ekonomskom razvoju i privrednim potencijalima koje naša Srbija

poseduje, moram naglasiti da sam izuzetno ponosna na napredak koji postižemo.

Ovih dana aktuelna je vest koja se tiče mog grada, grada Bora, koji će dobiti novi rudnik. Činjenica je da smo u Boru bogati rudom bakra, a ova investicija kanadske kompanije „Nevsun“ koja u ovoj drugoj fazi vredi skoro 600 miliona evra je svakako za ponos.

Počinju rudarski istražni radovi na izgradnji niskopa i na ovom projektu će raditi hiljadu ljudi. Inače, kompanija „Rakita eksplorejšn“ koja posluje u okviru kanadskog „Nevsuna“ je već ranije zaposlila 150 radnika. Znači, mi u Boru očekujemo hiljadu novih radnih mesta. Za moj grad ovo znači mnogo. Za budžet grada sredstva koja će se slivati od ovog privrednog subjekta znače bolji život za moje sugrađane. Ne samo da smo zahvaljujući ovoj vlasti dobili čist vazduh u Boru, već smo dobili i novu razvojnu šansu, a svi drugi su zaobilazili istočnu Srbiju.

Mi smo verovali u predsednika Vučića, u Vladu, u vas, gospođu Tabaković, jer svi zajedno ste uredili srpsku ekonomiju i učinili je privlačnom za investitore koji danas kod nas posluju i imaju kapitala za ovako ozbiljne investicije. Borani ne pamte da se nešto ovako značajno dogodilo u Boru nakon 1903. godine kada je pokrenut RTB „Bor“. Ja imam priliku da iskažem svoje ogromno zadovoljstvo i zahvalnost na ovako značajnom projektu koji će ulepšati život mojih sugrađana. Što je još važnije, ne moramo brinuti o ekologiji jer će kompanija pratiti najviše ekološke standarde, a sve to zahvaljujući dobrom timskom radu državnog rukovodstva. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Svetlana Nikolić Pavlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice, izvolite.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko Tabaković sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani, ovim amandmanom predlažem da se u članu 1. ovog predloga zakona doda stav 2, koji glasi – ovim zakonom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje medicinskih ustanova. Time se dodatno definiše predmet ovog predloga zakona.

Narodna banka Srbije je postigla i očuvala cenovnu i finansijsku stabilnost ispunjavajući time svoje zakonom i Ustavom propisane osnovne ciljeve, doprinoseći stvaranju stabilnijeg poslovanja, okruženja, smanjenju unutrašnjih i spoljnih neravnoteža, nižim troškovima zaduživanja, većem raspoloživom dohotku, održivijem ubrzanju privrednog rasta, znatno nižoj premiji rizika, kao i popravljajući kreditnog rejtinga zemlje.

Treba imati u vidu da su ovakvi rezultati postignuti u uslovima snažnih izazova između narodnog okruženja, koji su povećavali neizvesnost na svim tržištima i zahtevali pojačanu opreznost Centralne banke pri donošenju odluka i sprovođenju mera.

Poštovane kolege, poštovani građani Srbije, od kada je SNS na čelu sa našim predsednikom gospodinom Aleksandrom Vučićem preuzela odgovornost za budućnost građana Srbije, odnosno od kada je gospođa Jorgovanka Tabaković preuzela odgovornost za rad Narodne banke Srbije, inflacija u Republici Srbiji je sa dvocifrenog broja svedena na jednocifreni, odnosno na nivo uporediv sa inflacijom u najrazvijenijim evropskim zemljama.

U periodu od samo godinu dana međugodišnja inflacija je svedena sa 12,9%, oktobra 2012. godine na 2,2%, oktobra 2013. godine. Srbija se pet godina u kontinuitetu nalazi u grupi zemalja koje na stabilan način ostvaruju nisku i predvidivu inflaciju. Očuvanjem ambijenta niske inflacije olakšano je donošenje odluka privrednika vezanih za planiranje poslovanja i ulaganja, kao i odlučivanje naših građana o potrošnji i štednji. Niska i predvidiva inflacija bila je nužan preduslova i za povećanje investicija a time i proizvodnje i izvoza, kao i zaposlenosti i zarada na održivim osnovama.

Narodna banka Srbije je u proteklih šest godina uspostavila i očuvala relativnu stabilnost deviznog kursa dinara prema evru u ambijentu značajnih turbulencija na međunarodnim tržištima. Postizanjem stabilnosti deviznog kursa i inflacije omogućeno je efikasno sprovođenje fiskalne konsolidacije i uravnoteženje državnih finansija, jer su na ovaj način maksimalno umanjeni negativni efekti ovih mera po životni standard građana.

Ukoliko se posmatra period od 6. avgusta 2012. do 22. maja 2018. godine, dinar je prema evru ostao gotovo nepromenjen, ojačao čak 0,3%, pri čemu su devizne rezerve po osnovu intervencija NBS povećane za 375 miliona evra. Suprotno navedenom, u periodu od 2008. do 6. avgusta 2012. godine dinar je izgubio trećinu, odnosno 33,2% svoje vrednosti prema evru i pored znatnog trošenja deviznih rezervi neto prodaje 5,7 milijardi evra.

Relativna stabilnost kursa je doprinela da privredni ambijent bude predvidiv, a time i povoljan za jačanje i ekonomske i spoljnotrgovinske aktivnosti. Od 2016. više od polovine svoje proizvodnje plasiramo na inostrana tržišta. Udeo izvoza roba i usluga u BDP-u je u 2017. dostigao 52,5%, a u prvom tromesečju 2018. godine i 54,4%. Poređenja radi, u 2012. godini izvoz roba i usluga činio je 36,2% BDP-a, što znači da je u 2017. godini ovo učešće u BDP-u bilo veće za 16,3% poena.

Pažljivo odmerenim reakcijama NBS održane su devizne rezerve Republike Srbije kao garant stabilnosti i za naredni period. Od 31. avgusta 2012. do 30. aprila 2018. godine količina zlata u trezoru NBS povećana je sa

4,72 tone na 19,65 tona. Time su stvoreni uslovi da se, između ostalog, iz sredstava kredita Svetske banke u vrednosti 18 miliona evra za zračnu terapiju pacijenata obolelih od raka nabavi ukupno šest novih linearnih akceleratora i tri CT simulatora sa pratećom opremom i potrebnim građevinskim radovima za Institut za onkologiju i radiologiju Srbije, Klinički centar Niš, Klinički centar Kragujevac i Zdravstveni centar Kladovo.

Poslanička grupa će u danu za glasanje podržati ovaj predlog zakona i ja pozivam svoje kolege da takođe podrže ovaj moj amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Nikolić, izvolite

IVANA NIKOLIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena gospođo Tabaković, guverneru NBS, sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnetim amandmanom na član 1. ovog zakona ističe se značaj saobraćaja i saobraćajnog povezivanja.

Kako je prioritet rada Vlade Republike Srbije unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima, ovim zakonom se prepoznaje i važnost u oblasti finansijskih usluga, a da bi ovakav sistem dobro funkcionisao, za početak je neophodno prepoznati i značaj telekomunikacionog saobraćaja. Da bi se finansijske usluge kvalitetno koristile, važno je baviti se fundamentalnim telekomunikacionim disciplinama, ali i savremenim telekomunikacionim i informacionim tehnologijama.

Srbija elektronsko poslovanje prepoznaje kao razvojnu šansu. Srbija prati razvijene sisteme, evropske zemlje sa kvalitetnim sistemom poslovanja, a sve u cilju da se građanima omogući brže i efikasnije poslovanje, bolje usluge, kao i lakši i jeftiniji pristup uslugama u elektronskom poslovanju nakon mnogo godina rada neodgovornih lica, čiji je fokus delovanja apsolutno bilo sve osim kvalitet života građana, što je dovelo do urušavanja privrede, do zatvaranja radnih mesta, zatvaranja fabrika. Činjenica je da dolaskom na vlast SNS, na čelu sa predsednikom Aleksandrom Vučićem, Srbija ne samo da stoji na stabilnim temeljima, već razmišlja o modernizaciji, unapređenju i korišćenju rešenja koja dovode Srbiju na sve bolje pozicije na svetski priznatim listama, beležeći rast i razvoj u svim oblastima.

Iskoristila bih priliku da ispred građana opštine Ub svakako pohvalim rad, a izrazim i zahvalnost NBS na investiciji iz prošle godine u vrednosti od dva miliona i 700 hiljada dinara za predškolsku ustanovu u Ubu. Time ste doprineli bezbednijem i kvalitetnijem boravku dece u dvorištu vrtića. Drago mi je da svi učesnici u sistemu prateći program SNS-a zajedno deluju, stavljajući kvalitet građana na prvo mesto i o tome govore vidljivi rezultati

kako na lokalnom, tako i na republičkom nivou, kroz razne pokazatelje, a to se pokazuje i kroz ovakav predlog zakona koji se danas našao na dnevnom redu, jednostavno zato što je ambijent takav da se razmišlja o unapređenju, u ovom slučaju prava, a pre svega zaštititi prava građana i u oblasti finansijskih usluga. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Zeljug.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Krivokapić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Krivokapiću, izvolite.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi guverneru sa saradnicima, kolegice i kolege, na član 1. ovog zakona podneo sam amandman kojim se dodaje stav 2, koji glasi – ovim zakonom obezbeđuje se sveobuhvatni razvoj Republike Srbije sa posebnim akcentom na nerazvijene opštine.

Narodna banka Srbije podnela je Narodnoj skupštini Republike Srbije na usvajanje set zakona i njihovo glavno obeležje je unapređenje poslovnog ambijenta Srbije. Jedan od ciljeva novih propisa je smanjenje troškova u privredi za poslovanje platnim karticama i onlajn trgovinom, stvaranje pretpostavki za dalji razvoj finansijskog tržišta i dodatna zaštita korisnika finansijskih usluga.

Kada je reč o Predlogu zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljini, a imajući u vidu da je internet plaćanja prošle godine koristilo dva miliona korisnika, a mobilno plaćanje više od milion ljudi, bilo je neophodno prilagoditi zaštitu upotrebi savremenih tehnoloških sredstava za korišćenje finansijskih usluga poput telefona ili računara. Upravo članom 1. ovog zakona definisana su, moram da naglasim, i sveobuhvatno uređena prava korisnika finansijskih usluga koje pružaju banke, davaoci finansijskog lizinga i trgovci kao i uslovi i način ostvarivanja i zaštite tih prava i celovito je pružena zaštita korisnicima finansijskih usluga.

Opšti tehnološki razvoj i sve veći značaj elektronskog poslovanja u savremenom životu doprineli su i razvijanju novih načina za ponudu i oglašavanje finansijskih usluga zbog čega se uostalom i ukazala potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, pre svega njihovog pružanja na daljinu. Srbiju vode predsednik Aleksandar Vučić i Vlada Republike Srbije koji rade u interesu naroda i države Srbije.

Srbija se razvija sve brže. Podiže se domaća privreda i otvaraju se nove mogućnosti, nova radna mesta i građani imaju budućnost u koju mogu da veruju.

Kako je za SNS veoma važan ravnomeran regionalni razvoj Srbije, odnosno da svaki deo Srbije mora da dobije pomoć države u rešavanju ključnih pitanja i problema, upravo u tom cilju sam podneo amandman jedan na član ovog zakona, kojim se dodatno definiše da se ovim zakonom obezbeđuje sveobuhvatni razvoj Republike Srbije sa posebnim akcentom na nerazvijene opštine. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Duško Tarbuk.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Desanka Repac.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Repac, izvolite.

DESANKA REPAC: Hvala, gospodine predsedavajući.

Želim da pozdravim uvaženu gospođu guvernerku sa saradnicima i drage kolege i koleginice.

Ja sam podnela na član 1. ovog zakona amandman koji glasi – ovim zakonom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtnom na unapređenje zdravstvene zaštite.

Cilj ovog zakona je unapređenje zaštite korisnika finansijskih usluga u vezi sa pružanjem ovih usluga preko interneta i mejla, poštom ili drugim sredstvima komunikacije na daljinu.

Ovo je najbitnija novina koju zakon donosi jer omogućava klijentima finansijske usluge koje su im potrebne bez odlaska u poslovnice i filijale banaka, osiguravajuće i lizing kuće.

Istovremeno im donosi sigurnost u ostvarivanju prava i zaštiti njihovih interesa prilikom korišćenja naprednih tehnologija komunikacije. Tako će klijenti zahvaljujući ovim propisima moći da podignu kredit, apliciraju na dozvoljeni minus, polože novac na štednju i sve to bez odlaska u banku i čekanja u redovima uz svega par klikova na internetu.

Trend onlajn finansijskih usluga odavno je zahvatio razvijene zemlje, pa tako uveliko funkcionišu banke koje nemaju niti jednu fizičku poslovnicu. Sve se usluge obavljaju na sajtu ili putem aplikacija na mobilnim telefonima.

Moram da kažem da je ovo jedna vrlo moderna tema, savremena, aktuelna i za svaku pohvalu. Utiče na najvažniji resurs pojedinca a to je zdravlje. Ovim zakonom unapređujemo zdravstvenu zaštitu svih građana Srbije. Stvaramo uslove i omogućavamo i olakšavamo okruženje za bolji i zdraviji život.

Generator zdravlja su socijalni, biološki, psihički i ekonomski faktori, tj. sposobnost individue ili zajednice da se adaptira i vlada sobom prilikom suočavanja sa fizičkim, mentalnim, psihološkim i društvenim promenama u okruženju.

Kada govorimo o zdravstvenoj zaštiti u odnosu na ovaj zakon, onda mislimo na privremenu zdravstvenu zaštitu. Znači, na očuvanje mentalnog zdravlja i fizičkog zdravlja, smanjenje stresa, rešavanje socijalnih i ekonomskih problema.

Ovako poboljšavamo kvalitet naših građana, života naših građana i indirektno unapređujemo zdravstvenu zaštitu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Lukiću, izvolite.

MLADEN LUKIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvažena guvernerko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, finansijska usluga je svaka usluga finansijske prirode koju pruža davalac finansijskih usluga jedne od strana.

U smislu ovog zakona to su usluge davanja kredita i druge usluge koje su po svojoj prirodi bankarske, usluge osiguranja, upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima, platne usluge, usluge izdavanja elektronskog novca, investicione usluge i finansijske pogodbe u smislu posebnih zakona kojima su uređene te usluge.

Sredstvo komunikacije na daljinu jeste svako sredstvo koje se može koristiti za neposredno oglašavanje, dostavljanje informacija u predugovornoj fazi, davanje i prihvatanje ponude, pregovaranje i zaključivanje ugovora bez istovremenog fizičkog prisustva pružaoca usluge i korisnika. Na primer, internet, elektronska pošta, pošta, telefaks i telefon.

Usled povećanog rizika da će korisnik bez potrebnih objašnjenja izabrati finansijski proizvod i obavezati se prema finansijskoj instituciji ugovorom koji ne dogovara njegovim potrebama, javlja se potreba posebne zaštite za sve korisnike finansijskih institucija na našem tržištu. Na taj način se podstiče digitalizacija u finansijskom sektoru i ohrabruju korisnici na što masovniju upotrebu savremenih sredstava komunikacije.

Postizanje finansijske stabilnosti koja ne bi bila moguća da sadašnja i prethodna Vlada i guvernerka Jorgovanka Tabaković nisu vodili politiku očuvanja cenovne i fiskalne stabilnosti, doprineli su stvaranju stabilnijeg poslovnog okruženja, smanjenju unutrašnjih i spoljašnjih ravnoteža, niskim troškovima zaduživanja, većem raspoloživom dohotku, održivijem ubrzavanju privrednog rasta, znatno nižoj premiji rizika i popravljajući kreditnog rejtinga naše zemlje.

Na taj način su omogućeni bolji uslovi za privlačenje investicija i stvaranje povoljnog ambijenta za njihov razvoj. Zahvaljujem na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI:

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mihailo Jokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Jokiću, izvolite.

MIHAILO JOKIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana guvernerko, mene posebno interesuje uticaj zakona na ekonomski razvoj jer je to osnova celokupnog razvoja. Ovaj zakon, član broj 1. direktno utiče na povećanje BDP-a, odnosno BNP-a.

Svi mi znamo da taj BDP predstavlja u stvari zbir četiri, odnosno pet sabiraka. Direktno se članom 1. utiče na povećanje sabirka koji govori o potrošnji građana. Potrošnja građana se mora povećati.

Podatak da je promet od 20 milijardi u 2017. godini napravljen preko kartica, preko interneta je ohrabrujuć. Međutim, ta potrošnja mora biti mnogo veća i mora se istom količinom robe, istom količinom novca kupiti veća količina robe i time će se podstaći proizvodnja i time će se podstaći povećanje BDP-a.

Kako? Vi ste lepo govorili. Problem su banke koje učestvuju u izdavanju kartica. Znači, jedna je banka koja prima karticu, druga je banka koja je izdala karticu, treći učesnik je trgovina, a četvrti učesnik koji mora imati dobit od svega toga jeste građanin.

Do sada je između banaka figurirala stopa 1,2%. Vi sada predviđate da to bude 0,2%. Znači, otvara se jedan prostor. Sad taj prostor treba iskoristiti da to dobije trgovac. Kad dobije trgovac, on mora to učiniti da dobije i potrošač, građanin, da cena bude niža.

Sa druge strane, šta se mora omogućiti? Ono što ste predvideli, tzv. instant plaćanje, plaćanje 24 časa. Vi danas kad uplatite sredstva, recimo, u petak u jednoj banci, a želite da prebacite novac u drugu banku, taj novac će u drugoj banci biti tek u ponedeljak. Pazite, skoro dva dana. Ono što vi predviđate da bude negde u oktobru 2018. godine, to je velika stvar, da istovremeno to bude prebačeno, da to bude svih sedam dana u nedelji i da bude 24 časa.

Ono što nije dobro, nije dobro što se, a to ste vi rekli, 80% ovih kartica obrađuje van zemlje. Pazite, vi ste kao guverner uradili puno, ali morate još mnogo toga uraditi. Vi ste zatekli kaos. Sa druge strane, imali ste stabilnu političku situaciju, sa druge strane utičete da bude stabilna politička situacija, ali kažem, to se ne može, ne sme dozvoliti. Mora ova zemlja imati koristi od svih tih platnih transakcija.

Sada se postavlja pitanje koliko je novca od 2000. godine do 2012. godine, to je jedan period, a onda od 2012. godine, kada smo mi došli na vlast u nekoj kombinaciji, do 2018. godine otišlo iz ove zemlje preko stranih banaka kroz provizije i razne troškove koje sada vi počinjete da kontrolišete, odnosno da mi kontrolišemo. Ja zastupam onu tezu da su 2000. godine uništene banke ne zato što nisu bile likvidne. Likvidna nisu bila preduzeća. Oni su namerno

2000. godine uništili banke da bi preduzeća, fabrike bili čisti za prodaju, da bi mogli da ih prodaju i bez hipoteka, bez potraživanja. E u takvoj situaciji, ja ne mogu da se odam utisku, pazite, ja smatram da bi ipak morala država da ima svoju banku. Morala bi postojati banka gde je 100% vlasništvo države.

Mi moramo učiniti sve da građanima smanjimo troškove. Znači, ne povećava se standard građana samo tako što će se povećati penzija ili plata, nego tako što će se smanjiti i troškovi. Uzmite vi sad jedno prosečno domaćinstvo. Koliko, recimo, mesečno jedno prosečno domaćinstvo treba da plati računa? Od pet do deset. Pazite, ako na svaki taj račun, infostan, telefon, mobilni itd. mora da plaća proviziju, provizija je nekad bila i 150 dinara, velike pare odlaze. Mi moramo omogućiti građanima da taj trošak ne postoji ili da bude minimalan. E sad, na koji način? Ovo što ste vi počeli da radite, znači, moraju se banke staviti pod maksimalnu kontrolu. Sve to mora biti uračunato u tu kamatu. Kamata mora da sadrži sve ono što banka iskazuje prema onome ko uzima novac od banaka. Smatram da je ovo što ste počeli da samo početak u sređivanju situacije na bankarskom tržištu.

Situacija, kažem, jeste bila teška, ali ona mora biti mnogo bolja i treba razmisliti o tome, znači, da ovi troškovi koje građani imaju zbog tih provizija budu što manji. Ja se nadam i mislim da vi dobro poznajete ekonomsku teoriju. Pošto sam ja godinama predavao ekonomsku matematiku, mislim da imate sve preduslove, imate stabilnu političku situaciju i da vi u narednom periodu možete učiniti mnogo više. Toliko i hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Vujadinoviću, izvolite.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažene kolege, poštovana guvernerko, pored svega onoga što su kao amandmane predložile moje kolege iz SNS, ja sam predložio jedan amandman koji se tiče borbe protiv kriminala a sve u cilju boljeg i bržeg razvoja Republike Srbije.

Pre nego što bih bilo šta rekao o samom amandmanu, mislim da je korektno i ljudski pomenuti i pohvaliti sve one napore koje činite na očuvanju finansijske stabilnosti u Srbiji, isto onako kako to čine Vlada i predsednik na putu očuvanja političke stabilnosti, jer jedna drugu svakako uslovljavaju.

Rezultati su i te kako vidljivi. Prošle godine Blumberg je, čini mi se, dinar proglasio drugom najboljom valutom u svetu. Rast, ozbiljan rast dinarske štednje u odnosu na ukupnu štednju u Srbiji. Jasno je da je ta devizna još uvek u prednosti velikoj, ali taj odnos se polako, kažem, procentualno gledano u smislu povećanja, menja u pravcu povećanja dinarske štednje.

Stopa inflacije je negde na 1,5%, gde smo, da kažem, negde u standardima evropskim, a o okruženju i da ne govorim, jer imamo i dosta manju stopu nego mnoge zemlje okruženja, očuvanje stabilnosti kursa dinara uz minimalne troškove deviznih rezervi.

Ako na sve to dodamo i, da kažem, to uspostavljanje jednog predvidivog poslovnog okruženja, u konačnici imamo 2,6 milijardi investicija u 2017. godini. E sad, bez obzira na to šta danas ja ili bilo koji narodni poslanik ili bilo koji čovek u Srbiji govorio, to i jeste verovatno najobjektivnije merilo, jer jasno je da niko neće uložiti svoj novac tamo gde nemate i finansijsku i političku stabilnost ma gde vi živeli i ma odakle dolazio taj investitor. To je najobjektivniji pokazatelj uspeha kada su u pitanju strukture vlasti u Republici Srbiji.

Međutim, poštovana guvernerko, ja dolazim sa severa Bačke i razgovarao sam sa mojim sugrađanima, mojim komšijama i sam naslov ovog zakona o kome danas govorimo asocira građane na neke događaje koji se dešavaju poslednjih dana, isplivavaju u javnosti, a detalji polako sve više postaju jasni i vidljivi i običnim ljudima.

Vi znate da su se poslednjih dana ozbiljan novac i neke ozbiljne finansijske transakcije slile u Republiku Srbiju, pre svega u vidu pomoći nekim opozicionim grupama, na čijem čelu su Vuk Jeremić, Dragan Đilas, Boško Obradović itd.

Međutim, sad iz toga proizilazi jedno pitanje koje jedan običan čovek zaista sa razlogom postavlja – kako smo došli do toga da ambasada Katara iz Berlina, pazite, iz Berlina ne iz Beograda, uplaćuje 200.000 evra Vuku Jeremiću kao pomoć? Ako imate u vidu da su svi njegovi međunarodni saradnici širom sveta pohapšeni u poslednjim danima u akcijama međunarodnih policijskih struktura, jasno je onda da je ta sumnja građana objektivna. Znači, dolazimo do toga da je to novac ili stečen kriminalom ili će biti upotrebljen za kriminal, a u najmanju ruku može biti upotrebljen za urušavanje, tj. za finansiranje aktivnosti koje su direktno usmerene na urušavanje stabilnosti u Srbiji, a onda posledice urušavanja i finansijske i političke stabilnosti mogu biti kobne.

Moj amandman je upravo na tom tragu i opomena tim i takvim akterima, kao što su akteri ovih koji su na kriminalnom putu, kao što su akteri iz moje prethodne priče, da stoje kao opomena i u ovom zakonskom predlogu, da taj kriminal ne postane nešto što će iznova da razori srpsko društvo. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović.

Koleginice, izvolite.

NATAŠA St. JOVANOVIĆ: Poštovana guvernerko sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, kao što vidite u poslaničkim klupama, ovako izgleda skupštinska sala skoro svako popodne. Vaša desna strana je puna, ova druga strana je prazna. To se uvek dešava kada se opozicija ispuca sa kritikama i kada se povuče sa argumentima.

O ovom predlogu zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu kolege moje su mnogo toga rekle, i to je veoma važan zakon, kao i svih pet koje je podnela NBS i koji utiču prvenstveno na poboljšanje poslovanja, a i na sigurnost naših građana.

Prvi put je celovito, da kažem, pružena zaštita korisnicima finansijskih usluga i sveobuhvatno su uređena prava korisnika finansijskih usluga koje pružaju banke, što u osnovi i cilj NBS, da kontroliše banke, ali ne samo banke, nego i davaoce finansijskog lizinga i trgovce, kao i uslove i način za ostvarivanje zaštite tih prava.

Ja sam podnela amandman na član 1, koji m se dodaje stav 2. jer sam želela da istaknem koliko ovaj zakon koji je donela NBS doprinosi povećanju stranih investicija u Srbiju i ubrzanju finansijskog obrta, što dovodi do bržeg progressa zemlje.

Povećanje investicija pokazuje da investitori veruju u političku i finansijsku stabilnost zemlje, jer povećano je ulaganje u dugoročne dinarske državne obveznice, što pokazuje da imaju poverenja u stabilnost i u razvoj Srbije na dugi rok.

Usled opšteg tehnološkog razvoja ukazala se potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, pre svega njihovog pružanja na daljinu.

Sve je veći značaj elektronskog poslovanja u savremenom životu. To je jedan od prioriteta naše vlade, da ide u pravcu digitalizacije, ubrzanja rasta, smanjivanja troškova usluga i približavanja istih na brz i lak način za sve građane Srbije.

Poštovana guvernerko, samo bih na kraju rekla sledeće – vi ste zaista pokazali da znate i da možete da se izborite sa nagomilanim problemima. Posle vaših argumentovanih diskusija, opozicija je uvek ostajala bez teksta. Takav je moj utisak, ja se izvinjavam. Želim puno uspeha NBS pod vašim vođstvom i u narednim godinama. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Mićin.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Aleksandra Tomić.

Izvolite, koleginice Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena guvernerko, narodni poslanici, moj amandman odnosio se na član 1. gde bi trebalo da se doda stav da ovim zakonom, koji se odnosi na finansijske usluge na daljinu, treba poseban osvrt i akcenat dati sprovođenju Agende za 2030. godinu. To je jedan krovni dokument UN koji podrazumeva ciljeve održivog razvoja kojim svet treba da ide prema 2030. godini, potpuno spreman da se uhvati ukoštac sa svim ovim inovativnim naučnotehnološkim promenama, ali i promenama u društvu i shodno klimatskim promenama kojih smo svi svesni.

Treba reći da je ovaj zakon pokazao suštinu koja govori upravo o modernizaciji Srbije u pogledu finansijskih usluga, a i usklađen je sa ciljevima održivog razvoja, Agendom 2030, gde je od 17 ciljeva osmi cilj – dostojanstven rad i ekonomski rast. Tu postoji 169 potciljeva. Najvažniji potcilj koji definiše ovaj zakon je potcilj 8.3, koji kaže da treba uključiti pristup finansijskim uslugama na način koji će biti potpuno orijentisan da podržava politiku ekonomskog razvoja, dostojan svih, preduzetništva, kreativnosti, inovativnosti i podsticanja za rast malih i srednjih preduzeća. To je ono što mi suštinski ovim dobijamo. Promovisanjem ovog vida finansijskih usluga i povećanjem broja kartica, povećanjem broja korišćenja inovativnih, odnosno informacionih tehnologija u bankarstvu suštinski dobijamo organizaciju samog sektora i društva na jednom novom nivou.

Ono što je bitno još reći jeste da je jedan od drugih potciljeva u stvari jačanje kapaciteta domaćih finansijskih institucija, kako bi se podsticala i širila dostupnost bankarskih, osiguravajućih, finansijskih uslova za sve. Upravo ova rečenica i potcilj pokazuje kako ovaj zakon može jednostavno da se uradi ukoliko postoji politički konsenzus i Vlade Srbije, i Narodne banke Srbije, i predsednika države kada je u pitanju uređenje jednog vrlo važnog sektora, a time će najveću korist imati građani Srbije.

Stoga, bez obzira na to što nisu prihvaćeni ovi amandmani, mislim da treba reći da ovim zakonima idete u susret budućnosti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Tomić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Krsto Janjušević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jasmina Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Izvolite.

GORAN PEKARSKI: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana guvernerko sa saradnicima, podneo sam amandman na član 1. ovog zakona, znači na član

koji se bavi opštim odredbama, a sa željom da se on dodatno objasni, afirmiše i približi građanima Srbije. Mislim da ja tu neću imati šta posebno da objašnjavam. Mislim da je guvernerka dosta toga objasnila u onom delu sednice kada se o ovom setu zakona raspravljalo u načelu.

Guvernerka je jednim pedagoškim pristupom i sa jednom velikom dozom strpljenja davala odgovore na sva pitanja koja su joj postavili poslanici i na ta pitanja koja su više ličila na provokacije, sa čistom političkom pozadinom, kako bi se realno negirali svi dosadašnji uspesi, kako bi se minimizirali i proglašavali za neuspeh i promašaj. Guvernerkini primeri o naporima NBS o očuvanju monetarne i finansijske stabilnosti, odnosno potezima o očuvanju stabilnosti domaće valute jednostavno su argumenti koji su utemeljeni i svakodnevno primenjivani u praksi. Posle vaših iscrpnih i stručnih odgovora, gospođo guverner, mislim da je javnost imala priliku da se uveri da NBS i Vlada Republike Srbije vode jednu odgovornu politiku i da se ispunjavaju svi ciljevi i zadaci koje je pred njih, a i pred ovaj parlament postavio predsednik Republike Srbije, gospodin Aleksandar Vučić.

Verujem da će poslanici SNS, kao i naši koalicioni partneri, podržati ovaj zakon, kao i set ovih zakona koji se nalaze na dnevnom redu ove sednice. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Pekarski.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

TIJANA DAVIDOVAC: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena guvernerko sa saradnicima, dame i gospodo poslanici, poštovani građani, amandman na član 1. Predloga zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu sam podnela kako bi se dodatno definisao predmet ovog zakona. Nacrt zakona prvenstveno se odnosi na bankarske usluge, usluge osiguranja, lizinga, usluge u vezi sa dobrovoljnim penzijskim fondovima, platne usluge, usluge izdavanja elektronskog novca, finansijske pogodbe, kao i na investicione usluge.

Osnovni cilj ovog zakona je unapređenje zaštite korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, odnosno kod ugovaranja ovih usluga preko interneta, imejlom, poštom ili korišćenjem drugih sredstava komunikacije na daljinu.

Ovim nacrtom uređeni su pravo na informisanje korisnika finansijskih usluga u predugovornoj fazi i nakon zaključenja ugovora, pravo na odustajanje od ugovora na daljinu, pravo na raskid tog ugovora, pravo na zaštitu od usluga

koje nisu tražene i druga prava korisnika finansijskih usluga pri ugovaranju na daljinu, kao i ostvarivanje zaštite prava i interesa tih korisnika, nadzor nad primenom odredbi ovog zakona.

Korisnici ovih usluga su fizička lica, preduzetnici i poljoprivrednici, kao i nosioci ili članovi porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

Usvajanjem ovog predloga zakona stvoriće se visok stepen zaštite korisnika finansijskih usluga, jačanje finansijskog tržišta u Republici Srbiji, zatim donošenje seta jedinstvenih pravila i principa za sve finansijske usluge koje se mogu ugovarati na daljinu, kao i usklađivanje sa direktivom Evropske unije. Takođe, ovaj zakon će doprineti jačanju poverenja korisnika finansijskih usluga u prodaji finansijskih usluga na daljinu, kao i dostizanje višeg nivoa pravne sigurnosti kod pružanja usluga, kao i snižavanje troškova poslovanja nadležnih finansijskih institucija kao što su Narodna banka Srbije, Komisija za hartije od vrednosti i Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija Republike Srbije.

U danu za glasanje pozivam svoje kolege da podrže predloženi amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boban Birmančević.

Izvolite, kolega Birmančeviću.

BOBAN BIRMANČEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana guvernerko sa saradnicima, poštovane kolege poslanici, poštovani građani, zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kao zakon koji pre svega definiše korišćenje tih usluga na daljinu, od izuzetnog je značaja i, naravno, njegov redosled da bude prvi u setu ovih zakona svakako govori o tome koliko očekujemo od tog zakona.

Ono što moram da podsetim predstavnike opozicije i sve one koji uopšte sumnjaju u rezultate NBS i u ono što predlaže NBS jeste da ovi zakoni samo nastavljaju kontinuitet, i lestvica koja je podignuta i koja se podiže iz dana u dan u NBS verovatno će biti za primer, to sam rekao i u načelnoj raspravi, verovatno će se izučavati u školama kako u Srbiji, tako i u inostranstvu jer je 2012. godine NBS konačno dobila guvernera koji svojim dosijeom i svojim iskustvom, znanjem i odnosom prema radu može da promeni i koji je promenio NBS u pravcu koji je pre svega značajan za državu Srbiju i za njene građane. Ali ovaj zakon kao zakon će fundamentalno pokazati kolika je razlika između 2012. godine naovamo i perioda od 2000. do 2012. godine.

Sada pričamo o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a do 2012. godine finansijske usluge ni sa pečatom, ni sa dva, ne samo sa dva, sa 22 svedoka nekada nisi mogao uraditi, jer niko nikome nije verovao, a ponajmanje se verovalo u finansijske usluge, pa makar one bile sa pečatom i

sa dva ili 22 svedoka. Sada 2018. godine pričamo o uslugama na daljinu i pričamo o uslugama koje će biti pružene bez pečata i bez bilo kakvog drugog kontakta, fizičkih dolazaka ili odlazaka u banku ili neku drugu finansijsku instituciju.

Ono što je, takođe, značajno to je da u Srbiji žive talentovani ljudi i ako je neko sumnjao da elektronsko poslovanje i digitalizacija neće zaživeti u Srbiji naravno da je pogrešio i kada je u svom ekspozeu premijer Vučić iznosio plan da digitalizacija bude jedna od osnova razvoja Republike Srbije, svi koji nisu mislili dobro Srbiji sumnjali su u to, ali naravno da su pogrešili.

Vratću se na građane Srbije. Na današnji dan u Srbiji svi, od dve do 92 godine, da ne bih nekog uvredio podići ćemo granicu na 102, od dve do 102 godine svi koriste elektronsko poslovanje i svi su i spremni i sposobni i u mogućnosti da to urade. Pre svega, da bi to bilo na najvišem mogućem nivou i sigurnosti, i bezbednosti i za građane i za one koji pružaju finansijske usluge, upravo je zaslužna Narodna banka Srbija i zakoni koji su na dnevnom redu.

U danu za glasanje svi oni koji misle dobro Srbiji i misle dobro svojim građanima glasaće za ovaj zakon. Oni koji to ne misle, neka vide šta će sami sa sobom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Šormaz.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radovan Jančić.

Da li neko želi reč? (Da.)

RADOVAN JANČIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani narodni poslanici, poštovana gospodo Tabaković, Srbija je od 2012. godine krenula putem ubrzanog razvoja, modernizacije, digitalizacije, većeg životnog standarda i sveukupno boljeg života njenih građana.

Sve brži tehnološki razvoj i sve veći značaj elektronskog poslovanja doprineli su uvođenju novih načina za ponudu i oglašavanje zbog čega se ukazala potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, pre svega njihovog pružanja na daljinu.

Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, o kojem raspravljamo, jasno uređuje prava korisnika finansijskih usluga korišćenjem savremenih i informaciono-komunikacionih tehnologija, uslove i način ostvarivanja i zaštitu tih prava.

Sa ciljem da se dodatno definiše predmet ovog zakona podneo sam amandman i predložio da se u članu 1. doda stav 2, koji glasi – ovim zakonom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtom na unapređenje rada lokalnih samouprava. Veoma je teško unaprediti rad lokalnih samouprava, posebno kad ih preuzmete iz ruku neodgovornih ljudi prethodnog

režima kojima su lokalne samouprave bile feudi i plen za lična bogaćenja i uvećanja sopstvenog kapitala.

Dolazim iz opštine Novi Kneževac u kojoj se scenario „upropasti i opljačkaj“ svakodnevno sprovodio sve do 2016. godine. Pre 2000. godine svrstani smo u red razvijenih opština u kojoj nije bilo nezaposlenih, u kojoj su deca po završetku školovanja znala da ih očekuje radno mesto sa pravom da rade i napreduju.

Projektom pljačkaške privatizacije ukinuto im je to pravo, a Novi Kneževac je postao sredina u kojoj se veoma teško živelo.

Danas posle dve godine otkako je SNS preuzela odgovornost i u toj opštini otvorena su nova radna mesta, otpočelo se sa izgradnjom novih proizvodnih pogona, brojne investicije su u toku, pre svega podignuto je dostojanstvo građana, vraćena je vera u bolju i srećniju budućnost, a ružna prošlost se polako potiskuje. Na sreću, ona se i ne zaboravlja, što pokazuju izborni rezultati i dvotrećinsko poverenje Srpskoj naprednoj stranci i predsedniku Srbije gospodinu Aleksandru Vučiću. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Petrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radmilo Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Mitrović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Mitroviću.

NENAD MITROVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospođo Tabaković sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ja sam podneo amandman na član 1. zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu.

Članom 1. utvrđuje se predmet zakona i propisano je da se zakonom uređuju prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja finansijskih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, kao i uslovi i način ostvarivanja i zaštite tih prava.

Donošenjem Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga 2011. i 2014. godine prvi put je celovito pružena zaštita korisnicima finansijskih usluga i sveobuhvatno su uređena prava korisnika finansijskih usluga koje pružaju banke, davaoci finansijskog lizinga i trgovci, kao i uslovi i način ostvarivanja i zaštite tih prava.

Korisnicima usluga osiguranja i dobrovoljnih penzijskih fondova zaštita sličnog nivoa pružena je kroz Zakon o osiguranju koji je donesen 2014.

godine i Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima iz 2005. i 2011. godine.

Primenom navedenih zakona u Republici Srbiji dostignut je visok standard zaštite korisnika finansijskih usluga. Međutim, opšti tehnološki razvoj i sve veći značaj elektronskog poslovanja u savremenom životu doprineli su i razvijanju novih načina za ponudu i oglašavanje finansijskih usluga, zbog čega se ukazala potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, pre svega njihovog pružanja na daljinu.

Kao jedan od prioriteta Vlade Republike Srbije postavljeno je i unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima, na prvom mestu u privredi i državnoj upravi, čemu naročito usvajanjem doprinosi Zakon o elektronskom dokumentu i elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju i Zakon o elektronskoj upravi. Donošenjem zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu dalje bi se doprinelo korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija u oblasti finansijskih usluga.

Pozivam kolege narodne poslanike da u danu za glasanje podrže predloženi zakon. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ognjen Pantović.

Izvolite, kolega Pantoviću.

OGNJEN PANTOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovaj predlog zakona u potpunosti ide ukorak sa ciljem ove Vlade da unapredi korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima, a na prvom mestu u privredi i državnoj upravi, čemu naročito doprinosi usvajanje Zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji, Zakon o elektronskoj upravi, a donošenje zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu dalje bi doprinelo korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija u oblasti finansijskih usluga.

Sve ovo znači da ova Vlada i ova skupštinska većina posvećeno radi na digitalizaciji i unapređenju korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima. Taj rad je rezultovao, na primer, da se danas dozvole za gradnju pribavljaju brže nego ikada i to elektronskim putem. Ukupan broj izdatih dozvola za gradnju u periodu od januara do marta 2018. godine je za 14,4% veći nego za period u prošloj godini. Predviđena vrednost radova u tom periodu povećana je za 20,7%. Sve ovo jasno govori o razvoju Srbije u pogledu infrastrukture.

Svi ovi investitori koji su korisnici finansijskih usluga koje su im potrebne za gradnju osetiće pozitivan uticaj kroz širu dostupnost finansijskih usluga i veći izbor između postojećih pružalaca finansijskih usluga na tržištu

kako bi mogli da odaberu najpovoljniju finansijsku uslugu koja odgovara njihovim potrebama bez obzira na to koliko je udaljena najbliža ekspozitura.

Takođe, pružaocima finansijskih usluga daje se dodatni podsticaj da na pouzdan i predvidiv način oglašavaju finansijske usluge na daljinu i da na taj način zaključuju ugovore sa korisnicima.

U svakom slučaju, dalje se podstiče već prisutna digitalizacija u finansijskom sektoru i ohrabruju se korisnici na masovniju upotrebu tih usluga putem savremenih sredstava komunikacije. Dodatnom zaštitom sve ovo će i dovesti do razvoja Srbije na svim poljima, a posebno u pogledu povećanja infrastrukturnih kapaciteta jer je Srbija, zahvaljujući ovoj vladajućoj većini, danas jedno veliko gradilište. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Pantoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Joloviću.

NIKOLA JOLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena guvernerko, ovim amandmanom dopunjuje se član 1. ovog predloga zakona jer se pored uređivanja prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja finansijskih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, kao i uslova i načina ostvarivanja i zaštite tih prava mora voditi računa i o boljem pristupu ekonomskim resursima.

Naime, ovim predlogom zakona su detaljno uređeni pravo na informisanje korisnika finansijskih usluga, pravo na odustanak od ugovora na daljinu, pravo na raskid tog ugovora i druga prava korisnika finansijskih usluga pri ugovaranju na daljinu, kao i ostvarivanje zaštite prava i interesa tih korisnika i nadzor nad primenom.

Sve ovo ukazuje na činjenicu da se samo ozbiljnim i detaljnim pristupom ovakvoj vrsti definisanja finansijskih usluga na daljinu može uticati na razvoj Republike Srbije, a samim tim i na bolju iskorišćenost ekonomskih resursa. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srbi Slav Filipović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Filipoviću.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena guvernerko Tabaković, dobro je što nemamo nikog preko puta nas da slušamo sve one besmislice o tome kako u zemlji Srbiji ništa ne valja. U zemlji Srbiji ništa ne valja kad tajkuni ne mogu da uzimaju pare iz banaka, pa da te pare ne vraćaju, a da onda vraćaju građani Srbije njihove dugove i zato sve kritike idu na račun vas kao guvernera Narodne banke Srbije, zato sve kritike idu na račun SNS-a i Aleksandra Vučića, zato što u zemlji Srbiji danas

vladaju red i zakon. Danas više ne možete da zavučete ruku u banku, da uzmete koliko vam treba zato što ste prijatelj sa premijerom ili sa ministrom finansija i da te pare nikada ne vratite.

Toga u Srbiji više nikada neće biti. Isto tako neće više nikada biti ovog žutog propalog, raspalog preduzeća na vlasti, zajedno sa svojim raznim ovim ostacima i fronclama koje su proizašle iz tog i takvog preduzeća. Zato će u Srbiji, uveren sam, dok god vi vodite NBS i dok god je SNS na vlasti kurs ostati stabilan. Zato će u Srbiji nastaviti da rastu devizne rezerve. Zato će nastaviti da rastu rezerve koje imamo u zlatu. Zato ćemo nastaviti da imamo stabilan kurs, rekao sam, stabilne javne finansije, stabilnu državu i uveren sam, zato će naši građani kao posledicu, dobru, pozitivnu posledicu svega toga, nastaviti da žive sve bolje i sigurnije. Zato ćemo već ove godine imati značajno povećanje penzija i plata i u javnom sektoru, a to je posledica upravo jedne dobre, stabilne politike, odgovorne politike prema državi i prema društvu. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Filipoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mirko Krlić.

Izvolite, kolega Krliću.

MIRKO KRLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodo guverner sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ne treba biti finansijski ekspert, kao što ja nisam, da bi se razumeo značaj popravljavanja finansijskih uslova i da bi se širio finansijski uticaj koji sveukupno razvija Republiku Srbiju, a svaki pozitivan pomak u takvom razvoju po meni bi trebalo da ima određeni uticaj na Srbe u regionu. Zbog toga su svi moji amandmani vezani za uticaj na Srbe u regionu.

Ne smemo nikako odbaciti činjenicu da u jednom delu EU, recimo u Mađarskoj, u Rumuniji, živim u Banatu pa mi je to blisko, živi veliki broj Srba koji ima određenu finansijsku moć i oni bi vrlo rado finansirali svoju maticu, samo kad bi imali upravo ovo – finansijsku sigurnost, zaštitu i podršku. Njihovo finansijsko jačanje i ekonomski prosperitet jačaju i ulogu i značaj i same Srbije u regionu.

Uzmimo, na primer, Republiku Mađarsku. Danas mađarska Vlada ozbiljno finansira kupovinu zemlje svojih sunarodnika u Srbiji, finansira otkup njihovih proizvoda poljoprivrednih, omogućava olakšan izvoz, tj. uvoz u svoju zemlju i ovim mađarska Vlada postiže više efekata – jednim jača mađarsku zajednicu, sa druge strane jača poverenje u domaćina sa kojim sarađuje, a sve to zajedno danas utiče na zaista prijateljske odnose sa Srbijom. Današnji odlični odnosi između dve države i dva državnika, Viktora Orbana i Aleksandra Vučića, upravo su na ovim temeljima.

Poltronska politika koja se svodila na – „Ivo, brate!“ i „Borise moj dragi!“, pomogla je Hrvatskoj da nesmetano uđe u EU, ali šta je urađeno za srpsko pitanje u Hrvatskoj? Šta je urađeno za njihovu imovinu, za njihova ljudska prava kada je to bilo moguće? Koliko je založeno suza, krvi, znoja krajiških Srba da bi Hrvatska nesmetano ušla u EU? Prodaja sopstvenog naroda jedina je finansijska instrukcija, jedina je finansijska politika kojom su se bavile prethodna vlast i prethodni režim. To se mora promeniti.

Znam, gospođo Tabaković, da vi isto mislite kao i ja i bez obzira na to da li prihvatate ovakve amandmane ili ne, oni imaju smisla čisto da opomenu i da skrenu pažnju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Zoran Dragišić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sandra Božić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolegice Božić.

SANDRA BOŽIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena gospođo Tabaković sa saradnicima, kolege poslanici, uvaženi građani Srbije, ovih dana u raspravi čuli smo krajnje detaljno, stručno i vrlo precizno obrazlaganje guvernerke Tabaković na temu predloženih zakona. Zaista ogroman trud i detaljno stručno objašnjenje svake moguće nedoumice poslanika i javnosti su obrazložene do poslednje relevantne informacije.

Rad Narodne banke Srbije je merljiv i vrlo vidljiv u svakodnevnom životu i kvalitetu standarda življenja svakog građanina Republike Srbije. Ono po čemu najčešće merimo rad svakog guvernera, upravo je stabilnost domaće valute. Dolaskom Jorgovanke Tabaković na mesto guvernera i njenim radom u proteklih šest godina, Narodna banka Srbije je dostigla i očuvala cenovnu i finansijsku stabilnost, ispunjavajući time svoje zakonom propisane osnovne ciljeve i doprinoseći stvaranju stabilnijeg poslovnog okruženja, smanjenju unutrašnjih i spoljnih neravnoteža, nižih troškova zaduživanja, većeg raspoloživog dohotka, ubrzanju privrednog rasta, kao i popravljanju kreditnog rejtinga zemlje, a sve to je postignuto u okviru vrlo snažnih izazova iz međunarodnog okruženja.

Ono što je najvidljiviji i daleko najbitniji rezultat Narodne banke Srbije jeste svakako očuvanje stabilnosti i predvidivost inflacije. Inflacija je sa dvocifrenog nivoa svedena na nivo uporediv sa evropskim standardima. Godine 2012. inflacija je iznosila 12,9 %, a do oktobra 2013. godine inflacija je spuštana na 2,2%, a sada je prosečni nivo 1,9%. Ovim i mnogim drugim značajnim rezultatima NBS, o kojima ću govoriti u narednim amandmanima, svoju pohvalu su dali gotovo svi poslanici opozicije u načelnoj raspravi.

Verujem da su shvatili da u borbi sa brojkama i egzaktnim rezultatima nagađanjima, lažima i jeftinim političkim poenima nema mesta.

Međutim, iza svake pohvale za rezultate Narodne banke Srbije i za rad guvernerke Tabaković dolazila je pokuda za rad predsednika Aleksandra Vučića i premijerke Brnabić. Pa koliko je to nelogično i praktično nemoguće? Po vašoj besedi, opozicijo, rekla bih da je NBS ovaj rezultat ostvarila gde, možda u Nigeriji? Na sreću, kolektivna svest i opšte poznavanje političkih prilika jedne prosečne srpske porodice je na daleko višem nivou od onog koliko vi, poslanici opozicije, želite da ih potcenite, te je savršeno jasno da je politika koju vode nekadašnji premijer, a danas predsednik Srbije Aleksandar Vučić, premijerka Brnabić, Vlada Republike Srbije i politika NBS visoko sinhronizovana, uzročno-posledična, pa je jasno da bez predanog vođenja državne politike, očuvanja međunarodne pozicije, predanog rada u rešavanju unutrašnjih pitanja nema rezultata NBS i obrnuto.

Vrlo je jasno zašto guverneri koje je postavila Demokratska stranka nisu imali ni približne rezultate, već vreme vladavine demokratskih guvernera pamtimo kao vreme u kojem je Narodna banka Srbije bila samoposluga za namirivanje interesa i finansiranje Demokratske stranke i njenih funkcionera.

Takođe želim da Demokratskoj stranci čestitam na izboru novog predsednika i verujem da im je bilo jako teško odlučiti se između nekoliko kandidata. Kažu očevici da je gotovo podsećalo na nekadašnji popularni kviz – osoba A – ja sam Dragan Đilas, osoba B – ja sam Dragan Đilas, osoba C – ja sam Dragan Đilas. Verujem da ćemo gledati opet sličan scenario onom – Đilas izbacio Jeremića iz DS-a, Tadić napustio DS zbog Đilasa, Đilas se povukao zbog Pajtića, Pajtić podneo ostavku na mesto poslanika zbog Šutanovca, Šutanovac podržao Jankovića za predsednika, a Janković pravi koaliciju sa Jeremićem i Đilasom koji je izbacio Jeremića. Samo još ostaje da vidimo u ovom cirkusu gde je Lutovac. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Povreda Poslovnika, Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Član 27.

Gospodine predsedavajući, trebalo je da pratite i da opomenete koleginicu koja je malopre govorila. Naravno, ona je napisala ili je dobila napisano, svejedno je, govor gde je hvalila guvernera, gde hvali ovaj režim, gde hvali vlast i naravno, nemamo mi ništa protiv toga.

Ona je poslanik skupštinske većine i neka to radi, ali ne znam kako niste primetili – ona je posprdno i s osmehom rekla – neće biti valjda kao u Nigeriji. Dakle, Nigerija je prijateljska država Srbiji. Nigerija je država koja nije priznala Kosovo i Metohiju niti će ikada. Nigerija je država koja mora ovde da uživa apsolutno poštovanje i nedopustivo je da Nigerija služi

narodnom poslaniku kao ono usput – nećemo biti valjda toliko loši kao u Nigeriji, uz podsmeh.

Molim vas da ubuduće vodite računa o tome. Nama je veoma važan svaki glas, svaka država koja ne priznaje lažnu državu Kosovo, koja Kosovo i Metohiju doživljava kao deo Republike Srbije, što i jeste, i mi svaku državu koja ima taj odnos moramo zaista sa krajnjim uvažavanjem i da pominjemo i da govorimo o njoj. S druge strane, imate države neprijatelje Srbije, poput SAD-a i ovog Skota koji može svašta da vam kaže u Srbiji, niko neće ništa loše za njega da kaže, već više nije Skot nego je Skat itd.

Zato vas molim da, poštujući Poslovnik, poštujete i sve prijatelje države Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Uz uvažavanje vašeg stava i sugestije, smatram da koleginica nije imala lošu nameru. Naravno, poštujemo i Nigeriju kao što poštujemo i Burundi, i Gvineju Bisao, i Surinam i sve države o kojima ste malopre govorili.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.) Hvala.

Reč ima guverner Narodne banke Srbije, dr Jorgovanka Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Poštovana gospođice, poslaniče, ne znam šta je politički korektno, želim da kažem da jesmo danas ovde i možemo na ovaj način da pričamo o Srbiji upravo zato što se zna šta su nam ciljevi, kako ih ostvarujemo, ovako disciplinovano, promovišući ciljeve koje ima država, pokazujući sopstvenu disciplinu i promovišući svoje ime.

U trenutku kada ste rekli da Narodna banka Srbije nije ostvarila ove rezultate sama i samo za sebe, ja sam vas odlično razumela kao što sam i sama reagovala kada je neko rekao – vi ste dobri ali podučite druge. Vaš komentar da Narodna banka Srbije ove rezultate nije ostvarila negde u Nigeriji, bile su najbezazlenije ilustracije situacije u kojoj je država Srbija koordinisana celina predsednika Vlade i Narodne banke Srbije.

Meni je mnogo drago što ste vi to na jedan takav ilustrativan način rekli i to baš ilustrujući jednu od prijateljskih zemalja koja nam pomaže da sačuvamo teritorijalnu celovitost. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Nataša Sp. Jovanović ima reč.

Hoćete povredu Poslovnika? (Da.)

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Povređen je član 27, 32. i 116.

Upravo je trebalo da reagujete kada je govorila guverner Narodne banke Srbije Jorgovanka Tabaković.

Ona nije tumač Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije i trebalo je vi ili gospodin Martinović pred početak ove sednice da joj kažete, najpre, da dok narodni poslanici govore, da ona zajedno sa ovom gospođom pored nje, koja ne znam ko je, koja sve vreme pravi grimase od 1. juna otkako smo u zasedanju, njena saradnica, ne šapuće nešto i ne domundava se. Molim vas zaštitite narodne poslanike od nepristojnog ponašanja ovih prisutnih dama bez obzira na to koje funkcije obavljaju.

Dakle, trebalo je da je prekinete u trenutku, jer po članu 116, što je trebalo da joj kažete i vi i Martinović, Jorgovanka Tabaković na ovoj sednici može u ovom delu sednice kada se govori o raspravi u pojedinostima, da govori dva minuta o amandmanu. Da je ona govorila o tekstu amandmana kolegice Božić, ja bih razumela, ali da se ona stavlja u ulogu tumača reklamiranja Poslovnika, potpredsednika Skupštine, gospođe Vjerice Radete, to je zaista nedopustivo naročito zbog činjenice što se tek sada javljam da intervenišem. Suzdržavala sam se od prvog. Kada je počela ova sednica, veoma nepristojno se i ona i dotična dama pored nje ponašaju kada mi intervenišemo po Poslovniku, ili kada izlažemo nešto o amandmanima, a pogotovo gospođa koju ona valjda treba da upristoji, da je ovo Narodna skupština, jer i sama je Tabaković, kada je bila poslanik SRS i kada je znala red i disciplinu, dok nije ukrala taj mandat, isto tako reagovala kada su dolazili saradnici iz drugih ministarstava.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Jovanović.

Smatram da se guverner Narodne banke dr Jorgovanka Tabaković javila u skladu sa njenim pravom iz člana 158.

Takođe, isto tako smatram da ako je neko pokazao u ovih pet godina nezavisnost u svom radu i korektnost, što je delokrug rada i deo njene funkcije, to jeste Jorgovanka Tabaković, tako da mislim da nije imala tu nameru da bilo koga uvredi, ni vas, ni gospođu Radetu, naravno ni Narodnu skupštinu.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.) Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik dr Aleksandar Martinović, povreda Poslovnika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Član 107, gospodine Marinkoviću.

Javio sam se zbog dve stvari. Prvo, moja kolegica Sandra Božić se nije uvredljivo izrazila ni o jednoj državi u svetu, pogotovo ne o Nigeriji, nego je htela da ukaže dežurnim kritičarima Vlade Srbije i guvernerke Tabaković da odlični ekonomski rezultati koji su postignuti naročito od 2014. godine nisu postignuti u nekoj drugoj državi, nego u državi u kojoj svi živimo i u kojoj građani mogu da posvedoče da su postignuti značajni rezultati i na ekonomskom i na finansijskom planu.

Što se tiče Nigerije, naravno da je poštujemo, kao što vi morate da poštujete činjenicu da to što Nigerija nije priznala nezavisnost Kosova i Metohije, i to što su neke države koje su ga priznale, povukle svoje priznanje nije zasluga vaša, nego je zasluga Aleksandra Vučića, Vlade Republike Srbije i zasluga naše spoljne politike koja je potpuno drugačija od one koja je vođena do 2012. godine.

Sa druge strane, ako se iko ponaša učtivo i pristojno na sednici Narodne skupštine na kojoj se raspravlja o zakonima koje je predložila Narodna banka Srbije, onda je to upravo gospođa Tabaković sa svojim saradnicima, koja ni jednog jedinog minuta nije izašla iz sale dok se vodi rasprava, koja pažljivo sluša sve narodne poslanike i odgovara na njihova pitanja i to na jedan veoma stručan način i na način koji je shvatljiv građanima Srbije.

Tako da te otrovne strelice koje se upućuju na račun gospođe Tabaković, mislim da dolaze od ljudi za koje je izgleda vreme stalo 2008. godine. Sada je 2018. Godina. Prošlo je 10 godina. Mislim da tema mandata, tema Jorgovanke Tabaković iz 2008. godine zaista više u Srbiji nikoga ne zanima.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Ne želite da se Skupština izjasni?

Uz to da, iako sam spiker, slažem se da kao što je obavljala funkciju narodnog poslanika, isto tako odlično obavlja ovu funkciju guvernera Narodne banke Republike Srbije.

Reč ima Neđo Jovanović, povreda Poslovnika.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem.

Član 27. Takođe, smatram da je reakcija u odnosu na povredu Poslovnika bila u skladu sa Poslovnikom, ali neadekvatna. Mogli ste i da malo strože opomenete bilo koga ko reklamira Poslovnik na način kako je reklamiran, jer u konkretnom slučaju nije bilo manifestovano bilo kakvo ponašanje koje bi povredilo ugled ovog doma. Ovaj dom zaista zaslužuje svaki ugled i to u posebnom smislu reči.

Ja se potpuno saglašavam sa činjenicom da to što je ne samo Gvineja Bisao već i mnoge druge zemlje, Nigerija i bilo koje druge zemlje koje su opozvale svoj pristanak da Kosovo postane nezavisna država, podrazumeva posledicu izuzetno dobrog i kvalitetnog rada rukovodstva države Srbije, prevashodno predsednika države Srbije Aleksandra Vučića i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića, koji je dao nemerljiv doprinos upravo odlazeći u sve zemlje koje su mogle da budu izlobirane u pravcu opoziva bilo čega što podrazumeva benefit jednoj kvazitvorevini kojoj nikada ne treba dozvoliti da postane država, a to je ono što se sada dešava na Kosovu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jovanoviću.

Smatram da nije bilo nikakve loše namere i povrede Poslovnika kada je u pitanju diskusija i kolegkinice Jovanović i Vjerice Radete, uz to da, naravno, smatram da smo svi očigledno na istom zadatku, i vladajuća koalicija i srpski radikali, tako da se možemo složiti oko ovog dela povlačenja priznanja i tog političkog delovanja i aspekata u vezi toga. Hvala vam.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljibuška Lakatoš.

Izvolite.

LjIBUŠKA LAKATOŠ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, uvažena gospodo Tabaković sa saradnicima, uvaženi narodni poslanici, cilj donošenja zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu jeste unapređenje prava korisnika finansijskih usluga i dodatna zaštita tih korisnika i preciziranje kod ugovaranja na daljinu, kao i usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU.

Zacrtani programski ciljevi Vlade Republike Srbije za unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima potvrđuju se i donošenjem predloženog zakona.

I ovo je jedan od primera gde jasno možemo videti opredeljenost Srbije za nastavak evropskog puta, kao i vidljiv napredak započetih reformskih procesa.

Vlada Republike Srbije vodi Srbiju putem evropskih integracija, što je važan mehanizam za sveukupni razvoj naše države.

Modernizacijom platnog sistema, smanjivanjem troškova privrede u delu koji se odnosi na poslovanje platnim karticama i onlajn trgovinom i dodatnom zaštitom korisnika finansijskih usluga poboljšava se poslovni ambijent, stvaraju se mnogo povoljniji uslovi za finansiranje, što obezbeđuje ubrzani razvoj Srbije.

Amandmanom koji sam podnela na član 1. htela sam ukazati koliko je značajno obratiti i pažnju na školski sistem, gde moramo otvarati nove profile gde ćemo obrazovati stručnjake i u informacionoj oblasti, koji će svoje znanje implementirati kako u oblasti IT tehnologija, tako i u oblasti finansija i na taj način doprineti sveukupnom razvoju Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Ljubiša Stojmirović.

Izvolite, profesore.

LjUBIŠA STOJMIROVIĆ: Poštovane kolegkinice i kolege, kad govorimo o digitalizaciji i elektronskom poslovanju, moramo biti svesni da je jedan od zaslužnih građana, odnosno možemo da kažemo i krivaca, veliki

stvaralac Nikola Tesla. To je proizvod njegovog dostignuća i mi danas imamo mogućnost da na jedan mnogo lakši i kvalitetniji način mnoge stvari uradimo.

Nikola Tesla, kao i drugi naučnici i izumitelji je, stvarajući ta svoja dela, te pronalaskes, imao u vidu pozitivnu stranu. On je hteo da ljudima omogućí da na lakši i efikasniji način žive i završavaju određene poslove.

Međutim, šta se dešava s druge strane? Neko pokušava to i da zloupotrebi, tako da imamo mnoge zloupotrebe i u ovom sistemu poslovanja. Zbog toga ovaj član 1. i govori o zaštiti prava korisnika, a ja ću da navedem jedan primer koji se meni desio, nije vezan za ove finansijske transakcije, ali jutros mi je stigla neka poruka na mobilni telefon, gde se kaže – čestitamo što ste se uspešno prijavili za korišćenje neke VIP igrice. Nemam pojma, neka glupost. Niti sam se prijavljivao, niti igram igrice. Ali neko zloupotrebljava mogućnost tih komunikacija. To je neka firma 4444, četiri četvorke, i onda me oni obaveštavaju da će mi nedeljno odbijati toliko i toliko dinara.

Znači, u svim ovim našim željama da omogućimo građanima što lakše i efikasnije poslovanje moramo da vodimo računa i o tome da ne dođe do zloupotrebe, da nemaju oni ne samo korist, nego da imaju štetu od toga.

E sad, šta je najveći problem, slušajući diskusije mojih kolega? Ovde je problem u tome što smo mi u današnje vreme sve podredili materijalnom delu sveta. Zapostavili smo i moralno i socijalno i duhovno, a kako Tesla, koga sam već citirao u svojoj čuvenoj doktrini navodi, da bi ljudski rod mogao da ide napred, mora da stvori istinsko obrazovanje i istinsku kulturu. A te dve oblasti ljudskog života moraju da počivaju na tri stuba – jedan je socijalni, drugi je moralni, a treći je duhovni. E, tu ćemo morati malo više da se potrudimo, kako bismo omogućili našim građanima i građanima celog sveta da imaju dostojanstven život i da omogućimo ono što je svima nama cilj, a to je blagostanje svih članova društva. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, profesore.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Katarina Rakić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Ovaj amandman čak i da je ozbiljno napisan i sa ozbiljnim namerama, ne bi mogao nikako da se prihvati, jer zaista nema apsolutno nikakve veze sa onim što je napisano u amandmanu.

Predloženo je da se doda novi stav u član 1. i da taj stav glasi – ovim zakonom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim

osvrtnom na prava izbeglih i prognanih lica. Dakle, nikakve veze ovaj zakon nema sa pravima izbeglih i prognanih lica.

Ko su izbegla i prognana lica danas u Srbiji? U međuvremenu, srećom, mnogi su dobili državljanstvo, zaposleni su, imaju svoje privatne poslove itd. Oni koji su ostali u ovom statusu su stari ljudi, nezaposleni ljudi, samo im fali kreditna kartica da idu u banku da podižu pare. Dakle, nemojte da se rugate nekim stvarima.

Kada su u pitanju izbegla i prognana lica, veliki broj ljudi upravo iz ovog dela su invalidi, učesnici i invalidi poslednjih ratova.

Pretpostavljam da svi znate da u Srbiji postoji Zakon o pravima vojnih invalida i boraca poslednjih ratova, ali ne znam da li znate kako se taj zakon primenjuje.

Zaista moram da skrenem pažnju da, zahvaljujući nekoj čudnoj primeni ovog zakona, ova lica i članovi porodica poginulih boraca po nekoliko meseci ne dobiju ni jedan jedini dinar onog što im obavezno po zakonu pripada. To su tzv. neobezbeđena lica, tako ih zakon tretira, i oni svake godine dobijaju rešenja o nadoknadi. Ta rešenja traju od 1. aprila tekuće godine do 31. marta naredne godine. Onda Ministarstvo svake godine utvrđuje neke kriterijume na osnovu kojih se donose nova rešenja.

Sad zamislite, 1. april je bio rok kada je trebalo da se tim ljudima donesu nova rešenja, a inspekcija Ministarstva je tek u maju donela ove instrukcije koje su potrebne za donošenje rešenja po opštinama. Svako doneto rešenje u opštini mora da ide na reviziju i taj postupak može da traje po nekoliko meseci, a ranije je bilo tako da su ova lica dobijala akontacije koje su im se kasnije obračunavale kada bi dobili ova rešenja i kada bi ta rešenja postala pravosnažna.

To se, gospodo, više ne radi i, dakle, neobezbeđeni ratni vojni invalidi, učesnici ratova i porodice palih boraca po nekoliko meseci ne dobiju ni jedan jedini dinar i postavlja se pitanje, zaista, kako žive i kako preživljavaju.

Samo još jednu rečenicu vezano za malopredašnju primedbu jednog kolege da nikog ne interesuje u Srbiji šta se dešavalo 2008. godine, ko je krao mandate itd., možda će za nekoliko godina neko reći da nikog ne zanima što je Meho Omerović krao parfem na aerodromu u Frankfurtu, ali znate, čast i bruka žive dovijeka, nema zastare.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Nije bila tema amandmana.

(Vjerica Radeta: Šta nije bila tema amandmana?)

Kolega Omerović. Hvala.

Reč ima Milimir Vujadinović, povreda Poslovnika.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Član 107. Mislim da smo svi dužni da poštujemo dostojanstvo ovog uvaženog doma, pre svega govoreći o onim kategorijama stanovništva koje su

danas u Srbiji među najugroženijim, a to izbegli i raseljeni jesu sigurno. Javnosti radi, ne možete sa ovog mesta negirati postojanje izbeglih i raseljenih lica, iako je to intencija poslednjih meseci kada su u pitanju amandmani našeg kolege Linte. Ja svakako podržavam njegov amandman i glasaću za njega. U svakom zakonu spominjati izbeglice i njihova prava jeste i te kako opravdano. Danas se u Srbiji nalazi 28.000 lica koja su registrovana kao izbegla i raseljena lica još uvek. Naravno, postoje oni koji su u međuvremenu postali državljani Republike Srbije, ali to ne znači da je njihov status time rešen. Mnogi od njih još uvek nisu stambeno rešeni.

Na tom putu, opet moram da kažem, ova vlada je uradila najviše. Kao što znate, pokrenut je taj regionalni stambeni program. Evo, govorim primer iz Subotice. Prošle godine smo potpisali dva ugovora vrednosti 600.000 evra, gde obezbeđujemo više od 70 izbegličkih porodica građevinskim materijalom i kupovinom kuća za te iste izbeglice. To jesu građani Republike Srbije koji imaju državljanstvo, ali oni su i dalje neobezbeđeni. S tim da napominjem, 28.000 takvih su još u statusu izbeglica bez državljanstva Republike Srbije. Negirati njihovo postojanje sa ovoga mesta zaista je u najmanju ruku uvreda i za ovaj dom i za građane Republike Srbije, tako da vas molim da sledeći put opomenete ovakva nastojanja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Vujadinoviću.

(Vjerica Radeta: Replika.)

Ne mogu da vam dam repliku, kolegice Radeta, na povredu Poslovnika.

(Vjerica Radeta: Dobro, onda ću i ja povredu Poslovnika.)

U redu, povreda Poslovnika.

Samo da pitam kolegu Vujadinovića – da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Povreda Poslovnika, Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Član 27. Zaista, ovo malopre je više ličilo na repliku nego na povredu Poslovnika, što nama ne smeta, to moram svaki put da ponovim, jer mi se zalažemo da narodni poslanici mogu slobodno i otvoreno da govore šta god hoće, ali ne znam odakle je izvučeno malopre u povredi Poslovnika da neko negira postojanje raseljenih i prognanih lica u Srbiji. To je zaista neverovatno. Naprotiv, govorila sam i govorim o tome da treba mnogo više da se posveti pažnja rešavanju konačnog statusa svih tih ljudi.

Kolega koji je malopre govorio je, koliko ja znam, predsednik nekog udruženja izbeglih iz jednog dela bivše Jugoslavije. Možda nema tih problema, ali ne znam da li zna, recimo, za probleme prognanih lica koja žive u Čačku, ni na nebu ni na zemlji, ne znaju šta ih čeka sutra, nijedan papir ne mogu da dobiju. Nekom donacijom su izgrađene zgrade i ljudi su se uselili,

dobili su, rečeno im je – uđite, ti u taj stan, ti u taj, nikakvog papira nemaju, niko im ne da ni pravo korišćenja, ni pravo otkupa itd. Ja sam i o tome govorila i svaki put govorim. Dakle, ne zloupotrebljavam, nego prosto, koliko je ovaj amandman u vezi sa rešavanjem tih prava, ono što ja govorim je mnogo više vezano za rešavanje prava tih ljudi koji su prognani sa svojih ognjišta. Dakle, niko im nije pomogao.

Kažu da je dolazio Linta u kampanji, tri puta je u kampanji dolazio i svaki put je rekao – rešiće im problem. Ni do danas nije. Zbog toga je dobro da postoji ovakav amandman, da bismo mogli javno da progovorimo, da bismo mi možda odavde animirali Ministarstvo da se uradi nešto da se taj problem reši. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Jeste, i meni je dosta ličio na repliku govor kolege Vujadinovića. Pomno sam slušao i smatram da je došlo do nesporazuma. U svakom slučaju, ozbiljna je stvar, prognani ljudi, tako da mislim da nisam povredio Poslovnik.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Ne.)

Reč ima dr Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, za one koji ne znaju, Miodrag Linta je poslanik Srpske napredne stranke i predsednik je Saveza Srba iz regiona. Rođen je u Topuskom, studirao je u Zagrebu i danas je narodni poslanik u Narodnoj skupštini Republike Srbije, izabran sa liste Aleksandar Vučić – Srbija pobeđuje. Ako iko zna sa kakvim problemima se prognani Srbi iz Hrvatske susreću, onda to zna Miodrag Linta, i u rešavanju životnih problema tih ljudi taj čovek učestvuje svaki dan. On danas sticajem okolnosti nije prisutan na sednici Narodne skupštine zato što se nalazi u Banjaluci na jednom skupu koji je posvećen tome da na predstojeće izbore u Bosni i Hercegovini Srbi koji su ostali da žive u Federaciji Bosne i Hercegovine izađu na jednoj listi. Dakle, Miodrag Linta učestvuje u sabiranju srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, i to u onom delu Bosne i Hercegovine u kome srpski narod danas veoma teško živi. Tako da, sa podsmehom govoriti o tom čoveku i o njegovom amandmanu mislim da je krajnje nekorektno.

Ono što ja ne razumem, priznajem da sam glup, ali ne razumem – kako je moguće zauzeti stav da amandman Miodraga Linte nema nikakve veze sa onim što ovaj zakon reguliše? Kao da izbegla i prognana ili interno raseljena lica ne mogu da budu korisnici finansijskih usluga na daljinu. Pa, naravno da mogu. Neki od tih ljudi primaju penzije, neki primaju odgovarajuća socijalna davanja, i te kako imaju posla sa bankama i sa drugim finansijskim institucijama. Neki su u procesu rešavanja problema svojih penzija u Hrvatskoj, neki u Bosni i Hercegovini, i te kako su korisnici finansijskih

usluga na daljinu i i te kako im ovaj zakon izlazi u susret i olakšava im rešavanje njihovih problema.

Što se tiče ovih ljudi koji su izbegli a koji žive u Čačku, vi ste kontradiktorni, gospodo Radeta. Inače, spomenuli ste neki termin, vi ste izgleda uveli neki novi kalendar, kaže – sva rešenja koja budu doneta do 31. aprila. April ima trideset dana, koliko ja znam, sem u nekom novom kalendaru.

(Vjerica Radeta: Rekla sam – 31. marta i 1. aprila.)

Dobro, vi ste rekli 31. aprila, ali nije to sad bitno.

Ono što je mnogo važnije, rekli ste dve kontradiktorne stvari. Najpre kažete – tamo negde u Čačku žive izbegla lica iz Hrvatske, ni na nebu ni na zemlji, doduše, žive u nekoj zgradi koju je napravila Vlada Srbije i useljeni su u stanove, ali to sad nema nikakve veze, to je sad sve bez veze. Njihov problem nije rešen. Pa čekajte, je l' ti ljudi žive ni na nebu ni na zemlji ili žive u zgradi koju je napravila Vlada Srbije i imaju svoje stanove, gde žive sa svojim porodicama?

Zaista ne razumem dokle sežu vaši lični animoziteti prema Miodragu Linti i prema Poslaničkoj grupi SNS. Znači, ili čovek nema gde da živi, pa se onda kaže da živi ni na nebu ni na zemlji, ili je čoveku rešeno stambeno pitanje, neko mu je napravio zgradu, a to je Vlada Srbije. Čovek se sa svojom porodicom uselio u taj stan, znači, rešeno mu je jedno važno životno pitanje. Radimo i dalje da se rešavaju sva druga pitanja ljudi koji su proterani iz Hrvatske, iz Republike Srpske Krajine, iz Federacije Bosne i Hercegovine. Ali ono što primećujem, to je da kad god se na dnevnom redu pojavi amandman Miodraga Linte, obavezno se javlja gospoda Radeta da kaže kako je taj amandman besmislen, kako je glup i kako nema nikakve veze sa predlogom zakona. Naravno da ima.

Kao što bismo mi sad mogli svi redom da se javljamo na amandmane koje vi podnosite i dokazujemo ili obrazlažemo njihovu besmislenost. Ja mislim da takva rasprava ne vodi nigde. Dakle, mi ovde ne treba da se sukobljavamo na ličnoj osnovi. Miodrag Linta mi nije simpatičan, pa ću sad da kažem da je amandman glup ili da ljudi žive ni na nebu ni na zemlji, iako im je Vlada Srbije sazidala zgradu i napravila stanove.

Mi ovde treba da izložimo naše političke koncepte, pa da vidimo čiji je politički koncept bolji, odnosno neka građani Srbije na izborima o tome sude, ali ja ne mogu kao predsednik poslaničke grupe da dozvolim da Miodrag Linta na svakoj sednici bude stavljen na stub srama zato što se nekome lično dopada ili ne dopada. Lično mislim da čovek odlično radi svoj posao. Radi jedan težak posao. Ja ga svaki dan srećem ovde u holu Narodne skupštine kako telefonira sa našim sunarodnicima koji su proterani iz Hrvatske, koji su proterani iz Federacije BiH i on pokušava aktivno da reši njihove probleme.

Lako je nama koji ovde sedimo da pričamo kako Srbi koji su proterani teško žive i kako imaju mnogo problema. To svi znamo. Hajde da pokušamo da rešimo makar jedan njihov životni problem. Miodrag Linta to radi svaki dan, i vi ste našli baš danas, kada čovek u Banjaluci učestvuje na jednom skupu pod pokroviteljstvom Vlade Republike Srpske gde treba da se dogovori združeni nastup Srba u Federaciji Bosne i Hercegovine na izborima da idemo svi pod jednim srpskim barjakom, da idemo svi na jednu listu kao što smo uradili na Kosovu i Metohiji iako mnogi za to nemaju razumevanja i tu politiku ne razumeju, a da ne idemo u dve, tri ili pet kolona, jer nas sve muči ista muka i svi smo u istim problemima... Da stanemo pod jedan srpski barjak i da sledimo politiku koju vodi Vlada Srbije i koju vodi predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić. To znači da poštujemo Dejtonski mirovni sporazum, poštujemo suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, ali se borimo za prava srpskog naroda koji je ostao da živi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Vi, gospođo Vjerice Radeta, vrlo dobro znate koliko teško žive Srbi u onim opštinama i gradovima koji su, kako bi rekao Vuk Karadžić – ovejano srpski, čisti srpski krajevi: Mrkonjić Grad, Grahovo, Glamoč. To su krajevi i u kojima su do 1995. godine Srbi živeli u preko 90% od ukupnog broja stanovnika i ti ljudi tamo dan-danas žive, ali žive pod vrlo teškim uslovima.

Mi sad pokušavamo koliko god možemo da te ljude okupimo, da ih saberemo, da ne idu na dve ili tri liste na izbore, nego da idu na jednoj zajedničkoj listi koja će se boriti za srpsku stvar u Federaciji Bosne i Hercegovine, ne dirajući u Dejtonski mirovni sporazum i vi kažete – e, amandman Miodraga Linte je besmislen, on je glup, kakve veze izbegla i prognana lica imaju sa finansijskim uslugama na daljinu.

Mislim, najmanje što ste rekli je krajnje politički nekorektno. Kao što bi bilo, sad zamislite da ja podsećam vas, vi ste ovde spominjali čast, obraz, ugled, ne zaboravlja se sramota i tako dalje. Da li treba da vas podsećam, bili smo živi svedoci i vi i ja i Jorgovanka 2008. godine, Bog prokleo onoga ko sarađuje sa Borisom Tadićem? Nije prošlo tri godine i vi uđete u Tadićeve upravne odbore. I? Šta je sa čašću? Šta je sa obrazom? Šta je sa ugledom? Nema veze. Nemojte tako, te 2008. Godine, 2010/2011. godine, dešavale su se mnoge teške stvari u srpskom Parlamentu. Želim da se takve stvari više ne dešavaju. Padale su teške reči. Padale su uvrede. Kleli smo jedni druge. Mislim da je srpski parlamentarizam makar toliko uznapredovao da takvu vrstu retorike jednostavno više ne zaslužuje.

Konačno, ako želite da stavimo tačku na priču o tim mandatima, mislili vi, ili Jorgovanka, ili ja o prirodi mandata bilo šta, Zakon o Narodnoj skupštini je rekao svoje, Ustavni sud je rekao svoje. U tom smislu naša privatna mišljenja možemo da zadržimo za sebe. Možemo i javno da ih iznosimo, a

možemo oko toga da se prepiremo iako ja u tome ne želim da učestvujem, ali samo želim da vas podsetim da je 2008. godina bila pre deset godina i da se građani Srbije danas suočavaju sa nekim novim izazovima, sa nekim novim problemima, a raskol u SRS je možda zanimljiv za istoričare. Možda je zanimljiv za one koji će se jednog dana baviti političkom, novijom političkom istorijom Srbije, ali mislim da je građanima Srbije danas potpuno nezanimljiv.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Martinoviću.

Pravo na repliku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Martinović pomiritelj, ako ćemo se šaliti.

Dakle, nijedanput nisam pomenula ime Miodraga Linte. Govorila sam o amandmanu. I sad kažem da je amandman apsolutno besmislen.

Što se tiče stanova u Čačku, da, ljudi su ušli u te stanove, nemaju nikakav papir, ni pravo korišćenja, ni pravo otkupa i to jeste ni na nebu, ni na zemlji, to jeste od danas do sutra i tako dalje.

Što se tiče tog posla koji Linta radi danas u Banjaluci, kad je već pomenuto, pa, neće baš Srbi sa područja tog dela Bosne i Hercegovine, Federacije, neće baš rado da se odazivaju niti će da izlaze na te izbore. Jednostavno ih ne interesuje, zato što se Srbi u tim nekim krajevima negde vraćaju, pa kao pokušavaju nešto tamo da počnu da rade i tako dalje. Gospodin Martinović sigurno zna da su ljudi koji se vraćaju u te krajeve uglavnom stariji ljudi, i mahom se vraćaju da tamo umru. Naravno, ima i nekih, zaboravio je, recimo, Martinović Drvar, koji je bio najsrpskiji grad, i nije ga pomenuo, gde su neki čak pokušali da otvaraju neke pilane, da rade tako nešto, ali ni to nije išlo.

Ali mene je u jednom delu ohrabrila Martinovićeva diskusija kada je govorio kako prognana izbegla lica mogu da koriste usluge ovoga zakona. Da li to znači, nije baš do kraja objasnio gospodin Martinović da, recimo, moja porodica, moja familija šira, i ne samo moja, nego mnogih, može zahvaljujući ovom zakonu, da osigura svoju imovinu, da dobije odgovarajuću naknadu za imovinu onakvu kakva je bila u momentu kada su je napuštali, jer ovaj zakon se primenjuje i na međunarodnom nivou? Naravno da od toga nema ništa i samo pravite priču koje nema.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zaista je teško naći adekvatan odgovor kada neko izgovara u najmanju ruku ovakve čudne rečenice – šta sad mi imamo da se bavimo Srbima u Federaciji Bosne i Hercegovine, to su uglavnom stara lica koja su došla tamo da umru. Pa nije baš tako. Pa i sve da je tako, i ta stara lica imaju valjda pravo glasa i o njima neko treba da brine. I

oni treba da budu politički reprezentovani na nivou Bosne i Hercegovine, ma koliko da im je teško, ma koliko godina da imaju i ma u kojoj opštini da žive.

Hvala vam što ste me podsetili za opštinu Drvar. Dakle, to su čisto srpski krajevi. Oni sad trenutno pripadaju Federaciji Bosne i Hercegovine i mi to poštujemo. Ali Miodrag Linta, dakle ponavljam još jedanput, učestvuje na skupu gde treba da se napravi dogovor sa samim Srbima koji žive u Federaciji Bosne i Hercegovine, da na predstojeće izbore izađu na jednoj listi.

Ja ne vidim šta je u tome loše. Ima tamo i starijih ljudi ali, bogami, ima i mladih. Ima i mladih ljudi koji hoće da razvijaju tamo i svoj privatni biznis, ima ljudi koji hoće da se bave poljoprivredom. Ne vraćaju se samo stari ljudi u Federaciju Bosne i Hercegovine. Ostalo je tamo i mladih ljudi. Vraćaju se i mladi ljudi iz Srbije. Vide svoju perspektivu u krajevima u kojima su se rodili njihovi očevi i majke. To je njihova zemlja. Formalno pravno ona se nalazi u sastavu Federacije Bosne i Hercegovine, ali to su ljudi čiji su koreni odatle.

Mi sad ulažemo maksimalne napore da tim ljudima pomognemo. Ne znam da li ste pratili poslednju posetu Aleksandra Vučića...

PREDSEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kolega.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Završavam... Poslednju posetu Aleksandra Vučića Bosni i Hercegovini. Po toj vašoj logici mi treba da otpišemo Srbe koji žive u Federaciji BiH, a Vlada Srbije pomaže obnovu srpske pravoslavne crkve u Mostaru...

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

(Vjerica Radeta: Replika.)

Nemate pravo na repliku, kolegice Radeta. Ništa uvredljivo nije rekao.

(Vjerica Radeta: Kako nije? Sve je pogrešno razumeo.)

Ma odlično je razumeo.

(Vjerica Radeta: Ne možete da shvatite...)

Ne mogu ja da shvatim da li je pogrešno razumeo. Ne.

(Vjerica Radeta: Nema smisla, zaista.)

Po amandmanu, narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Ne razumemo zašto ovolika rasprava i uvek je, maltene, jedna ličnost u pitanju. Ona je kao konstanta. Nema razloga da izdvajamo naše sunarodnike koji su prognani ili proterani iz krajeva bivše Jugoslavije ili sa prostora Kosova i Metohije. Zašto bismo to i predlagali uopšte, naglašavali u nekom amandmanu? Ne vidim razloga.

Onda je sasvim normalna reakcija srpskih radikala, da kažemo – dokle ta zloupotreba situacije i položaja u kome se nalaze ti ljudi? Oni imaju ista prava, ista i jednaka prava kao svi mi koji živimo u Republici Srbiji, pogotovo

kada je u pitanju zaštita, ako se radi o načinu plaćanja i ako se radi o bilo kakvim finansijskim transferima.

A ovo što se tiče ove demagogije oko toga da gospodin Linta ima tu misionarsku ulogu da ujedini sve Srbe, nemojte baš toliko daleko da idete. Mi srpski radikali insistiramo da se Srbi ujedine, da se dve velike partije iz Republike Srpske i Federacije ujedine, da pod jednim barjakom idu.

Tamo su jasno izdefinisane dve velike partije. Na čelu jedne je Mile Dodik, koji, na kraju krajeva, personifikuje i vlast u Republici Srpskoj, a na čelu druge je Govedarica. I na tome mi insistiramo, a to lobiranje, verujte, to je meni lično poznato, pogotovo i kad je ovaj pojedinac u pitanju. Dosta toga sam video, živi sam svedok, bolje bi bilo da mi pozovemo te dve političke partije da se udruže i da im pomognemo koliko možemo i u izborima u Federaciji i u izborima u Republici Srpskoj.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Mi to i činimo, samo što neki od nas to čine za govornicom Narodne skupštine, a neki na terenu. U tome je razlika.

Ono što sam rekao, i zbog nedostatka vremena nisam uspeo do kraja da završim rečenicu, kad bismo se držali te logike, onda bismo mogli da kažemo – a zašto Vlada Srbije da ulaže novac u obnovu pravoslavne crkve u Mostaru, kad u Mostaru ionako skoro da nema Srba, a i to malo što ih ima, uglavnom su starci koji su došli da umru? Ja ne vidim kakva je logika takve jedne političke teze.

Dakle, mi pomažemo Srbima koji su ostali da žive u Federaciji BiH, i politički i ekonomski. Politički im pomažemo tako što sad pred predstojeće izbore pokušavamo da ih saberemo da idu na jednoj listi i da se zajednički bore za svoja prava u situaciji koja je za njih prilično delikatna, a sa druge strane, priznali vi to ili ne, ali Vlada Srbije izuzetno ekonomski pomaže ne samo Republiku Srpsku nego i Srbe u Federaciji BiH.

Lako je nama ovde u Beogradu da pričamo – treba da se ujedine ovi ili oni, ili treba ujediniti srpske zemlje, ali treba smoći snage pa otići kao što je Aleksandar Vučić uradio, otići u Zagreb ili otići među Srbe koji su ostali da žive na Kordunu i biti izložen medijskoj vatri kakvoj je on bio izložen. Nije lako otići danas u Mostar i reći – Vlada Srbije će pomoći obnovu pravoslavne crkve u Mostaru i Vlada Srbija će finansijski pomoći rad Eparhije zahumsko-hercegovačke. Nije to baš jednostavno. Sve to ne bi bilo moguće, i to želim posebno da naglasim, da nije uspešne ekonomske i fiskalne i monetarne politike koju vode i predsednik Republike Aleksandar Vučić, i Vlada Srbije i NBS.

Dakle, sadejstvom ova tri državna organa mi smo došli u situaciju ne samo da ekonomski i finansijski konsolidujemo Republiku Srbiju, nego da možemo finansijski da pomognemo i Republiku Srpsku, što je od strateške važnosti za srpski narod, ali možemo finansijski da pomognemo i Srbima koji su ostali da žive u Hrvatskoj i Srbima koji su ostali da žive u Federaciji BiH i da ih ohrabrimo da se vrate na svoja vekovna ognjišta.

Tako se vodi jedna mudra, odgovorna nacionalna politika. Ne udarajući u talambase, ne pričajući šta je naš krajnji cilj, mi hoćemo ovo ili ono, nego korak po korak, milimetar po milimetar pomerati se u rešavanju srpskog nacionalnog pitanja. Mi to danas radimo kroz ekonomiju, jer drugog načina nema. Mi samo ekonomskim merama, merama fiskalne politike, monetarne politike, možemo da omogućimo lakši život Srbima i u Hrvatskoj i Srbima u Federaciji BiH i da dodatno ojačamo ionako delikatnu poziciju Republike Srpske.

Drugih načina, u ovom trenutku, borbe za srpsko nacionalno pitanje nema. Ima, ali onda to znači kraj srpskog naroda, onda to znači ulazak u nešto što u čemu mi Srbi ne možemo u ovom trenutku da pobedimo. Ali možemo da pobedimo u ekonomiji i zahvaljujući dobroj ekonomskoj politici, mi smo stabilizovali našu državu i u stanju smo da pomognemo i Srbima u regionu i Srbima u Hrvatskoj i Srbima u BiH.

Da je vođena politika kakva je vođena do 2012. godine, mi ni sebi samima ne bismo mogli da pomognemo. Bankrotirali bismo. Nestala bi Srbija kao država u ekonomskom smislu. Mi ne da nismo bankrotirali, mi smo danas u situaciji da pomažemo našem narodu koji je ostao da živi van granica Republike Srbije.

Ja ne mislim da je uloga Miodraga Linte u tome presudna i da je on neki misionar, kako neki kažu, i mesija i spasitelj. Ja takve reči nisam upotrebljavao. Ali da se čovek bori svakoga dana u rešavanju životnih problema Srba iz Hrvatske i Srba iz Federacije BiH, on to zaista radi. On to radi ovde u Narodnoj skupštini, ali on to radi i kada izađe iz Narodne skupštine.

On sa problemima izbeglih i prognanih Srba živi 24 časa i jedan je od retkih poslanika koji to rade i samo on zna koliko je to mukotrpan posao, pri čemu imate ogromne opstrukcije u rešavanju životnih problema Srba i u Hrvatskoj, kao što imate ogromne opstrukcije u rešavanju životnih problema Srba koji žive u Federaciji BiH.

Lako je sada diskvalifikovati čoveka na ličnoj osnovi – on je ovakav ili onakav, ali hajde da proba bilo ko od nas da učestvuje u rešavanju makar jednog problema prognanog Srbina, bez obzira na to odakle je prognan, pa ćete da vidite koliko je to teško.

Miodragu Linti je posao olakšan samo utoliko što sada može da dođe u Vojnić, može da dođe u Banjaluku, može da dođe u Mostar i da kaže – poslanik sam u Narodnoj skupštini države Srbije koja je ekonomski jaka, braćo i sestre, i koja može da vam pomogne da sazidate nove kuće, da sazidate nove štale, da sazidate nove farme, da uzorete vaše njive, da vam obnovimo crkve, da vam obnovimo škole, da vam obnovimo obdaništa, da omogućimo da se radate na svojim vekovnim ognjištima.

Eto, to je uloga Miodraga Linte i to je uloga svih nas. Zato amandman Miodraga Linte suštinski i te kako ima veze sa Predlogom zakona koji je ovde obrazlagala gospođa Tabaković. Bez snažne ekonomske politike, bez ekonomski snažne Srbije, mi ništa ne bismo mogli da uradimo po pitanju proteranih Srba iz Hrvatske i proteranih Srba iz BiH, niti bismo mogli finansijski i ekonomski da pomažemo Srbe koji su ostali da žive na KiM.

Kao onakva bogaljasta država u ekonomskom smislu, kakva smo bili 2012. godine, ništa ne bismo mogli da uradimo, ali država kakva smo danas, ekonomski gigant na Balkanu, mi to možemo. Čija je to zasluga? Aleksandra Vučića, SNS i, naravno, guvernerke Jorgovanke Tabaković, koja vodi veoma mudru, pametnu, izbalansiranu monetarnu politiku, koja je uspela za šest godina da odbrani našu nacionalnu valutu onako kako ona nije branjena još od vremena Đorđa Vajferta i ministra finansija Lazara Pačua. Punih šest godina NBS je na braniku snažnog dinara. Da nije bilo te politike, veliko je pitanje šta bi bilo sa srpskom ekonomijom uopšte, a o pomoći Srbima preko Drine i Save mogli bismo samo da sanjamo.

PREDSEDAVAJUĆI: Po amandmanu, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Posle ovoliko pohvalnih reči o ovom amandmanu samo sam očekivala da kaže da će poslanici vlasti glasati za ovaj amandman. Naravno neće, ali to je deo demagoške priče, kao i sve ovo što smo ovde slušali. Nikada niko iz SRS ni na koji način nije rekao ništa loše ni negativno za saradnju sa Republikom Srpskom, za pomoć Republici Srpskoj. Naprotiv, to je naš politički program i lepo je što ste ga prihvatili i što pomažete Republici Srpskoj.

Mi srpski radikali imamo stranku u Republici Srpskoj, parlamentarnu stranku. Imamo u skoro svim opštinama odbornike. U mnogim opštinama učestvujemo u vlasti i mi na taj način pomažemo Srbe u Republici Srpskoj.

Što se tiče Ustavnog suda, to još iz one malopredašnje replike, to što je Ustavni sud rekao da mandat pripada poslaniku... Martinović sada kaže da je to lično mišljenje ako mislim da to nije tako. Nekada je kao profesor Pravnog fakulteta tvrdio da je ta odluka neustavna, bez obzira na to što ju je doneo Ustavni sud, pa je 26.3.2012. godine, nije to ni tako davno, rekao da nema

saradnje sa onima koji su ukrali mandate SRS. Ima još mnogo takvih izjava, ali ne dopuštamo da Martinović, niti bilo ko drugi, kroz svoju raspravu pokuša da kaže javnosti da smo mi srpski radikali rekli nešto što nismo rekli.

Niko od nas nije rekao da ne treba da brinemo o Srbima koji su se vratili na svoja ognjišta zato što su stari, nego smo rekli da su se vratili da tamo umru. Niko nije rekao da im ne treba pomagati. Trebalo im je pomagati ovde, dati im odgovarajuću naknadu, treba primenjivati zakon koji sam ja u prvom svom javljanju ovde pomenula, pa da ti ljudi i ovde imaju šta da jedu, a ne samo da se pomažu kada odu tamo. A svakako im treba pomagati i ovde i tamo.

PREDSEDAVAJUĆI: Narodni poslanik Aleksandar Martinović, replika.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Rekao sam da je tema mandata davno apsolvirana i ja se zaista na to neću osvrnati.

Ali nešto drugo. Mi imamo ovde sukob dve političke koncepcije. Mi hoćemo da se Srbi vrate na svoja vekovna ognjišta. Mi hoćemo da ih ekonomski osnažimo u tom povratku, a koliko sam ja vas razumeo, vi biste hteli da svi prognani Srbi žive ovde u Beogradu i da se svi mi Srbi saberemo ovde u Beogradu i da nam ostanu pusti krajevi...

(Vjerica Radeta: Ko je to pomenuo? Šta lupaš? Ovo je bezobrazluk.)

PREDSEDAVAJUĆI: Kolenice Radeta, molim vas, dozvolite kolegi da završi.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dakle, naša politika je da se ljudi vrate i na Kordun, i u Liku, i na Baniju, i u Severnu Dalmaciju, i da se vrate u Bosansku Krajinu i da se vrate u Hercegovinu, ali ljudi ne mogu da se vrate ako nemaju ekonomsku pomoć Vlade Srbije.

Vi kažete – to je naš program. Super, ali dok je to kod vas zapisano na nivou programa, to je naša operativna politika. Ti Srbi bi mogli pored vašeg programa još hiljadu godina da žive van svojih ognjišta da nije uspešne ekonomske politike koja se u Srbiji vodi unazad nekoliko godina. Super ako to piše u vašem programu, nemam ja ništa protiv toga, ali jedno je šta piše u programu, a drugo je aktivno rešavanje životnih problema Srba iz Hrvatske i Srba iz Federacije BiH.

Dakle, Vlada Srbije je ta koja je u ovom trenutku garant ljudskih prava proteranih Srba.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Martinoviću.)

Ona to aktivno radi. Ali ne samo što branimo prava Srba odavde iz Beograda, mi idemo na teren, idemo na lice mesta, i u Zagreb, i u Vojnić, i u Banjaluku, i u Mostar, što nije nimalo jednostavan i nije nimalo lak posao. Zar mislite da je Miodragu Linti bilo lako da se pojavi u Vojniću i Krnjaku kao

narodni poslanik u Narodnoj skupštini Republike Srbije? Neka neko proba od vas to da izvede.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Suštinski, naravno da se mi razlikujemo, i politički se razlikujemo, i dobro je da je tako. Ovo što vi pričate da je Vlada Srbije garant Srbima koji žive van teritorije Srbije, pa vidimo, malo-malo pa neki Srbin bude uhapšen na teritoriji Republike Srpske Krajine. Toliko o tome koliko ste garant. Nemate ni te spiskove koje oni svaki čas izbacuju sa nekim novim imenima.

Da, naša politika se razlikuje od vaše utoliko što nam ne bi palo napamet da se ljubakamo, nosimo cveće i sarađujemo sa ustaškom hrvatskom državom sve dotle dok je teritorija Republike Srpske Krajine okupirana. To je strateška borba. Možete vi da kažete da to može da traje ovoliko i onoliko godina, ali to što vi mislite da pomažete Srbima koji žive tamo, pretvorite u brojke. Kažite koliko je tamo Srba moralo, recimo u Zagrebu, da se pokrsti, pa da se pokatoliči i da promeni veru da bi mogli tamo da opstanu.

Dakle, znaju ljudi koji žive tamo najbolje kako žive. Ne može niko znati, recimo, bolje od desetak Srba u Livnu kako žive tamo među ustašama i kako tamo nije moguće nikada niko više da se vrati. Takođe, znaju ljudi koji žive u ranije čisto srpskim mestima, za razliku od Livna, koje sam za primer uzela, koliko tamo takođe nemaju nikakvih uslova za život.

Ponavljam, podržavamo mi svaku pomoć Republici Srpskoj što se tiče Vlade Republike Srbije, ali od te pomoći nikome nije napravljena kuća, niko nije dobio posao. Rade se neke druge infrastrukturne stvari, i neka, u redu je da se radi, ali nemojte obmanjivati narod da radite nešto što ne radite.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ja razumem da neko ne podržava politiku Vlade Srbije, da neko ne podržava politiku SNS, ali reći da zahvaljujući sredstvima Vlade Srbije nijednom Srbinu u Hrvatskoj i nijednom Srbinu u Federaciji BiH nije napravljena kuća jeste jedna notorna neistina.

(Vjerica Radeta: Koliko tačno?)

Nemojte da budete nervozni. Vi treba da budete srećni i zadovoljni. Postali ste novi zamenik predsednika poslaničke grupe, ne vidim čemu tolika nervoza.

(Vjerica Radeta dobacuje.)

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas, kolegice Radeta, omogućite kolegi Martinoviću da završi.

Izvinite, kolega Martinoviću, zatražite ponovo reč.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dakle, samo onaj ko to ne želi da vidi, on ne vidi koliko Vlada Srbije pomaže Srbima u Hrvatskoj i Srbima u BiH.

Da li ljudi srpske nacionalnosti u Zagrebu i Livnu teško žive? Teško žive. Da li su izloženi svakojakim pritiscima? Jesu. Ali u koga gledaju? Gledaju u Vladu Srbije, gledaju u Aleksandra Vučića, svidalo se to vama ili ne.

Govorite o brojkama, pa ja mislim da vam rezultati izbora najviše i najbolje govore u koga proterani Srbi iz Hrvatske i BiH imaju najviše poverenja.

Živite u Zemunu, gospođo Radeta. Gde je SNS dobila najviše glasova? Na Busijama, u Ugrinovcima, na Plavim horizontima, pa upravo tamo gde žive proterani Srbi iz Hrvatske. Dakle, oni veruju Aleksandru Vučiću, veruju SNS, svidalo se to vama ili ne.

Pogledajte samo, do pre nekoliko godina niko se nije setio da obeleži 5. avgust kao dan proterivanja Srba u zločinačkoj akciji „Oluja“. To je prvi počeo da čini Aleksandar Vučić. Da li mislite da to proterani Srbi iz Hrvatske ne vide? Da nisu svesni te činjenice? I ko je taj ko svakog 5. avgusta podseća i Hrvatsku, a i ceo svet, na jedan tragičan događaj u srpskoj istoriji? Pa, Aleksandar Vučić. On je taj koji svakog 5. avgusta pred celim svetom ima hrabrosti da kaže – desio se zločin nad jednim narodom, ljudi su proterani sa svojih vekovnih ognjišta, tražimo da se na ta svoja vekovna ognjišta vrate i ne samo da tražimo, nego im pomažemo da se vrate i politički i ekonomski.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Vjerica Radeta dobacuje.)

Spomenuo je, koleginice Radeta, da živite u Zemunu. Da li je to uvredljivo?

(Vjerica Radeta: Možda jeste.)

Nije. Ipak nije.

Pošto vidim kuda to ide, u skladu sa članom 112. određujem pauzu od pet minuta.

(Posle pauze.)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Nastavljamo sa radom.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Možda neko misli da nama srpskim radikalima može omrznuti Srbe sa Busija, Ugrinovaca, Plavih horizonata, Grmovca, dela

Batajnice i ostalih delova gde su se naseljavali kada su bežali ispred ustaškog noža, samo zato što su na nekim izborima glasali za nekog drugog u većem procentu nego za Srpsku radikalnu stranku.

Znate, ti naši sunarodnici mogu jednog dana pod uticajem propagande, pod uticajem lažnih obećanja, pod uticajem televizija glasati za LDP. Ni to ne bi umanjilo našu ljubav prema njima, kao ni naš ponos što smo, upravo zahvaljujući programu SRS i racionalnoj politici našeg predsednika Vojislava Šešelja formirali ta naselja, omogućili tim ljudima da dođu do krova nad glavom, a oni neka glasaju po svojoj savesti. Oni su nama najdraži deo države Srbije i najdraži deo opštine Zemun bez obzira na to za koga glasaju. I ponosni smo na njih i ponosni smo na našu politiku i na ta naselja koja smo formirali u Busijama, Plavim horizontima, Ugrinovcima, Grmovcu i nikada se nećemo naljutiti na te ljude. Džabe pokušavate da nam skrenete pažnju – glasali su za ovog, glasali za onog. Pa i oni su živi ljudi, mogu i oni da pogreše.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Igor Bečić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Mirčiću, izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Pa, evo, vezano za čitavu ovu raspravu, očigledno da predstavnici SNS uporno kucaju na otvorena vrata. Mi srpski radikali, kao politička partija, odgovorna politička partija državotvorna, iz sve snage podržavamo predsednika Republike Srbije da izdrži pod svim ovim pritiscima po pitanju Kosova i Metohije i ne vidim razlog što bismo mi tu licitirali ko je veći patriota. Nema razloga za to.

Što se tiče politike koju sprovodi Linta, e tu mogu da vam pomognem, drage kolege. Na konstitutivnoj sednici Odbora za dijasporu...

(Predsedavajući: Taj amandman je bio, kolega. Sad je reč o amandmanu kolege Bečića.)

Samo polako. Samo vi smireno, gospodine Arsiću, sve će to doći na svoje mesto.

(Predsedavajući: Smiren sam ja, samo da vi ne pogrešite nešto.)

Samo se radi o prvom članu, amandman na prvi član.

Kada je predsednik tog odbora bio Kostić iz Pokreta Dveri, on je izložio svoj program. Mi iz SRS smo bili protiv programa onoga ko je sledbenik Ljotića, a Linta i predstavnici SNS su podržali taj program kada je u pitanju dijaspora. Kakav je taj program, verujte mi, ja ne znam u detalje, ali mogu misliti šta Ljotić misli o tome.

Sad želite da prikazete jednu ličnost u dva lika. Ne može. Ili je za program koji je predložio Kostić, ili sad zastupa interese srpskog naroda u dijaspori.

Što se tiče podrške svakom Srbinu, imate otvorena vrata kod nas. Mi ćemo vas podržati u toj politici. Slobodno.

Izdržite za Kosovo i Metohiju! Nemojte da popustite pod pritiscima. Nikad SRS sa vama neće ulaziti u bilo kakvu žestoku polemiku. Možemo polemisati o ovim ekonomskim, ali verujte mi, i vi sami znate, to više zavisi od Svetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda, nego od ovih koji su više, takoreći, u lutkarskom pozorištu glavne uloge.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč po ovom amandmanu?

(Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Vlahović, izvolite.

SONJA VLAHOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Poštovana guvernerko Tabaković, odgovorili ste na sva pitanja, sugestije, kritike naših kolega opozicije. Glavna primedba naših kolega opozicije na sve predloge zakona jesu krediti inkasirani u švajcarskim francima, a svi dobro znamo da smo mi ti koji odlučujemo koji ćemo kredit uzeti, u kojoj banci, u kojoj valuti i da o tome ne odlučuje NBS već mi sami. Iz toga mogu da pohvalim da su ovi predlozi zakona odlični.

Vi ste ponosno odgovorili i na uvredu kolege opozicije koji odavno nije džentlmen i kavaljer. Uvek se vraćamo na rodnu ravnopravnost i govorimo o tome da u toj borbi ne treba da izgubimo najlepše osobine koje krasi jednu ženu, a to je da žena uvek bude i ostane nežniji pol, a da muškarci u toj borbi ostanu i budu džentlmeni. Poštovana guvernerko, oni su tu osobinu odavno izgubili.

Ne raduje njih to što je dinar najbolja valuta u svetu u proteklih godinu dana i što se vodi takva monetarna politika i što je dinar od 2012. do 2018. godine na istom nivou.

Ovaj predlog zakona na koji sam podnela amandman, uticaće na privredni rast, a moji amandmani su vezani baš za privredni rast. Zajedničkim radom našeg predsednika Aleksandra Vučića, Vlade i NBS imamo pozitivne izveštaje svih relevantnih svetskih institucija na privredni rast, počev od Svetske banke, MMF-a, Evropske komisije i Fiskalnog saveta. Svetska banka predviđa da će privredni rast u 2018. godini biti 3%, u 2019. godini 3,5%, a 2020. godine 4%.

Nastavićemo sa radom kako bismo postignute rezultate očuvali jer se naša zemlja nalazi na ubrzanoj putanji rasta i razvoja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanislava Janošević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Janošević, izvolite.

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko Narodne banke Srbije, ono što je ključ naše stabilnosti i ono što uređuje monetarnu politiku u Srbiji svakako je Narodna banka Srbije. Narodna banka Srbije odgovorna je za očuvanje vrednosti dinara i ono što obezbeđuje stabilnost svakako jeste planiranje i predviđanje visine inflacije, kao i zdrav finansijski sistem.

Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu u potpunosti je pružena podrška korisnicima finansijskih usluga, dakle, korisnicima usluga banaka, osiguravajućih kuća, ali i dobrovoljnih penzijskih fondova.

Osnovni cilj donošenja ovog zakona jeste unapređenje prava korisnika finansijskih usluga. U kom to smislu? Tako što se uređuje način na koji se pružaoci finansijskih usluga oglašavaju i na koji način nude svoje finansijske usluge na internetu, kao i u savremenim vidovima komunikacije.

Samim tim utičemo na osavremenjavanje finansijskog tržišta u Republici Srbiji kako bi poslovanje bilo što potpunije, kvalitetnije i kako bismo svim korisnicima na tržištu omogućili lakše poslovanje. Na taj način utičemo na veću pravilnost rada našeg tržišta, na privlačenje stranih investitora, jer će poslovanje biti brže i sigurnije i u mnogome će to uticati i poboljšati rast i razvoj privrede.

Shodno tome podnosim ovaj amandman koji će dalje definisati i omogućiti definisanje predmeta ovog zakona. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Komlenski, izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo, drugarice i drugovi, zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu je zakon koji obuhvata jako širok dijapazon korisnika. Neću reći da on dovodi do tretmana svih punoletnih građana Srbije, ali svi oni koji koriste određenu ili bilo koju vrstu finansijskih usluga, jednostavno dolaze pod zaštitu i pod kapu ovog zakona. Zašto kažem pod zaštitu i pod kapu ovog zakona? Jer ovaj zakon je u suštini izjednačio uslove pod kojima bilo koji građanin Republike Srbije može imati odgovarajuću i pravilnu zaštitu od mogućih manipulacija i zloupotreba od strane pružaoca finansijskih usluga.

Iz tog razloga sam podneo amandman, želeći da povučem jednu crtu koju zakon već ima, a to je crta socijalne ravnopravnosti i mislim da bi usvajanje ovakvog amandmana i njegovo ugrađivanje u član 1. umnogome olakšalo primenu članova 13, 15, 17, 19 i 21. ovog zakona. Zašto baš ovih članova? Kada govorimo o tome, govorimo o pravu na raskid ugovora

zaključenog na daljinu i član 21. je taj koji govori o tome na kome je teret dokazivanja u slučaju spora, šta je čija odgovornost i ko mora da dokazuje da je u pravu, ako tako mogu narodski da kažem da bi građani lakše razumeli. U slučaju bilo kakvog spora, znači, nije korisnik usluge dužan da dokazuje nešto, nego je dužan pružalac usluge da dokazuje da je on ispunio sve one formalno pravne uslove koje ovaj zakon propisuje, da bi teret i odgovornost nepoštovanja ugovornih obaveza bili na korisniku usluge.

Mislim da je to jako važno i od velikog je uticaja i značaja za sigurnost korisnika usluga, jer nisu svi građani Srbije dovoljno edukovani da bi mogli bez ikakve rezerve da se upuste u finansijske transakcije i zaključivanje ugovora na daljinu. Ovo jednostavno zaokružuje jedan zakonodavni sistem i meni je jako drago što ste prepoznali ovu vrstu problema. Ovime će korisnici finansijskih usluga pre svega biti mnogo zaštićeniji nego do sada. Usvajanjem i ugradnjom ovakvog amandmana ili nekog sličnog to bi samo dobilo na još većoj težini. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Majkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Majkić, izvolite.

ALEKSANDRA MAJKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana guvernerko sa saradnicima, podnela sam amandman na član 1. zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Ovaj član zakona uređuje predmet ovog zakona, a amandman koji sam podnela trebalo bi da predmet ovog zakona dodatno poveže sa efikasnošću lokalnih samouprava.

S obzirom na to da je u zakonu navedeno da su pružaoci usluge banke, društva za osiguranje, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, davaoci lizinga, investiciona društva i drugi, a da je takođe, isto zakonom, predviđeno da su korisnici fizička lica koja koriste ove usluge, preduzetnici i poljoprivrednici koji svi imaju ekspoziture, odnosno ogranke u lokalnim sredinama, zaključuje se, svakako, da će efikasnost lokalnih samouprava biti povećana ubrzavajući, osiguravajući i unapređujući kontakte između navedenih subjekata.

S obzirom na to da je ovim zakonom po prvi put celovito pružena zaštita korisnicima finansijskih usluga i sveobuhvatno su uređena prava korisnika finansijskih usluga, pozivam poslanike da u danu za glasanje podrže i zakon i ovaj amandman. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanija Kompirović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Kompirović, izvolite.

STANIJA KOMPIROVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena gospođo guvernerko sa saradnicima, narodni poslanici, pred nama se nalazi set predloga zakona koje je Narodna banka Srbije pripremila imajući na umu potrebu za daljim unapređenjem domaćeg zakonodavstva iz oblasti bankarskog poslovanja, platnih usluga i zaštite korisnika platnih usluga.

Donošenje savremenih zakona koji prate trendove unapređenja društva i vremena u kojem živimo, tehnološki razvoj i sve veći značaj elektronskog poslovanja u savremenom životu doprinelo je razvoju novih načina finansijskih usluga, pre svega njihovo pružanje na daljinu.

Jedan od prioriteta Vlade Republike Srbije je unapređenje i korišćenje informacionih tehnologija u svim oblastima društva – u privredi, u državnoj upravi i oblasti finansijskih usluga, čemu će doprineti zakon o zaštiti korisnika finansijski usluga, kao i ugovor na daljinu.

Osnovni ciljevi donošenja ovog zakona jesu unapređenje prava korisnika finansijskih usluga, dodatna zaštita tih korisnika, kao i usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa pravom EU. Zato pozivam kolege poslanike da u danu za glasanje podrže set ovih finansijskih zakona, kao i zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, čime predlažem amandman u članu 1. stav 2.

Ovim amandmanom se obezbeđuje sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtom na unapređenje pravosuđa. Uspeo je naš predsednik da postigne stabilnost i postavi snažne temelje našeg društva, jer bez stabilnosti, političke, ekonomske i regionalne, ne bi bilo stranih, a ni domaćih investicija koje novac ulažu u našu zemlju. Broj zaposlenih raste. Samo u poslednje tri godine imamo broj od 186.000 i preko milion zaposlenih u privatnom sektoru, a sve to zahvaljujući stabilnosti koju smo ostvarili i koju uspevamo da očuvamo.

Stabilizovana valuta i niska inflacija, za koju su pored Vlade Srbije i više od nje zaslužni NBS i njena guvernerka gospođa Tabaković, znači da porodice širom Srbije mogu da planiraju svoj mesečni i godišnji budžet, mogu da misle o budućnosti i to je ogromna promena u načinu na koji ljudi žive danas, a kako su ranije živeli, a sve to zahvaljujući stabilnosti i našem predsedniku koji svojom politikom ojačava našu zemlju i vodi nas boljoj budućnosti. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milosav Milojević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Milojeviću, izvolite.

MILOSAV MILOJEVIĆ: Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine, poštovana gospođa Tabaković, dame i gospodo poslanici, u članu 1. Predloga

zakona predlažem da se doda stav 2, koji glasi – ovim zakonom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtom na unapređenje privatnog sektora.

Ovim amandmanom unapređivanje privatnog sektora uvodimo kao jedan od predmeta ovog zakona. Republika Srbija godinama unazad radi na podizanju standarda zaštite korisnika finansijskih usluga, ali u tom smislu ovoj oblasti se posvećuje posebna pažnja. Kako smo svedoci sveukupnog napredovanja na polju tehnologije i sve jačeg razvoja elektronskog poslovanja, to je jasno da i Narodna skupština kao zakonodavac mora da prepozna ovaj trend i da ide ukorak sa životnim prilikama.

Kada govorimo o modernim tokovima, naravno da je privatni sektor jedan od glavnih nosilaca ovog razvoja, kao i pokretač. Svi smo svesni napretka koji je Srbija ostvarila pod vođstvom Aleksandra Vučića i SNS na svim poljima ekonomskog i društvenog razvoja. Zbog toga moramo podržati sve napore Vlade Republike Srbije u pogledu fiskalne politike, a ovo je samo jedan od mnogih zakona koje je Vlada predložila, a ovaj dom podržao, a koji su orijentisani na razvoj digitalizacije i olakšice poslovanja svih građana.

Lokalna samouprava opštine Arandjelovac, takođe, kroz brojne primere pokušava da ide ukorak sa savremenim tokovima i da doprinese bržem i efikasnijem sprovođenju sistema.

U kasnijem izlaganju osvrnuću se i više govoriti o svim dostignućima i olakšicama koje ovaj zakon donosi korisnicima elektronskog poslovanja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vlado Babić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Savkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Savkiću, izvolite.

DRAGAN SAVKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu i on glasi – ovim zakonom se obezbeđuje sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtom na efikasnost pravosudnih institucija.

Predlogom zakona nastavljen je rad na zaštiti finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Do sada je zaštita pružana sprovođenjem Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga, naročito kroz institut koji je predviđao obavezno dostavljanje informacija u predugovornoj fazi. Međutim, društveni i poslovni tokovi su podložni promenama. Tu na prvom mestu mislim na rapidan razvoj interneta i drugih informaciono-tehnoloških sredstava i na

njihovu sve masovniju upotrebu. Takođe, bitno je istaći i sve veći značaj i upotrebu elektronskog poslovanja. To zahteva dodatnu zaštitu korisnika koji koriste informacione tehnologije prilikom ugovaranja najšireg spektra finansijskih usluga, a zakonodavstvo mora da ide ukorak sa novim tekovinama i da odgovara na potrebe dodatne zaštite.

To se upravo postiže Predlogom zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga, kojim se na jedan sveobuhvatni način uređuju prava korisnika koji finansijske usluge ugovaraju putem savremenih informacionih tehnologija. Predlogom zakona se obezbeđuje dodatna zaštita prava i interesa korisnika ovakvog načina ugovaranja, čime se nedvosmisleno osigurava i veća pravna sigurnost.

Na kraju bih istakao da se ovim predlogom zakona vrši i harmonizacija domaćeg zakonodavstva sa pravom EU, što je i obaveza koja nam proizilazi iz pristupnog procesa EU.

Imajući sve ove činjenice u vidu, Predlogom ovog zakona se bez sumnje obezbeđuje sveukupni razvoj Republike Srbije i doprinosi efikasnosti pravosudnih institucija. Međutim, smatram da se to mora eksplicitno naglasiti već u prvom članu Predloga zakona, što se upravo postiže amandmanom koji podnosim. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Mijatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovan Palalić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Palaliću, izvolite.

JOVAN PALALIĆ: Gospodine potpredsedniče, poštovana guvernerko Tabaković, na neki način vi ovim vrlo važnim setom finansijskih zakona zaokružujete ovaj prvi uspešni mandat od šest godina na čelu Narodne banke Srbije upravo na kvalitetan način, predlažući izuzetno važan set ovih finansijskih zakona. Vi ste u vašoj diskusiji s pravom istakli da je jedan od najvažnijih uslova monetarne i uspešne fiskalne stabilnosti i makroekonomske stabilnosti politička stabilnost, koja je obezbeđena kroz aktivnu i kvalitetnu politiku koju je vodio predsednik Republike Aleksandar Vučić i Vlada Republike Srbije.

Upravo ta stabilnost je omogućila rad drugih važnih institucija bez kojih, sasvim sigurno, ne bi bilo moguće povećati potražnju za uslugama koje se pružaju kroz ovaj zakon.

Ja ću ovde ukazati upravo na pravosudne institucije, koje su upravo u prethodnom periodu, pre 2012. godine, bile razlog zašto smo imali veliko nepoverenje u bankarski sistem. Urušeno pravosuđe, urušen sudski sistem i nepoverenje su doprinosili da naš bankarski sistem bude u jako teškoj situaciji.

Želim ovde da istaknem kvalitetan rad onih institucija, i u sudstvu i u policiji, koje se tiču borbe protiv visokotehnološkog kriminala. Dobar zakon koji se odnosi na organizaciju i rad državnih organa u borbi protiv visokotehnološkog kriminala, dobra organizacija u tužilaštvu, postojanje posebnog tužilaštva za borbu protiv visokotehnološkog kriminala, posebne službe u policiji, veliki broj slučajeva koji su rešeni, povećavaju bezbednost i zaštitu korisnika ovih usluga, a samim time što povećavaju bezbednost i zaštitu usluga koje građani traže, one povećavaju i šire potrebu za ovim uslugama. To samo potvrđuje, što je veći broj kolega i rekao, a i vi u vašoj diskusiji, da su prožimanje i saradnja svih institucija neophodni da bi se podigao kvalitet bankarskog sistema i korišćenja ovih institucija.

U svakom slučaju, važno je istaći da je ta saradnja svih državnih institucija neophodna u svakom slučaju, da doprinese i političkoj stabilnosti i garantu rada i Narodne banke. Ja verujem da će novi mandat, koji će sasvim sigurno uslediti vrlo brzo, podići na mnogo viši nivo rad Narodne banke Srbije i povećati poverenje građana u sve naše finansijske institucije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Karadžić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Cokić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Bojan Torbica.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Torbice, izvolite.

BOJAN TORBICA: Poštovani predsedavajući, cenjena guvernerko sa saradnicima, kolege narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu sa ciljem da se dodatno definiše predmet ovog zakona, kako bih kolegama iz bivše dosovske vlasti razjasnio da se predloženi zakon ne odnosi na njihovu omiljenu političku disciplinu – glasanje na daljinu.

Svi se verovatno još uvek sećamo kako se decembra 2001. godine, samo godinu dana posle petooktobarskog puča, kada je silom, batinama, pljačkom i paljevinom u Srbiju uvođena tzv. demokratija, u Skupštini Srbije glasalo o Predlogu zakona o radu, koji je u načelu usvojen sa jednim jedinim glasom više od potrebne većine, i to glasom Borislava Novakovića, bivšeg funkcionera Demokratske stranke, koji je trenutno bliski saradnik Vuka Jeremića.

Borislav Novaković je široj javnosti poznat i po tome što je osuđen na tri i po godine zatvora zbog zloupotrebe službenog položaja i štete od preko pet miliona evra, koju je pričinio budžetu Grada Novog Sada prilikom izgradnje Bulevara Evrope, jer je dva dana pre održavanja glasanja o Zakonu o

radu u Republičkoj skupštini odleteo za Solun na neku konferenciju i u vreme glasanja bio u Solunu.

To što su po ko zna koji put bili uhvaćeni u prevari i nedozvoljenim radnjama, to što se na snimku sednice vidi kako umesto poslanika Novakovića glasa pomoćnica ministra za rad, nije smetalo šefu Poslaničkog kluba DOS-a Čedomiru Jovanoviću da izađe u javnost, lažući da je Novaković tog dana u Beograd doleteo iz Soluna, da je u 13 časova i 10 minuta glasao i odmah zatim odleteo nazad u Grčku, gde je već u 15 časova i 30 minuta viđen na konferenciji za štampu.

Lagao je Čedomir Jovanović kao mnogo puta pre i posle toga, ne znajući da odgovori ni u koje vreme, ni kojim avionom, ni da li se redovnim ili vanrednim letom Novaković, navodno, vratio u Solun, svestan da Borislav Novaković tog dana nije bio u Skupštini, svestan da iz Beograda tog dana nije bilo redovnih letova za Atinu i Solun, a da u kontroli leta nije bio prijavljen nijedan vanredni vladin ili privatni let. Ništa nije bilo bitno kako bi se prikrili prljavi kriminalni tragovi.

Dosovski specijalisti za prevare su ponovo, nepune dve godine kasnije, jula 2003. godine, prilikom izbora guvernera Narodne banke Srbije zloupotrebili elektronske kartice. Za više od 11 poslanika Poslanike grupe DOS glasalo se u njihovom odsustvu.

I ovaj put, posle otkrivanja prevare i činjenice da poznata glumica Neda Arnerić nije bila u Skupštini prilikom glasanja, ponovo se našao dežurni dosovski manipulator, ovaj put oličen u liku Bojana Pajtića, gle čuda, ponovo kadar Demokratske stranke...

(Predsedavajući: Vreme, kolega Torbice.)

... Koji je u to vreme bio predsednik Poslaničke grupe DOS. Bez trunke srama i stida Bojan Pajtić je pred novinarima mahao nekim papirima koji je trebalo da liče na taksu račun Bodrum–Istanbul i avionsku kartu Istanbul–Beograd, kao krunski dokaz da je Neda Arnerić prekinula letovanje u turskom letovalištu Bodrum da bi glasala u Skupštini Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Torbice.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Bogatinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Bogatinoviću, izvolite.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko Narodne banke sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, dame i gospodo, u Predlogu zakona je predviđena obaveza banaka da najmanje jednom godišnje, bez naknade, dostavljaju izveštaj o svim naplaćenim naknadama za usluge vlasnika platnog računa, povezanim sa njegovim računom.

Smatram da dostava izveštaja vlasniku platnog računa treba da bude češća, posebno imajući u vidu nameru da se poveća broj bezgotovinskih transakcija, kao i drugih usluga koje banke nude vlasnicima platnih računa. Samim tim se povećava mogućnost da banka naplaćuje razne provizije i naknade, pa bi bilo nepravilno da vlasnik platnog računa plaća izvod uvek, osim u tom jednom slučaju kada bi banka bila u obavezi da dostavi besplatan izvod.

U vremenima kada je elektronska komunikacija lako dostupna i kada banke imaju mogućnost da izveštaj šalju mejlom na adresu imaoaca platnog računa, praktično bez troškova, smatram da bi banke trebalo da imaju obavezu da imaicima platnih računa dostavljaju izvode u elektronskoj formi jednom mesečno, bez ikakvih troškova, a na opravdani zahtev imaoaca platnog računa i češće.

Opravdan zahtev bila bi osnovana sumnja da je banka protivpravno ili protivno ugovoru naplatila naknadu ili proviziju na osnovu čega bi imalac platnog računa mogao da podnese prigovor banci ili eventualno NBS, jer nema logike da imalac platnog računa plaća za izvod na osnovu koga bi trebalo da utvrdi gde mu je to pravo povređeno, odnosno, da mu je neka naknada ili provizija protivpravno naplaćena. Na ovaj način bi se pružila još jedna zaštita imaicima platnih računa.

Nakon Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o platnim uslugama, kojim je između ostalog propisana i obaveza banaka da transparentno i jednoobrazno iskažu sve naknade i provizije koje naplaćuju korisnicima bankarskih usluga, među njima su najznačajniji imaoци platnih računa koji bi na ovaj način imali mesečnu informaciju o naplaćenim naknadama i provizijama.

Pored toga, nove tehnologije na koje se banke pozivaju, a koje se koriste za uvećanje profita, a neretko i za smanjenje troškova i to kroz smanjenje broja radnih mesta u bankarskom sektoru, trebalo bi na ovaj način usmeriti ka građaninu, imaoцу platnog računa, koji bi kroz elektronsku poštu svakog meseca, bez ikakvih troškova, znao šta se dešava sa njegovim parama.

Smatram da bi naplata ove usluge, iako je izvršena putem elektronske pošte, bila potpuno neopravdana i nepravedna. Ovo bi omogućilo na kraju da imalac platnog računa bude informisan tačno, detaljno i na vreme, jer bi se isključila mogućnost da banka samo jednom godišnje dostavi izveštaj ili da koristi ovu vrstu komunikacije za naplatu provizije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima guverner gospođa Tabaković.

Izvolite.

JORGOVANKA TABAKOVIĆ: Samo ću da vam kažem da takav zahtev prosto nije potrebno izneti, jer on se već realizuje kroz postojeća zakonska rešenja. Jednom mesečno banka dostavlja korisniku apsolutno sve

transakcije sa svim naknadama pojedinačno, a ovaj godišnji obavezni podrazumeva kumulativ svih transakcija i naknada koje banka treba da sabere i da mu pokaže koliko je po kojoj transakciji naplatila troškove. Zašto radimo to jednom godišnje, kumulativno, ovakvim zakonom? Da bi korisnik mogao da uporedi koliko to njega košta, koje usluge želi da obavlja na ovaj način, možda i da promeni banku ako mu je neka pojedinačna skupa, ali generalno i konačno korisnik mesečno dobija izveštaj sa svim obrazloženim naknadama i po svim platnim transakcijama. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski. Izvolite.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena gospodo Tabaković, kolege i kolegice narodni poslanici i poslanice, podnela sam ovaj amandman na član 1. ovog zakona zbog toga što smatram da konstantno poboljšanje finansijskih resursa mora biti deo svakodnevnih aktivnosti u finansijskom sektoru uvek i u svakom trenutku.

Na to nas obavezuju i poremećaji na tržištu novca i kapitala koje smo imali pre 2012. godine, dvocifrena inflacija koja je jela naša preduzeća i potrošnju, činjenica da smo imali galopirajući javni dug, kao i činjenica da nam je Srbija bila pred bankrotstvom.

Tokom prethodnih šest godina, za vreme vašeg mandata, gospodo Tabaković, Narodna banka Srbije je postigla i očuvala cenovnu i finansijsku stabilnost ispunjavajući time i vaša zakonska ovlašćenja, ali i stvarajući stabilnije poslovno okruženje sa nižim troškovima zaduživanja, veći raspoloživi dohodak, održivije ubrzanje privrednog rasta, znatno nižu premiju rizika, kao i popravljjanje kreditnog rejtinga zemlje.

Treba posebno imati u vidu da je rezultate, koje je postigao vaš tim za ovih šest godina, postigao u jednom prilično neizvesnom trenutku, gde je trebalo, pre svega, imati pojačanu opreznost pri donošenju odluka i sprovođenju mera. To ste vi i uradili i Srbija se pet godina u kontinuitetu nalazi u grupi zemalja koje na stabilan način ostvaruju nisku i predvidivu inflaciju.

Ali amandman koji sam podnela, nisam podnela zbog ovih rezultata vas i vašeg tima. Podnela sam ga jer to dokazuje i činjenica da ste vi prvi guverner od 1992. godine do danas, koji je izdržao pun mandat. Podnela sam amandman zbog nekih budućih generacija, zbog nekog budućeg menadžmenta, jer smatram da u zakonu treba da stoji ovaj amandman da bi se o finansijskoj disciplini u svakom trenutku i na svakom mestu vodilo računa. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Đokiću, izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, poštovana guvernerko gospodo Tabaković sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, na početku svog izlaganja želim da iznesem zadovoljstvo kvalitetom svih predloga zakona iz ovog seta zakona koje je podnela Narodna banka Srbije, kao i zakona koje je predložila Vlada Srbije. Ništa ja tu suštinski ne bih menjao.

Međutim, ovom prilikom želim da izrazim zahvalnost guvernerki NBS, gospođi Jorgovanki Tabaković, na požrtvovanom i posvećenom radu i svim uspesima koje je NBS ostvarila u prethodnih šest godina.

Hvala vam što ste bili nezavisni u svom radu i što je NBS bila nezavisnija nego ikada do tada, što ste radili u interesu svih i što niste bili zavisni od bilo koje političke partije ili pojedinačnog ili grupnog interesa, što ste pokazali da ne postoji niko ko će vas naterati da šampate novac ili trošite devizne rezerve.

Zahvaljujem vam se i što ste svojim radom i rezultatima demantovali zle slutnje pripadnika žute stranke, koji su tada, 2012. godine kada ste birani za guvernera Narodne banke, govorili da je: „Vladajuća klika odlučila da stavi pod svoju kontrolu jednu od najvažnijih institucija u zemlji“, opisujući vaš izbor kao: „Pravno nasilje, antievropski potez i ogroman korak unazad“.

Hvala vam što ste ih demantovali i što ste obezbedili monetarnu stabilnost, što ste brinuli o stabilnosti cena i što ste se starali da se inflacija ne podstiče ni neodgovornim odnosom prema kursu, ni dopuštanjem da monopoli utiču na inflaciju.

Hvala vam, gospodo Tabaković, što više niko ne mora sa neizvesnošću da gleda u kursnu listu i pita se koliko mora da izdvoji za izmirivanje obaveza indeksiranih u evrima, što građani više ne strahuju da će im visoka inflacija umanjiti realnu vrednost zarada i penzija i što privrednici konačno mogu da planiraju svoje poslovanje.

Na kraju, hvala vam što ste sa tog mesta bili pouzdan oslonac Aleksandru Vučiću u očuvanju stabilnosti Srbije i time doprineli, između ostalog, i unapređenju sistema odbrane. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Blaža Knežević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Kneževiću, izvolite.

BLAŽA KNEŽEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani guverneru Narodne banke sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, poštovani građani Srbije, za vreme mandata guvernera Jorgovanke Tabaković Narodna banka Srbije je postigla i očuvala finansijsku stabilnost

naše zemlje. Samim tim ovo je uticalo na ubrzanje privrednog rasta zemlje, popravljjanje kreditnog rejtinga naše zemlje, zatim na smanjenje inflacije, dovođenje novih investicija, kao i na razvoj infrastrukture u Srbiji.

Naravno, ovako evidentni i neoborivi rezultati fiskalne politike u Srbiji nailaze na besmislene napade iz redova opozicije. Ovakav način funkcionisanja uređene države njima je apsolutno nepoznat. Sada kada su i građani Srbije poslali opoziciju u političku istoriju više ne mogu da se razbacuju narodnim parama, ali navika za raskalašnim životom koji su živeli primorala ih je da pronađu druge izvore finansiranja i to pre svega od ljudi koji ne žele dobro našoj zemlji.

Nije potrebno praviti neku veliku analizu o kome se ovde radi. Sav taj ljudski i moralni talog okupio se pre par dana u Šapcu na sastanku, gde je po diktatu finansijera još jednom trebalo napasti, omalovažiti i blatiti svoju zemlju – Vuk Jeremić, Dragan Đilas, onaj nesretni Stamatović iz Čajetine i Paunović iz Paraćina, takođe Borko Stefanović i Janko Veselinović, koji su u nedostatku dekoracije oponašali dva fikusa, i gradonačelnik Šapca Nebojša Zelenović, koji grabi krupnim koracima ka ovoj ekipi kroz zloupotrebu gradskog budžeta Grada Šapca. Naravno, sve to uz dirigentsku palicu Dušana Petrovića, koji, kao i uvek, sve radi iz senke, pa nije bio raspoložen da ide pred kamere ali kažu da je stajao pred vratima da neko ne bi pobjegao sa ovog skupa.

Ovakva ekipa, potpomognuta finansijerima koji ne žele dobro Srbiji, pokušava svuda i na svakom koraku da destabilizuje pre svega našu zemlju kako bi došli na vlast i kao nekada opustošili finansije Srbije. Naravno da im to neće poći za rukom, i ono što je najvažnije, građani Srbije su ovo nekoliko puta potvrdili i ubedljivo rekli ono šta misle o ovoj putujućoj družini. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Željko Sušec.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč? (Da.)

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem.

Uvažena guvernerko Tabaković sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, amandman koji sam podnela ide u pravcu da se ovim zakonom poveže sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtom na socijalnu ravnopravnost sa ovim zakonom.

Najjednostavnije rečeno, Predlog ovog zakona štiti prava građana Republike Srbije onda kada oni ugovaraju finansijske usluge a kada fizički nisu prisutni, dakle putem interneta, putem elektronske pošte, pošte, telefona ili faksa. Dakle, zakonom se uvodi posebna zaštita građana Republike Srbije koji fizički nisu prisutni u momentu zaključivanja ugovora.

Zakonom je definisano da su finansijske institucije dužne da dostave jasne i tačne informacije još u predugovornoj fazi, pritom je tačno definisano šta sve informacija o finansijskoj usluzi mora da sadrži, a to je tačan opis usluge, sve nadoknade, upozorenja ukoliko postoje neke druge dodatne nadoknade, znači, sve ono što se naknadno naplaćuje korisniku finansijske usluge. Takođe, zakonom se tačno definiše šta sve informacija o ugovoru na daljinu treba da sadrži. To su sve informacije o pravima korisnika da odustane od ugovora, o roku za odustajanje, o posledicama ako odustaje, o uputstvu o odustajanju od ugovora. Takođe, zakonom je definisano što sve informacija o rešavanju spora treba da sadrži. To su prava korisnika da podnese prigovor, kao i objašnjenje kako i na koji način se taj prigovor podnosi.

Nedostatak tačnih i jasnih informacija od strane finansijskih institucija je najveći problem koji obeshrabruje građane Republike Srbije da masovno koriste sredstva savremene komunikacije i upravo će se primenom ovog zakona građani Srbije podstaći da se osećaju sigurnije i da se odluče na upotrebu savremenih sredstava komunikacija, što će svakako dovesti do digitalizacije finansijskog sektora, a digitalizacija finansijskog sektora će svakako doprineti sveukupnom razvoju Republike Srbije.

Takođe, primena ovog zakona omogućiće da se stvori konkurencija na finansijskom tržištu, a to će za građane Srbije značiti bolji kvalitet i manju cenu usluge i na taj način će se ostvariti socijalna ravnopravnost, a naravno i sveobuhvatni razvoj Republike Srbije i ovaj moj amandman koji sam ja podnela ide upravo u tom pravcu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Veljković.

Kolega Veljkoviću, izvolite.

DRAGAN VELJKOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena guvernerko Narodne banke Srbije gospođu Tabaković sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, odredbom člana 1. definisan je predmet predloženog zakona, a naročito su apostrofirana prava korisnika finansijskih usluga i njihovo ostvarivanje i zaštita. U tom kontekstu ukazujem da je jedno od osnovnih prava korisnika finansijskih usluga na daljinu – pravo na informisanje.

Zaključenje ugovora korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu ne sme da dovede do nepotpunog ili ograničavajućeg informisanja korisnika. U tom smislu, pružalac usluge, koji može biti banka, društvo za osiguranje, društvo za upravljanje penzijskim fondovima, davalac lizinga, platna institucija, investiciono društvo, trgovac i druga pravna i fizička lica, dužan je da korisniku u primerenom roku, pre zaključenja ugovora na daljinu, dostavi validne informacije o pružaocu usluga, finansijskoj usluzi i načinu rešavanja eventualnih sporova.

Sve informacije koje predstavljaju bitne elemente ugovora moraju biti jasne, lako razumljive i primerene upotrebljenim sredstvom komunikacije na daljinu. Pri tome, pružalac usluge je dužan da se pri dostavljanju informacija ponaša savesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u skladu sa dobrim poslovnim običajima, ne dovodeći korisnika ni u jednom trenutku u zabludu u vezi sa pružanjem finansijskih usluga.

Takođe, jedno od osnovnih prava korisnika usluga je i pravo na odustanak od ugovora na daljinu. Naime, pravo na odustanak od ugovora je jedna od osnovnih mera zaštite potrošača i smatra se jednom od najvažnijih tekovina evropskog potrošačkog prava. Potrošač ima pravo da preispita svoju volju, da se predomisli, nije dužan da obrazlaže razlog odustanka i ako ostvari svoje pravo, smatra se da ugovor nije ni zaključen. U tom smislu su i predložena zakonska rešenja gde se predviđa da korisnik ima pravo da odustane od ugovora na daljinu u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, bez navođenja razloga za odustanak, s tim što izuzetno korisnik može odustati od ugovora u roku od 30 dana, ako se radi o ugovoru čiji je predmet životno osiguranje, odnosno u vezi sa dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Naravno, postoje i određene vrste ugovora kod kojih korisnik nema pravo na odustanak, a to su ugovori na daljinu čiji su predmet finansijske usluge čija cena zavisi od kretanja na finansijskom tržištu, ugovor na daljinu o osiguranju pomoći na putovanju ili ugovor na daljinu o drugim kratkoročnim osiguranjima u trajanju od 30 dana, ugovori na daljinu kod kojih su ugovorne strane, na izričit zahtev korisnika, izvršile svoje obaveze pre isteka roka za korišćenje prava na odustanak i ugovora koji je obezbeđen hipotekom.

Uzimajući u obzir ova kvalitetna rešenja predloženog zakona, Poslanička grupa SNS će u danu za glasanje svakako podržati isti.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Markoviću, izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Uvažena gospodo Tabaković, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman na član 1. Predloga zakona naglašava potrebu za modernizacijom u kontekstu sveukupnog razvoja Srbije. Mislim da on ima svoje mesto i mislim da on treba da se nađe u ovom predlogu zakona upravo zbog opšteg trenda digitalizacije društva kao jednog od vidova modernizacije.

Ako imamo u vidu podatak da je vrednost obavljenih transakcija karticama na internetu u 2017. godini, o čemu su neke moje kolege već govorile, oko 20 milijardi dinara, onda je jasno da postoji potreba da se uvede

posebna zaštita za korisnike koji nisu fizički prisutni u momentu pružanja informacija ili zaključivanja ugovora, dakle, kao što je to koleginica Pešić malopre rekla, kada se radi o korišćenju putem interneta ili mobilnih telefona. Upravo ovim zakonom se uvodi ta posebna zaštita za korisnike svih finansijskih institucija koje posluju na našem tržištu.

Pozitivan uticaj kroz širu dostupnost finansijskih usluga i veći izbor između postojećih pružalaca finansijskih usluga na tržištu osetiće svi korisnici finansijskih usluga. Ono što je svakako veliki benefit jeste to da sve ove odredbe dalje podstiču već prisutnu digitalizaciju u finansijskom sektoru i ohrabruju korisnike tom dodatnom zaštitom na masovniju upotrebu tih usluga putem savremenih sredstava komunikacije.

Iz svih ovih razloga želim da podržim ovaj predlog zakona, a moj amandman je potpuno kompatibilan sa samim predlogom zakona. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branimir Rančić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Rančiću, izvolite.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući gospodine Arsiću, poštovani guverneru Narodne banke gospođu Tabaković, poštovana gospodo iz Narodne banke, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, koji definiše predmet ovog zakona.

Propisano je da se zakonom uređuju prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja finansijskih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, kao i uslovi i načini ostvarivanja i zaštite tih prava. Ovim zakonom se nastavlja rad Narodne banke Srbije na unapređenju zaštite korisnika finansijskih usluga.

Osnovna novina koju donosi ovaj zakon ogleda se u tome što se sada zaštita prilagođava korišćenju finansijskih usluga putem savremenih informaciono-tehnoloških sredstava, kao što su internet i mobilni telefoni, a sve u skladu sa najboljom međunarodnom praksom.

Medicina zahteva evidenciju velike količine podataka. Prikupljanje i čuvanje ovako velike količine podataka je nemoguće bez savremenih informacionih tehnologija i zato je grana medicinske informatike jedna od grana koja se najbrže razvija. Osnovi ove grane su standardi koji moraju da se primene kako bi bila moguća razmena i upoređivanje informacija i mehanizama interoperabilnosti između sistema i sistema zaštite podataka. Tako će, na primer, novi informacioni sistem Fonda za zdravstveno osiguranje preuzimati podatke Poreske uprave o plaćenom doprinosu i automatski overiti

zdravstvenu knjižicu. Na taj način i firma i radnik mogu elektronski da provere činjenično stanje.

To znači da poslodavci mogu da overe knjižicu bez odlaska na šalter i na taj način se pravi ušteda od oko 500.000 sati samo za privredu, koja je dosad toliko vremena gubila na šalterima RFZO-a. Poslodavci će uštedeti oko 1.500.000 evra u čekanju i administrativnim procedurama za overu. Dosada je odštampano oko 6.000.900 kartica, preko 93% od planiranog, što znači da poslodavci plaćaju doprinose. To je pravi put u borbi protiv sive ekonomije. Ugovaranjem na daljinu korisnicima finansijskih usluga omogućava se pristup najširem asortimanu finansijskih usluga koje postoje na domaćem finansijskom tržištu, bez obzira na mesto prebivališta i koliko je udaljena najbliža ekspozitura.

U danu za glasanje zamolio bih i kolege lekare iz opozicije, ako ih ima, da podrže moj amandman. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milanka Jevtović Vukojičić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Vukojičić, izvolite.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, poštovana guvernerko sa saradnicima, kolege poslanici i poslanice, poštovani građani Srbije, pred nama se nalazi set zakona koji je predložila Narodna banka Srbije i ja sam u načetnoj raspravi rekla da su svi zakoni u interesu građana, u interesu privrede, u interesu razvoja finansijskih usluga i u interesu razvoja uopšte čitave zemlje i njenih građana, a samim tim i u cilju unapređenja kvaliteta života i standarda njenih građana.

Podnela sam amandman na zakon koji se odnosi na zaštitu korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Najpre moram da istaknem da u samom nazivu zakona... Njegov fokus i njegov cilj, u stvari, određen je samim nazivom zakona. Šta je cilj? Zaštita korisnika finansijskih usluga. Zašto je to osnovni cilj ovog zakona? Da bi se na najmanju moguću meru sveo rizik. Rizik, naravno, nikada nije moguće apsolutno isključiti, ali ovim zakonom rizik za korisnika finansijske usluge svodi se na najmanju meru zato što kod korišćenja usluge na daljinu predstavnik finansijske institucije, odnosno finansijska institucija nije fizički prisutna i na taj način se korisnik štiti da ne može doći u situaciju da on izabere neku finansijsku situaciju zbog koje će se kasnije kajati ili dovesti sebe u stanje finansijskog siromaštva, odnosno u stanje koje se može negativno odraziti na njegov kvalitet života.

Moram da istaknem da su, svakako, digitalizacija i korišćenje savremenih telekomunikacionih usluga strateško opredeljenje i Vlade Aleksandra Vučića, ali i strateško opredeljenje koje je nastavila da sprovodi Vlada Ane Brnabić. Otvoreni podaci, a to su podaci koji su pogodni za

računarsku obradu i za razmenu putem interneta, jesu podaci koji i te kako doprinose i privrednom razvoju, ali i održivom ekonomskom razvoju. U savremenom svetu se o otvorenim podacima i njihovoj upotrebi danas govori kao o novoj nafti.

Moram, takođe, da istaknem da je i ovaj zakon i te kako u skladu sa Nacionalnim akcionim planom za smanjenje sive ekonomije, jer je u pitanju povećanje obima bezgotovinskog plaćanja, a svakako da je jedan od prioriteta SNS-a smanjenje sive ekonomije i legalno poslovanje.

Na kraju želim da istaknem kada su u pitanju ranjive grupe, bez obzira na to što je žuto preduzeće danas u različitim agregatnim stanjima i danas apsolutno nisu ovde, a i njihove primedbe apsolutno nisu imale nikakvu argumentaciju, niti su bile zasnovane na realnosti već samo na ličnim uvredama, što je porazno, naravno, za njih, želim da istaknem, u stvari, da nijedno novčano davanje koje se odnosi na najugroženije kategorije stanovništva nije smanjeno niti njima uskraćeno. Samo adekvatnom ekonomskom politikom može se omogućiti i adekvatna socijalnozaštitna funkcija države. Adekvatnu ekonomsku politiku i temelje ekonomske politike ovoj zemlji postavio je Aleksandar Vučić. Samim tim će i socijalnozaštitna funkcija države biti kvalitetnija i bolja. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Stojiljković, izvolite.

IVANA STOJILJKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena guvernerko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1, kojim se definiše predmet zakona i uređuju se prava korisnika finansijskih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu.

Predložila sam dodavanje stava 2, kojim se ističe značaj ovog zakona, odnosno primena odredbi ovog zakona u interesu građana, samim tim i u interesu smanjenja siromaštva u Republici Srbiji.

Kao i sva predložena zakonska rešenja koja su sada na dnevnom redu, tako i ovaj zakon ima za cilj da unapredi finansijsko poslovanje, finansijsko tržište i uslove poslovanja, kao što sam već rekla, u interesu građana, ali i u interesu privrede.

Konkretno izmene odnose se na smanjenje troškova poslovanjem kako platnim karticama, tako i onlajn trgovinom, a pritom se obezbeđuje dodatna zaštita korisnika ovih finansijskih usluga.

Treba napomenuti još jednom, zbog građana, da je ovakva vrsta zaštite postojala i ranije, ali ona je sada proširena upravo na nove vrste plaćanja putem interneta i mobilnih telefona. Ako imamo u vidu, a već je to uvažena guvernerka napomenula, da je ova vrsta plaćanja prošle godine dostigla svoj maksimum do sada, 2017. godine, i da se ona sada meri milionima korisnika, jasan je i značaj ovog zakona i novih odredbi, kako u smislu zaštite korisnika tako i u smislu unapređenja ovakvog načina poslovanja.

Dakle, zaštita koja se do sada odnosila samo na građane proširena je i na privrednike, na preduzetnike, odnosno na poljoprivrednike. Dakle, cilj je doprineti jačanju poverenja korisnika u primeni ovakvih oblika trgovine i elektronskog poslovanja i mobilnog bankarstva, jer ovaj način poslovanja radi na sniženju troškova, što pre svega ide u korist građana, smanjenju siromaštva i naravno na svim ovim rezultatima NBS i te kako radi i vaši rezultati su izvanredni.

Još jednom vam čestitamo i želimo puno sreće u daljem radu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Todorović, izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovana gospođo Tabaković, guverneru NBS, uvaženi saradnici NBS, koleginice i kolege narodni poslanici, Srbija je čvrsto na evropskom putu. Srbija je stabilna zemlja i u političkom i u ekonomskom smislu. Srbija je disciplinovana zemlja koja štiti svoje interese i brine o svojim građanima. Srbija je poštovana i uvažena zemlja u svetu. Srbija ispunjava svoje međunarodne obaveze, usklađuje svoju legislativu sa legislativom Evropske unije, i u tom kontekstu su i predloženi zakoni o kojima diskutujemo na ovoj sednici.

Podnela sam amandmane na Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu i želela bih da istaknem da se benefiti ovog zakona u praksi odnose na korisnike finansijskih usluga, fizička i pravna lica, uključujući i poljoprivrednike i preduzetnike, a u vezi su sa pružanjem ovih usluga preko interneta, mejla, preko pošte ili drugih sredstava komunikacije na daljinu.

Zakon će doprineti pospešivanju tržišne konkurencije i jačanju i razvoju finansijskog tržišta u Republici Srbiji. Zakon omogućava širu primenu sredstava komunikacije na daljinu, a time i pristup svim potencijalnim klijentima pod jednakim uslovima za sve pružaoce platnih usluga na teritoriji Republike Srbije.

Sve više prisutna digitalizacija u finansijskom sektoru dovela je do potrebe da se uvede posebna zaštita za korisnike koji nisu fizički prisutni u momentu pružanja informacija ili zaključivanja ugovora, kako bi se prevenirali neželjeni događaji. Na taj način će korisnici biti ohrabreni na masovnu upotrebu tih usluga putem savremenih sredstava komunikacije. Zakon štiti korisnike od pružanja i naplaćivanja usluga koje nisu tražene i unapređuje prava korisnika finansijskih usluga. Korisnici finansijskih usluga će biti na najbolji mogući način informisani i zaštićeni. Pružaocima finansijskih usluga daje se dodatni podsticaj da na pouzdan i predvidiv način oglašavaju finansijske usluge na daljinu i na taj način zaključuju ugovore sa korisnicima.

Masovnim, da kažem svakodnevnim korišćenjem savremenih tehnologija u oblasti pružanja finansijskih usluga finansijske institucije na srednji i duži rok imaće dobrobit u smislu manjih troškova zbog automatizovanih procesa i manjih izdvajanja kada je u pitanju papirna dokumentacija. Dakle, benefiti postoje za obe strane, i za korisnike i za pružaoce usluga.

Na kraju, gospođo Tabaković, vama i vašim saradnicima sve pohvale na predloženim zakonima, kao i na dosadašnjim impresivnim i snažnim rezultatima rada. Samo nastavite tako. Građani Srbije su uz vas. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima koleginica Turk.

Izvolite.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Uvažena gospođo Tabaković, dame i gospodo narodni poslanici, s obzirom na to da je prvi član zakona o kome danas raspravljamo posvećen regulisanju prava korisnika finansijskih usluga, ja sam podnela amandman kojim se dodatno definišu predlog i predmet ovog zakona.

Kako je jedan od prioriteta rada Vlade Republike Srbije upravo unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima, naročito u oblasti privrede i u oblasti državne uprave, sigurno je da će zakoni u oblasti finansija značajno doprineti unapređenju korišćenja savremenih tehnologija i u oblasti finansijskih usluga.

Ono što je značajno i što ovaj zakon donosi je to što je akcenat stavljen ne samo na potrošače već i na privrednike, na preduzetnike, na poljoprivrednike, što znači da će ove usluge biti dostupne svima i to pod uslovima koje korisnicima odgovaraju. To, naravno, direktno znači jednake uslove, jednake šanse za sve.

Ukoliko želimo da govorimo o ravnomernom regionalnom razvoju, to je izuzetno značajno za naše opštine i za naše gradove koji će imati jednake šanse kada je u pitanju saradnja na daljinu.

Kada je u pitanju reforma koju smo dosad sprovodili i koja je akcenat stavila upravo na efikasnu administraciju, na efikasan državni aparat, sigurno je da je mnogo učinjeno u ovoj oblasti, počev od digitalizacije, do prenošenja matičnih knjiga u elektronski oblik, povezivanja baza podataka MUP-a, Nacionalne službe za zapošljavanje, PIO fonda. Dakle, sve su ovo bili neophodni preduslovi da bi se privreda pokrenula, da bi se obezbedili uslovi za lokalni razvoj. Ovo je veoma značajno jer je bilo potrebno da pokrenemo i oporavimo našu privredu koja je godinama stagnirala.

Uz jačanje poverenja korisnika finansijskih usluga, uz obezbeđivanje njihove dodatne zaštite i preciziranje svih pitanja koja su možda bila sporna, imajući u vidu i to da se za sve korisnike omogućavaju isti uslovi, smatram da bi ovakav predlog koji se odnosi na ravnomerni regionalni razvoj trebalo da pronađe svoje mesto u tekstu zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Kovačević, izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana gospođo Tabaković sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, moj amandman i ovoga puta ide u smeru sveukupnog razvoja Republike Srbije, baš kao i sama politika Vlade Republike Srbije.

Kod nas je dostignut visok standard zaštite korisnika finansijskih usluga, ali sve veći značaj elektronskog poslovanja utiče na brži razvoj novih finansijskih usluga, pa postoji potreba da se uredi pružanje finansijskih usluga na daljinu.

Prioritet Vlade Republike Srbije je unapređenje korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija u svim oblastima i, ako uzmemo u obzir privredu i državnu upravu, regulisanje ovih pitanja u oblasti finansijskih usluga zaista će doprineti sveobuhvatnom razvoju Republike Srbije.

Potrebno je na nedvosmislen način urediti prava korisnika finansijskih usluga, načine njihove zaštite, ali i uskladiti domaće zakonodavstvo sa pravom EU, što će ovaj zakon i učiniti.

Amandman ide, između ostalog, i u pravcu jačanja poverenja korisnika u primeni savremenih tehnika ugovaranja, kao što su npr. elektronsko i mobilno bankarstvo. Na taj način korisnicima se pruža širok asortiman finansijskih usluga koje postoje na domaćem tržištu, uz potencijalno smanjenje troškova.

Srbija prati moderne trendove, pa se to odnosi i na finansijske usluge i nadalje treba raditi na unapređenju ovakvih zakonskih propisa koji će na adekvatan način pratiti realne promene.

Mora se urediti način na koji pružaoci finansijskih usluga oglašavaju i nude korisnicima finansijske usluge preko interneta ili drugih savremenih sredstava komunikacije. Građani i privredni subjekti su otvoreniji za korišćenje modernijih načina plaćanja, što znači da će se u budućnosti sve češće koristiti informacione tehnologije, pa i u smislu korišćenja finansijskih usluga.

Ugovaranje finansijskih usluga na daljinu je svakako jedan od načina unapređenja i razvoja finansijskog tržišta u Republici Srbiji, te smatram da je neophodno urediti prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja takvih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, kao i načine ostvarivanja tih prava. To će nesumnjivo uticati na sveukupan razvoj Republike Srbije. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Popoviću, izvolite.

BRANKO POPOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana gospođo Tabaković, dame i gospodo narodni poslanici, dopunom ovog člana stavom 2 koji sam predložio dodatno se definiše predmet predloženog zakona u smislu doprinosa sveukupnom razvoju Republike Srbije.

Ostvarivanjem finansijske stabilnosti zahvaljujući naporima Vlade Srbije i NBS u kontinuitetu se nekoliko godina unazad značajna sredstva izdvajaju za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih zdravstvenih objekata, odnosno za nabavku medicinske opreme i investiciono održavanje u zdravstvenim ustanovama.

U prvom kvartalu ove godine uloženo je u zdravstvene ustanove oko milijardu i 750 miliona dinara, pre svega u nabavku moderne i sofisticirane opreme.

Pored izgradnje i opremanja Kliničkog centra u Nišu, u koji je uloženo 50 miliona evra, obezbeđen je novac za izgradnju najsavremenijeg helidroma u ovoj ustanovi, tako da će ovo biti druga zdravstvena ustanova u Srbiji koja će imati prostor za sletanje helikoptera.

Jedan od strateških ciljeva u oblasti zdravstva je i obnova Univerzitetske dečije klinike u Tiršovoj kao i izgradnja nove bolnice Tiršova 2. Obezbeđena su sredstva za pravljenje studije izvodljivosti, što predstavlja prvi korak u pripremi izgradnje nove dečije bolnice. Za rekonstrukciju bolnice

u Tiršovoj kao i za nabavku najsavremenijih aparata uloženo je sedam miliona evra, tako da će ova ustanova funkcionisati po svetskim standardima.

Istovremeno, trenutno je na specijalizaciji iz oblasti pedijatrije i dečije hirurgije preko 100 mladih lekara, što je garancija budućnosti ove ustanove. Odgovornom i sistemskom politikom Vlade Srbije stvaraju se uslovi za nove generacije lekara koji će doprineti razvoju zdravstva, a samim tim i celokupnom razvoju Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Barišić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Barišić, izvolite.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Poštovana gospođo Tabaković sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, podnela sam amandman na prvi član zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a sa namerom da dodavanjem stava 2. u ovom članu dodatno definišemo predmet ovog zakona.

Inače, predlogom ovog zakona po prvi put je celovito pružena zaštita korisnicima finansijskih usluga i sveobuhvatno su uređena prava korisnika finansijskih usluga koje pružaju banke, kao i davaoci finansijskog lizinga i trgovci, ali i uslovi i način ostvarivanja i zaštite tih prava.

Opšti i tehnološki razvoj i sve veći razvoj elektronskog poslovanja u savremenom životu doprineli su i razvijanju novih načina za ponudu i oglašavanje finansijskih usluga, zbog čega se ukazala potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, što u stvari i predstavlja predlog ovog zakona.

Inače, Vlada Republike Srbije je kao jedan od prioriteta definisala IT tehnologiju u svim oblastima, kao i njeno uređenje i u privredi ali i u zdravstvu. Inače, korišćenje IT tehnologije u zdravstvu nameće se kao realna potreba, s obzirom na to da bi se efikasno ograničili resursi i pri tome bi se održao visok stepen zdravstvenih usluga, a naša vlada, Vlada Republike Srbije radi na unapređenju svih oblasti, pa su tako i ovi dobri zakoni dokaz za to.

U danu za glasanje poslanici SNS podržaće ove dobre predloge zakona i, naravno, vas u svakom pogledu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Radičeviću, izvolite.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu. Cilj mog amandmana je da se dodatno definiše zakon, kao i da se stavi poseban akcenat na industrijalizaciju, kao i na industrijsku proizvodnju.

Bez stvaranja nove vrednosti nije moguć opstanak jednog društva i države u celini. To bivša vlast nije želela da shvati, jer im je bilo bitnije kako da dodatno unište već posrnulu industrijsku proizvodnju sa jasnim ciljem da se obezvrede preduzeća i da ih tako obezvređene otkupe budzašto, pritom vodeći računa samo o ličnim interesima.

Ostavili su iza sebe pustoš i hiljade radnika ne samo bez posla, već i bez zarade, bez uplaćenog penzijskog osiguranja, tako da su posledice njihove vlasti vidljive i danas.

Ovim predlogom zakona postižu se dva efekta. Unapređuje se rad banaka korišćenjem informaciono-komunikacionih tehnologija, uz apsolutnu zaštitu korisnika finansijskih usluga.

Druga prednost koju donosi ovaj predlog zakona je da se olakšava i ubrzava korišćenje finansijskih usluga i privrednika i fizičkih lica, što u velikoj meri doprinosi lakšem poslovanju, a da pritom bezbednost korisnika finansijskih usluga bude na izuzetno visokom nivou. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Jović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

LJILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena guvernerko sa saradnicima, tokom ovih šest godina, zahvaljujući vama, Narodna banka je postigla i očuvala finansijsku stabilnost. I ne samo to; doprinela je stvaranju stabilnog poslovnog okruženja. Inflaciju smo sa dvocifrenog nivoa doveli na nivo uporediv sa evropskim nivoom. U periodu od godinu dana međugodišnju inflaciju smo spustili od 12,9% na 2,2%, što je izvanredan rezultat. Ja sam već govorila o tome i rekla sam da je to istorijski, ne samo ja nego i moje uvažene kolege.

Srbija se pet godina u kontinuitetu nalazi u grupi zemalja koje na stabilan način ostvaruju nisku i predvidivu inflaciju. Očuvanjem ambijenta niske inflacije olakšali smo donošenje odluka privrednika vezanih za

planiranje poslovanja i ulaganja, kao i odlučivanje naših građana o potrošnji i štednji.

Činjenica je da se danas u Srbiji ne priča o inflaciji. Narodna banka Srbije je u prethodnih šest godina uspostavila i očuvala relativnu stabilnost deviznog kursa dinara prema evru u ambijentu značajnih turbulencija, zamenom na međunarodnim tržištima.

Ukoliko se posmatra period od 2012. do 2018. godine, dinar je prema evru ostao gotovo nepromenjen. Baš zbog toga, zbog svih tih rezultata, suficita u budžetu, Republika Srbija je u mogućnosti da na kvalitetan način brine o institucijama socijalne zaštite. Ako želimo da budemo odgovorni i razvijeno evropsko društvo, moramo da pokažemo odgovornost prema najugroženijim kategorijama stanovništva.

Građanima koji su iz socijalno ugroženih grupa omogućeno je, ukoliko to žele, zahvaljujući vašem setu zakona, da otvore tekući račun, a banke su dužne da to učine svim građanima koji imaju boravak u Republici Srbiji bez obzira na njihovu finansijsku sposobnost.

Ovo je odgovorna socijalna politika koju vodi SNS na čelu sa njenim predsednikom gospodinom Aleksandrom Vučićem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Atlagić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine gospodine Arsiću, uvažena gospođo Tabaković sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, ovaj zakon o zaštiti finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a time i amandman koji sam podneo, veoma su značajni jer idu u pravcu modernizacije Republike Srbije, za koju se zdušno zalažu predsednik Republike Srbije gospodin Aleksandar Vučić, Vlada Republike Srbije, Narodna banka Srbije na čelu sa guvernerom dr Jorgovankom Tabaković, većina narodnih poslanika u ovom visokom domu Narodne skupštine Republike Srbije i najveći broj građana Republike Srbije.

Bivši režim umesto da je sprovodio modernizaciju, a time i ovaj zakon, on nam je uništavao zemlju i ostavio nam zemlju takvu da je privredno, ekonomski, industrijski i kulturno bila potpuno devastirana. Umesto da su zaposlili 200.000 radnika, koje su obećali u vremenu od 2008. do 2012. godine, oni su, gospodo narodni poslanici, otpustili sa posla, verovali ili ne, 573.000 radnika i poslali na ulice, a tvornice devastirali. To je bio rezultat politike stranaka bivšeg režima.

Ovaj zakon uticaće i na celokupni razvoj vaspitanja i obrazovanja, posebno učenja na daljinu, gde pedagogija koristi to već nekoliko desetina

godina. I ne samo na to. Uticaće i na moralni razvoj svakog učenika, posebno na patriotsko osećanje naših učenika.

Da je Čedomir Jovanović, zvani Čedo Šmrkač, kao učenik formirao patriotsko osećanje, a nije, ne bi 20.6.2012. godine izjavio: „Republika Srpska je nastala na genocidu, na etničkom čišćenju nezabeleženom u Evropi posle Drugog svetskog rata“. Taj patriotski osećaj nema ni njegov uvaženi pajtos Nenad Čanak, zvani Neša Gicoje, koji je rekao da „Kosovo i Metohija treba bude samostalna zemlja“.

Zato je, gospodine potpredsedniče, ovaj amandman i ovaj zakon veoma važan za napredak naše zemlje, za celokupni sistem vaspitanja i obrazovanja, posebno učenja na daljinu.

U danu za glasanje ja predlažem gospodi, ali ih nema, iz stranke bivšeg režima, da glasaju za ovaj zakon, čak i za ovaj amandman.

Mislio sam da je gospoda iz bivšeg režima prisutna, ali ih nema. Završili su stranačko glasanje. Izabrali su gospodina Lutovca, kako ga već novinari nazivaju – Zalutovac. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Čarapić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Čarapić.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovana guvernerko Tabaković sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, u prethodne četiri godine je Vlada Republike Srbije odgovornom politikom, timskim radom, u saradnji sa NBS ostvarila fantastične rezultate. Srbija je danas na dobrom putu. Mogu slobodno reći da je Srbija danas sinonim za državu sa ubrzanim privrednim razvojem. U vezi sa tim sam i podnela amandman.

Nekako mi se nameće potreba slušajući današnju raspravu, da pomenem ekspanziju banaka koja je počela 2001. godine.

Znate, banke su profitne institucije i one nisu dolazile u Srbiju zato što je prethodna vlast bila mađioničar, pa je privlačila bankarski sistem i inostrane banke u Srbiju. Ne zato. Nisu zbog toga, nego zato što smo do 2012. godine imali nestabilan finansijski i monetarni sistem. Imali smo visoke referentne kamatne stope. Banke su ostvarivale enormne profite. Zato su i dolazile u Srbiju, a problemi koji su se javljali i koji tangiraju naše građane jesu zato što nismo imali adekvatna zakonska rešenja koja bi štitila interese naših građana.

Zato danas usvajamo zakonska rešenja koja štite korisnike finansijskih usluga. Godine 2014. smo usvojili fantastično zakonsko rešenje gde se banke obavezuju da moraju da obaveštavaju korisnike finansijskih usluga o njihovim dospelim i nedospelim obavezama.

U tom periodu su građani Srbije, zato što su imali niska primanja, bili prinuđeni da uzimaju enormno skupe kredite i našli su se u problemu. Danas Narodna banka Srbije rešava problematične kredite i njihovo učešće je rekordno nisko danas u ukupnim kreditima. Učešće problematičnih kredita iznosi 9,2%.

U njihovo vreme referentna kamatna stopa je bila i do 18%. Danas je referentna kamatna stopa rekordno niska, iznosi 3%, a to za građane Srbije znači da mogu da uzimaju povoljne i stambene i potrošačke kredite. Za privredu znači da može da uzima povoljne investicione kredite, zatim kredite za likvidnost za trajna obrtna sredstva, koji su nikad povoljniji nego danas.

Sve što radi naša Vlada, sve mere koje preduzima NBS jesu u interesu građana Republike Srbije, u interesu privrednih subjekata. Zatim, naš jedini cilj jeste da povećamo profitabilnost privrede, da povećamo životni standard naših građana i da otvorimo što veći broj novih radnih mesta. Zahvaljujem se.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Kovačeviću, izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovana guvernerko, podneo sam amandman na član 1. zakona i svakako ono što je bitno jeste da je finansijski sektor jedan od sektora koji se najbrže razvija i najbrže prati tehnologiju.

Praktično od samog početka funkcionisanja bankarskog sistema vi imate razvoj i praćenje tehnologije zato što je suština ostala ista, ali se tehnologija menjala. Ta tehnologija danas napreduje, i bankarski i finansijski sektor je svakako finansira, ali istovremeno i najbrže prihvata.

Sa razvojem i ubrzanim funkcionisanjem IT sektora, sektora telekomunikacija, otvara se potpuno novo područje delovanja koje znači da sistem funkcionisanja koji se bazira na poverenju, komunikaciji, transparentnosti mora da ostane isti. To zahteva od države Srbije da sistem i normativna akta koja se prilagođavaju takvom načinu funkcionisanja moraju da se menjaju i da se prilagode. To je neophodno da bi sistem finansijskog sektora mogao da funkcioniše sa potpuno novim uslugama u vremenu koje NBS mora da definiše, a sve to jeste posledica činjenice da i javne finansije budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalnih uprava na nivou države funkcionišu u finansijskom sektoru.

Kada govorimo o sigurnosti usluga na daljinu, u stvari govorimo o sigurnosti makroekonomske stabilnosti koja omogućava da ovakvi zakoni i ceo sistem funkcioniše što sigurnije i stabilnije.

Širokom akcijom koja je preduzeta 2014. godine i koja se ticala mera koje se tiču makroekonomske stabilnosti, država Srbija omogućila je pored

političke stabilnosti koja je neophodna za bilo kakvu makroekonomsku stabilnost, fiskalnu i monetarnu stabilnost koja nas je dovela do rezultata da Srbija danas predstavlja vodeću snagu na ovom delu Balkana, koja omogućava svojim građanima da žive iz dana u dan sve bolje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Martinoviću, izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, zahvaljujući mudroj i promišljenoj politici NBS koja je obezbedila monetarnu stabilnost naše države u poslednjih šest godina, zahvaljujući dobroj i uspešnoj politici Vlade Republike Srbije i one vlade koju je vodio Aleksandar Vučić i Vlade koju vodi gospođa Brnabić, mi smo uspeli u značajnoj meri da unapredimo naš celokupan bezbednosni sektor i da pojačamo bezbednosne kapacitete Republike Srbije do najviše moguće mere.

Zahvaljujući politici NBS i zahvaljujući politici Vlade Republike Srbije, uspeli smo ne samo da kupimo najsavremenije naoružanje za Vojsku Srbije, ne samo da obezbedimo nove uniforme, nove čizme za pripadnike Vojske i Policije, mi smo danas u stanju da kao država uradimo nešto što Srbija nije uradila u poslednjih nekoliko decenija, a to je da započnemo jednu veliku akciju izgradnje stanova na celoj teritoriji Republike Srbije. Tako nešto ne bi bilo moguće da nije bilo čvrste politike NBS kada je u pitanju odbrana kursa dinara.

Ovom prilikom želim da ponovim još jedanput. Uspešno sadejstvo i jedna sinergija koja se u poslednjih šest godina primećuje u radu NBS sa jedne strane i Vlade Republike Srbije sa druge strane, daje svoje rezultate. Da nije te i takve politike, mi danas ne bismo imali osnaženu Vojsku Srbije, ne bismo imali osnažene pripadnike MUP-a i svih službi bezbednosti.

U tom smislu, gospođo Tabaković, želim da vam uputim podršku da sa takvom politikom nastavite i dalje, jer monetarna stabilnost nije značajna samo za ekonomiju, već je ona i u funkciji odbrane Republike Srbije. Ona je i u funkciji jačanja Srbije kao države koja može da pomogne ne samo sebi, nego može da pomogne i Srbima koji su ostali da žive u republikama koje su nastale na prostoru bivše Jugoslavije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Bojanić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Orlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Orliću, izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Poštovane dame i gospodo, kao što je već rečeno u dosadašnjoj raspravi, ovaj zakon nalazi se neposredno u funkciji modernizacije naše zemlje i stvaranja dobrog, efikasnog i uspešnog društva u našoj republici. Intencija amandmana na član 1. upravo je da se podvuče i dodatno istakne taj širi kontekst razvoja našeg društva i naše države koji mi zaista postizemo, a koji je danas potpuna politička realnost u našoj Srbiji, a potpuno ga postizemo zahvaljujući odgovornom odnosu prema onome što čini naše zajedničko dobro. Reč je o najvažnijem – o našoj Srbiji, ali i o svim resursima koje naše društvo poseduje.

Ozbiljan i odgovoran odnos učinio je da mi danas imamo čime da budemo zadovoljni, da imamo čime da se pohvalimo i tu se, pre svega, misli na ozbiljne rezultate koje je trebalo izgraditi. Šta konkretno? Sve ono o čemu su govorili poslanici SNS i danas.

Recimo, podatak da je prošle godine BDP po stanovniku po prvi put prešao vrednost od 5.000 evra, dakle, po prvi put otkad se ove stvari beleže i mere, jeste nešto što bi trebalo da bude dobra vest za sve nas.

Uzgred budi rečeno, kada to proprati neko pa makar bio tabloid poput „Danasa“, ne sme da srlja u grešku, pa u nastavku da kaže, a rekli su, nešto poput ovoga – ali to je tako dobra vrednost po glavi stanovnika zbog odliva stanovništva. Treba da ne budu lenji, da uzmu jedan digitron, ulože 30 sekundi napora da provere da je u odnosu na broj stanovnika u Srbiji i ove godine, i prošle, i preprošle, bilo kada, to rezultat koji neposredno proizilazi iz ukupnog BDP-a. Dakle, pravi razlog je u tome da se u ovoj zemlji danas radi, stvara, postiže i danas mi imamo čime da budemo zadovoljni. Obaveza je da te dobre rezultate ne samo odbranimo, nego da ih učinimo još boljim, već koliko sutra. Kako? Zajedničkim radom, upornim, mukotrpnim, predanim radom čitavog društva, uključujući naravno i skroman doprinos nas koji to činimo kroz rad u Narodnoj skupštini, između ostalog, i kroz našu podršku sjajnim zakonima kao što je ovaj. U tom smislu, još jednom čestitke, gospođo Tabaković!

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Milekić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milan Knežević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Jevtiću, izvolite.

JOVICA JEVTIĆ: Poštovani predsedavajući, uvažena guvernerko sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, na Predlog zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu podnosim amandman na član 1, koji dodatno definiše povezanost predloženog zakonskog rešenja sa ravnomernim razvojem Republike Srbije.

U članu 1. se utvrđuje predmet zakona. Propisano je da se zakonom utvrđuju prava korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja finansijskih usluga korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, kao i uslovi i način ostvarivanja i zaštita tih prava.

Predloženim zakonskim rešenjem se uvodi posebna zaštita za korisnike svih finansijskih usluga koje posluju na našem tržištu, uključujući i one koji nisu pod nadzorom NBS, već pod nadzorom Komisije za hartije od vrednosti, kao što su investiciona društva i investicioni fondovi.

Zaštitom su obuhvaćeni ne samo potrošači već i poljoprivrednici i preduzetnici, imajući u vidu njihovu nižu finansijsku edukovanost.

Trend digitalizacije koji je u svim sferama društvenog života najbrže se razvija u finansijskom sektoru. Vrednost obavljenih transakcija karticama na internetu u 2017. godini je oko 20 milijardi dinara. To nameće potrebu da se uvede posebna zaštita za korisnike koji nisu fizički prisutni u momentu pružanja informacija ili zaključivanja ugovora, koriste internet ili mobilne telefone, što samo po sebi stvara rizik da će korisnik bez potrebnih objašnjenja izabrati finansijski proizvod i obavezati se prema finansijskoj instituciji ugovorom koji ne odgovara njegovim potrebama, a može trajati i više godina.

Prepreka za elektronsko zaključivanje ugovora bio je i zahtev da korisnik ima kvalifikovani elektronski potpis kada se traži pismena forma. Ovim zakonom se ovaj problem prevazilazi tako što se ovaj potpis traži samo za finansijsku instituciju, dok će korisnik moći da koristi za davanje saglasnosti i postojeće metode za plaćanje preko aplikacija elektronskog i mobilnog bankarstva.

Sve navedeno je rečeno u predloženom zakonskom rešenju kojim se dalje podstiče već prisutna digitalizacija u finansijskom sektoru i ohrabruju korisnici na masovniju upotrebu tih usluga putem savremenih sredstava komunikacije. Dodatnom zaštitom doprinosi se ukupnom razvoju Republike Srbije u svim sferama društvenog života, jer su realno sve naslonjene na pomenuti finansijski sektor. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Borka Grubor.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Grubor, izvolite.

BORKA GRUBOR: Poštovani predsedavajući, poštovana guvernerko Tabaković sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, opšti tehnološki

razvoj i sve veći značaj elektronskog poslovanja u savremenom životu doprineli su i razvijanju novih načina za ponudu i oglašavanje finansijskih usluga, zbog čega se ukazala potreba za dodatnim uređivanjem pružanja finansijskih usluga, pre svega njihovog pružanja na daljinu.

Unapređenje poslovnog ambijenta, smanjivanje troškova privrede u delu koji se odnosi na poslovanje platnim karticama i onlajn trgovinu, i dodatna zaštita korisnika finansijskih usluga obezbeđuje stabilnost i dalji prosperitet države Srbije, a samim tim i bolji ambijent za dalji razvoj zdravstvenog sistema Republike Srbije.

Broj građana Srbije koji su u 2017. godini obavljali internet plaćanje dostigao je gotovo dva miliona, a broj onih koji su obavljali mobilna plaćanja prvi put je premašio jedan milion. To jasno ukazuje na trend digitalizacije društva u kome banke prednjače nudeći klijentima korišćenje brojnih usluga putem interneta i mobilnog bankarstva, što nameće potrebu unapređenja zaštite korisnika finansijskih usluga.

I digitalizacija zdravstvenog sistema je veoma važna i praktično neophodna kada govorimo o efikasnosti upravljanja zdravstvenim ustanovama.

Primena softverskih rešenja menadžerima u zdravstvu omogućava kontrolu efikasnosti svih elemenata u procesu. Nesumnjivo je da u bliskoj budućnosti u Srbiji treba očekivati ubranu digitalizaciju zdravstvenog sistema, razvoj, nadgradnju i dalje sistemsko povezivanje postojećih IT platformi u zdravstvu, Heliant, eZakazivanje pregleda, eZdravstvena knjižica, eRecept, kao i prateći razvoj brojnih drugih IT rešenja i aplikacija koje sve više postaju strateška politika zdravstvenih sistema širom sveta.

Zdravstveni sistem Srbije sa jedne strane poduprt Ministarstvom zdravlja a sa druge strane lokalnim samoupravama, na ovaj način obavlja zadatke u smislu unapređenja usluga građanima Srbije i omogućava stabilno finansiranje i racionalan i kvalitetan sistem pružanja zdravstvene zaštite, a sve to u cilju da se u okviru raspoloživih sredstava stanovništvu obezbedi osnovna zdravstvena zaštita. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Ovo je bio poslednji amandman na član 1 i sa raspravom o amandmanima na član 1 bismo završili današnji rad.

Nastavljamo sutra odmah po završetku Šesnaeste posebne sednice Narodne skupštine, koja počinje u 10.30 časova. Zahvaljujem.

(Sednica je prekinuta u 19.45 časova.)